

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona. Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér. Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi munkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Uj helyzet.

Budapest, május 29.

A képviselőház ma ismét a véderőjavaslatot tárgyalta. Ennek a ténynek fontosságát nem lehet kicsinyelni, ha tekintetbe vesszük, hogy november 25-ike óta a kormánynak nem sikerült, minden erőfeszítés mellett sem, a véderőjavaslatot tárgyalatnia. De a mai tárgyalás nem a kormány sikerét jelenti s nem az ellenzéki ellenállás letörését, hanem az ellenzéki pártok nobilitását. Ha az ellenzék tovább akarta volna folytatni a technikai obstrukciót, erre ezer módja lett volna s minden erőszak sem tudta volna megakadályozni azt, hogy a rendelkezésre álló eszközöket fel ne használja. Ha csak a tárgyalás megakasztásáról lett volna szó, az ellenzék számára nem lett volna hiány eszközökben. De Lukács László miniszterelnök a minap azt mondta, hogy a parlamenti rend és a politikai béke helyreállítása érdekében új tárgyalásokat nem kezd az ellenzékkel addig, míg a véderőreformról szóló javaslat ismét napirendre nem kerül, az ellenzék minden akadályt eltávolított az utból, csak hogy a béke és a rend visszaállítása ne rajta muljék.

A véderő tárgyalásának folytatása tehát nemcsak azért fontos, mert ismét megkezdődött a rendes parlamentáris

munka, hanem főleg azért, mert ezzel a miniszterelnökre ismét az alkudozások s az ellenzékkel való megállapodások létesítésének kötelessége hárul. Maga az ellenzék, félretéve minden hiúsági kérdést, féluton eléje ment a miniszterelnöknek s most neki kötelessége az ut másik felét megtennie.

Ez a kormány számára annál égetőbb kérdés, mert hisz az ujonczlétszám felemelésére nem az országnak, hanem Bécsnek van szüksége s mert azzal, hogy ma a Ház ismét tárgyalta a javaslatot, tulajdonképpen egyetlen lépéssel sem jutott a kormány közelebb ahhoz, hogy a javaslatból törvény legyen. Nagy önámítás volna a kormány részéről azt hinni, hogy egy beszédes obstrukció kevésbé veszedelmes a javaslatra, mint egy technikai obstrukció. *Ma délután úgy a választói jog, mint a véderő kérdésében az ellenzéki pártok közös programban állapodtak meg s most már egy százhusz főből álló ellenzéki blokk fogja rendes parlamenti harcban a javaslatot ostromolni. S ha figyelembe vesszük, hogy mindegyik ellenzéki szónok határozati javaslatot nyújthat be, tehát a zárszó jogán még egyszer felszólalhat, hogy tehát az általános vitát ilyen módon is el lehet huzni az év végéig, beláthatja a kormány, hogy a taktika megváltoztatásával tulajdonképpen semmi sem történt*

s hogy az ellenzéki pozícióknak egyetlen sánca sem dőlt le.

Kormánypárti sikerről tehát a mai események kapcsán nem lehet beszélni s a mai fordulat éppen nem alkalmas arra, hogy a munkapárt győzelmi harsónát fujjon. Sőt az igazi feladat és az igazi kötelesség most hárul igazában a kormányra. Az ellenzéki pártok azzal, hogy keresték a módot egy közös program felállítására, számoltak azzal, hogy a kormány számára könnyebbé tegyék a megegyezést, mert egy egységes alapon álló ellenzéki blokkal könnyebb lehet a megállapodás, mint négy ellenzéki párttal. S akkor, mikor már a blokk létrejötte előtt is teljesítették a kormánynak azt a követelését, hogy a véderőjavaslat tárgyalását meg ne akadályozzák, annak a miniszterelnöki ígéretnek beváltását akarták lehetővé tenni, hogy új alkudozások kezdődjenek a béke és rend visszaállítására.

Tovább már az ellenzék nem lehet s nagyobb előzékenységet ebben a nagy elvi harcban a kormány iránt nem tanusíthat. Ha ezentul kötelességről van szó, ez a kötelesség csak a miniszterelnököt terheli.

Hogy a mai választói jog a legkonzervatívabb Európában s hogy tovább fenn nem tartható, azzal a miniszterelnök is tisztában van. A választói jog reformja tehát tovább már el nem odáz-

Pozsonyvidék régi emlékei.

Ira: Barabás Atala.

Alig van érdekesebb foglalkozás, mint megmenteni az elfeledéstől olyan legendákat vagy eseményeket, melyek néha történeti nevezetességük s amelyekről ma már itt-ott csak a nép őregjei beszélnek.

A Duna némely elhagyott vidékein élnek ilyen bájos mondák, őskori szokások ma is. Alig van Erdély bérezein kívül más hely az országban, ahol ily vizektől elzárt, ideális rejtkehelyei volnának a magányos, csendes életnek, mint itt a Dunaágak közé rejtett helyeken.

A háborúk, melyek az országban dúltak, megkímélték e vidék Szent István-korabeli négy régi templomát. Ilyen a góthstílusú jampozsán: ó-gelle-i csütörtöki, a kürti, várkonyi, melyek e sok száz év alatt eredeti formájukat megtartották, melyekben az első keresztény századokból kincseket is őriznek, mint Ó-Gellén egy ősi szentségtartót. De mind közt legérdekesebb a várkonyi templom gyönyörű fekvésénél s a hozzá fűzött kedves legendánál fogva.

A templom magas dombon épült; a domb alatt egyik oldalon ma is talajvizes ingovány mefelejtésmezővel, fűzessel benőve. A legenda szerint Szent Imre herezegnek látomása volt, hogy Isten akarata a jámbor dunai pásztornének az új hitben való megerősítésére új templom építtessék a Csallóköz-szigetnek e részén.

S az ifju angyali szentnek ragyogó vizióiban megjelent az építendő templom a hegy-

tetön, melynek tornya liliumkehelyben végződött, mely áhítózva jitta magába az égi harmatot s az emberi szívekbe való irt. S ekkor Szent István rendelkezése az a környéken építeni kezdtek, melyről Szent Imre álmódott. S az akkor talán még nem annyira talajvizes völgyben kezdtek lerakni a templom alapjait, mely a domb alatt elvonul, hol most a templom áll.

De éjjeleken át az egész napi munka rommá lett. A kövek eltűntek s ott voltak széthányva a dombtetőn. Sokáig hiába keresték az ismeretlen kezeket, melyek meghiusították a munkát.

Végre egy éjjel a két szomszédos falu népe: Nyék és Várkony összebeszélte, hogy a tettest meglesse.

A legenda szerint az összesereglett nép nagy ámulatára esoda történt: a sötét éjjel megnyílt az ég, fényesen ragyogó angyalok szálltak a földre, amelyeket egykor a bibliai Jákob láthatott; ezek szétszedték a templom köveit, a völgyben s egyenkint repültek fel vele a hegytetőre, hogy Isten akaratát megjelöljék az embereknek.

Ez égi beavatkozás miatt a templom tehát ott épült fel az angyalok lábnyomán.

A várkonyi templom egyik szintén ezeréves ezüst harangja arról nevezetes a nép között, hogy mindig elűzi a jégfelhőket, ugyan a népbabona máshol is megkongatja a harangot a sötét felhők elé, de sehol se ejti ily mélabus álmódzásba a hallgatót az egyszerű falusi harangszó, mint ez az ezerévet átzengető melódia, mely a meleg szeretet öbresztöje minden régi magyar emlék iránt.

Egy ezüstös hanglépcső ez, melyen év-

százados őskulturák meghatóan primitív világába lépünk, melynek szívósságát, erejét megérezzük az időközön keresztül.

Pozsony vidéke a honfoglalás előtt is szerepet játszott a rómaiak történetében. Vindobonába vezető ut mentén a pozsonyi s haimburgi vár közt feküdt Carnuntum, a római légiók haditelepe, castruma. A pozsonyi vár már akkor mint erőd szerepelt. A környéken sok római leletre bukkantak, melyek az ókori lakókat bizonyítják.

A későbbi újra épült vár egyik tornya Szent István idejéből való; itt őrizték első ízben a pápától kapott szent koronát.

E várban született a szent királyleány is: Erzsébet.

A tatárok hatalma is e vár alatt tört meg, amikor Bécs felé törekedtek.

A pogány honfoglalók nyomát egyik faluja a megyének ma is viseli a hét vezérektől származó Taksony névben.

A szász iparosok betelepítése által, akiket Szent István hívott a vár környékére, a harezoló nép hozzászokott a békés, munkásélethez „Magyarország aranykertjének“ nevezett szigeten Csallóközön, mely híres volt tejjel-mézzel folyó földjeiről, a szomszéd pásztornépből lassankint „homo agriensis“ földművelő nép lett.

Mátyás király is gyakran felkereste e vidéket, hol vadászszenvédélyét kielégíthette a dunai szárnyasok nagy csapata között. Mőnest tartott itt a vadászkirándulások számára, melyek nagy területeken a felistáljába voltak beosztva. E helyeken épült két község: Al- s Felistál, innen vette eredetét. E megyének sik vidékénél fogva hegyen

nyégető
és kellek
árak teljes
reléssel
16.-, 17.-
részletes ár-
yzéket.
D. Sándor
nagyiparos
Bessevly-utca 5.
tel. 1234

varrógépek
Kerékpárok,
grammofonok,
hanglemezek
logosóbban
kaphatók

József
almásy-tér 14.
csón lészit. Ká-
et ingyen küld

fegyverek
önvédelemre,
és szoba-
Wernld gya-
gyver 5 kor.
vellyel 1 K
vassági kara-
korona, Kro-
arabály, 8
íjtható, szu-
K. fegyver-
ona, töltény
fill. Katonai
es által ki-
fegyverek.
és Társa-
óknal, Buda-
zi-utca 35.
árjegyzék
díjmentesen.

CS ADOLF
Vassalényi-u. 51/E.
Arjegyzék
bérmentve.

nzért
pes egyé-
z féltés-
Állitok tel-
dezéseket
rbokat és
hogilylen

ón
p modern
uri és sza-
stb. Gyö-
telutase
raktárai-
ányosaa

et
übből a
kivitelig
ajta

ORT
Imre
vállalkozó

EST,
9. szám
esen-utca
gyzék in-
1 K.

ható. S ha az ellenzék garanciákat követel, hogy a reform tényleg olyan lesz, amely a demokrácia követeléseinek is megfelel s a nemzeti szempontokat is kellő védelemben részesíti, ezt zokon venni annál kevésbé lehet, mert az a játék, melyet két év óta a munkapárt és a kormány a választói joggal produkált, igazán elégtelenné teszi azt a pusztá ígéretet, amit egy miniszterelnöki nyilatkozat magában foglal. A politikai felelősség nagyon szépen hangzik s egy igazi parlamentáris és igazán alkotmányos országban elégséges is. De nálunk politikai felelősség nincs, legfeljebb csak felfelé. A királynak módjában van a felelősségre vonás, egyszerűen elkergeti a minisztériumot, de az, ami a rezolúció kérdésében történt, megmutatta, hogy a parlamenti többségnek a politikai felelősségre vonásra kedve nincs, sőt módja sem igen van, a mai választói rendszer pedig egyenesen megakadályozza az országot abban, hogy hasonló mulasztásokat a parlamenti többségen megtoroljon.

Az ellenzék tehát akkor, mikor kereste a megegyezés útjait és lehetőségeit, ezt nemcsak abban a tudatban tette, hogy a maga részéről is elősegítse a kormányval való megállapodás létrejöttét, hanem tette abban a tudatban is, hogy a választói jog reformjának biztosítékait is megszerzi.

Mert azzal, hogy ma, hat hónap után, ismét a véderőt tárgyalta, nem adott ki semmi fegyvert a kezéből s ha a miniszterelnök nem keresi az ellenzékkel a megegyezést, akkor a harc ott folytatható, ahol abban maradt. Mindössze csak a taktika változott, csak a fegyver lett más. De ez a fegyver erősebb, mint volt az eddigi. Mert egy egységes ellenzék tartja a kezében s nem mint eddig, az ellenzéki pártoknak csak egy része.

Az ellenzék megegyezett.

— Kossuth Ferencz jelenti be a Háznak. —

Megindul a békekezelet.

— Hírek a politika világából. —

Budapest, május 29.

Az ellenzéki vezérek több napos tanácskozásuk ma eredményre jutott. A részletkérdésekben felmerült differenciák eloszlottak, úgy hogy holnap az összes ellenzéki pártok plénuma elé kerülhet a közös választójogi tervezet, amely az általános, egyenlő és részben titkos választójogot tartalmazza. A véderő tekintetében is teljesen egységes a fellegás a kisebbség soraiban. Hír szerint gróf Andrássy Gyula is hozzájárult ma délelőtt a közös ellenzéki programhoz. Már most tisztán a kormányon és a munkapárton mulik a végleges béke nyélbeütése, — az ellenzék megtette, amit tehetett. Ma gróf Károlyi Mihály szerencséskezű közvetítése révén lehetővé vált, hogy a Házban a normális tanácskozás ismét megindult, — tehát a miniszterelnök legfőbb kívánsága megvalósult. Pénteken pedig Kossuth Ferencz előterjesztést tesz az ellenzék közös programjáról, amely fölött — a ma kötött fegyverezület következtében — a tárgyalás zavaró incidensek kikerülésével folyhat le. Természetesen ez még nem elenti magát a békét, mert Lukács Lászlónak, úgy mondják, egyrészt a titkosság mérve, másrészt a véderőavaslat 43. szakasza dolgaiban elfoglalt visszautasító álláspont miatt súlyos aggodalmak vannak. A titkosságot Tisza István gróf unszolására ellenzi, a 43-ik szakasz törlesztése meg Bécsre való tekintettel nem egyezhetik bele. Viszont az ellenzék a felállított minimumot még lejjebb nem szállíthatja, ha tehát a kormány nem enged merevségéből, a függetlenségi tábor kénytelen lesz felújítani a küzdelmet. Ez a tudat azonban talán jobb belátásra fogja készíteni a kormányt.

Híreink itt következnek:

Károlyi Mihály közvetítése.

Az ellenzéki pártok közös akciójából kifolyólag gróf Károlyi Mihály még tegnap este tíz órakor érintkezésbe akart lépni a miniszterelnökkel, de ez nem volt lehetséges. Erre aztán a pártonkívüli függetlenségi vezérembere ma reggel kilenc órakor kereste fel lakásán Lukács Lászlót.

Károlyi hivatkozva arra, hogy az ellenzéki pártok között csaknem biztosra várható a megegyezés, de ahhoz a választójog egyes kérdéseinek fontos feldolgozására még idő szükséges, arra kérte a miniszterelnököt, hogy egyezzen bele pár napos fegyverszünetbe, illetve a Ház rövid időre való elnapolásába, annál is inkább, mert az ellenzék a közös programot a béke alapjául akarja fölkinálni a kormányra.

Lukács miniszterelnök az elnapolásba nem volt hajlandó belemenni. A békekezelet újradelégálásának feltételül a normális képviselőházi tanácskozás fölvetését szabta meg s hozzáfűzte, hogy abban az esetben, ha az ellenzék belemegegyez a rendes vitába, ő szívesen fog minden ajánlatot mérlegelni s kész mindent megtenni a béke érdekében, de az obstrukciónak újabb elnapolással menlevelet nem adhat.

Károlyi úgy vélekedett, hogy a véderővita rendes folytatásának sem lesz akadály, ha viszont az elnök is tartózkodik az ellenzék provokációjától. Egyben biztosította a miniszterelnököt, hogy Kovács Gyula és Ráth Endre ma nem jönnek be a Ház ülésére, és ha a kormánytól garanciát kapnak arra, hogy az elnök a házszabályokat normálisan kezeli, ők (az ellenzék) biztosítja a kormányt, hogy a Ház ülésén semmiféle váratlan incidens részükről nem lesz. Majd arra kérte a miniszterelnököt, hason közre a házszabály 243. szakaszára utalással, hogy gróf Tisza István, a képviselőház elnöke addig, amíg a Barabás-féle ismeretes indítványról szó lesz, ne elnököljön. Ez azonban egy ülésnél többre nem terjedhet. Az egyetlen egy ülés alatt Jankovich Béla alelnök vezesse a Ház tanácskozásait.

épült sásfészke kevés van, de annál több régi eredetű, kincsen kastélya mint a nagyhirű, értékes gyűjtemény őrző: Királyfa. A nagy mecenás gróf Pálffy János hagyatéka.

E komorstilű épület a világ első mestereinek munkáit rejti magában. Ilyenek a Rubens állatképe, Paolo Veronese, Vasari, Tiepolo mythológiai és szent képei. De legfőbb Guido Renitől, a legszebbek ezek között a bánatos Madonna s a haldokló Ecce homo.

A modernebbek között a színpompás Markart és az állatfestő Blass van leginkább képviselve.

Több Napoleontól és Mária Teréziától eredő butordarab egészítik ki ezt az értékes galleriát, melynek minden darabján meglátszik, hogy kiváló ízlésű entuziasta válogatta össze.

Királyi birtok volt valaha ez a hely: Villa Regia néven ismeretes, mikor Zsigmond király neje, Máriának itt egy nyári tuskulánnumot építtetett, 1600 körül került a Pálffyak kezébe. Mégis legismertebb kastély a megyében Apponyi Albert grófé: Eberhardt. Innen indult a tengerentúli világrészben is fogalomná vált név, a nagy szónok neve az örökbéke, emberbaráti s kultureszmék terjesztésére. Mindezek történelmileg is híressé teszik e helyet.

E hatalmas, ódon kastélyt, melyen a régi idők patinája oly érdekesen tünik fel, Szelepcsényi primás építtette a tizenhetedik században.

Antik képek értékes sorozata, a híres László Fülöp, Balló stb. modern képek díszítik a terem falait.

A pittoreszk kastély közelében folydogál az erdő mélyén egy kis csillogó Dunaág. De maga a kastély kápolnája a legfestőbb, ódon hangulatot terjeszti, amint százados ősfák között a várak fölött emelkedik. Mint a régi idők lovagkora Burgfraenlein-jei imádkoznának esendes áhitatban az örökzölddel befutott, ólmos keretű ablakokon belül.

A várkonyi Szent István-kori templom kriptájában fekszenek az Amadé, a Gutkeled nemzetség egyik sarja, a dúsgazdag Amadé László Mária Terézia idején élt. Ő is azok közé a lelkesült magyar főurak közé tartozott, akik a pozsonyi várba siettek felajánlani a szép királynőnek a „Vitam et sanguinem.“

Amikor a koronázásra készülődött, hét falut zálogosított el, hogy minél nagyobb pompával jelenhessen meg az ünnepélyen. Amint végig vonult a falukon, városokon, hosszú kíséretével esodájára jártak az emberek, mert nemcsak a saját öltözete volt csupa arany, hanem a kíséret tagjait, sőt a lovak szerszámaikat is ragyogó arany fedte. Szállóig lett róla, melyet ma is alkalmaznak ott nagyon díszes emberre: itt jön Amadé hét falujával!

A porosz háború kitörése előtt Mária Terézia gyakran lerándult „hiv magyarjaihoz. Így történt 1741-ben is, amikor azonban nem jutott el a koronázási városba Pozsonyba. Utközben beszállt Bőösön, a várkonyi gróf Amadé kastélyába, aki a krónika szerint a nemesi felkelés ezredesi tisztét viselte. Bőös, Baár, Berencs és Vajdaszék, a későbbi Vajka, érseki székváros urának írta magát. Az ő vendége volt a királynő, mikor 1741-ben az ominózus napon, márczius 13-án született

„József herceg ur egészen váratlanul“, mint egy régi feljegyzés mondja.

A kastély, mely ma is úgy áll, mint a régi időkben, érdekesen szerepelt az 1809-iki insurrectio alkalmával. József nádor akkor itt tartotta főhadiszállását. Kegyelettel őrzik ezeket a szobákat, leginkább azokat, amelyekben a nagy reformátor, a „kalapos király“ II. József pillantotta meg először a napvilágot.

Történelmi alakokat látott kastély Nagy-Szarva is, a Pongrácz grófi családé.

Hajdan a Sárkány családnak volt itt vízsáncokkal és tornyos bástyákkal erősített várlaka. Ma is áll egy tágas, négyszögű kastély, melyet az Illésházyak alakítottak át, homlokzatán e kihalt, nagy család címerével.

„Sárkány Ambrus 1521-ben olyan fényes bőjti ebéddel vendégelte itt meg II. Lajos királynak Máriával, I. Ferdinánd császár nővérével való nászmenetét, hogy a haláluk különféleségét és sokaságát — mint Istvánffy írja — még a királyi ara is megesodálta.“

E hely később az Illésházyak birtokába került s az utolsó Illésházy, a tékozló István gróf itt fényes udvart tartott s a kis esztendő vadászkastélyban mulatozott, régi feljegyzés szerint, amíg teljesen tönkre nem jutott.

Érdekes az arcképgyűjteménye a 16-ik századtól kezdve. Itt látható Thurzó György nádor, Illésházy István nádor, Wesselényi Ferenc s neje, a híres Bosnyák Zsófia korhű jelmezekben, akik a szarvai kastélyban megfordultak vig napokban.

Sok híres emléket őriz az Eszterházyak cseklézi kastélya is.

E megyének vidéke azonban a Varjas-

Lukács miniszterelnök nem felelt erre a kérdésre érdemben, hanem nyomban gróf Tisza Istvánért küldött, aki csakhamar meg is jelent.

Tisza, miután meghallotta, miről van szó, kijelentette, hogy az esetről most beszélni nem lehet, mert hisz a Barabás-féle indítvány hiányos. Az a fontos kelteke hiányzik, hogy nem adódott be írásban is.

Az ügyet ilyen módon elejtették és most azután általános beszélgetés indult a politikai helyzetről.

Lukács miniszterelnök kifejtette ismételtén, hogy kész béketárgyalásokba belebozsájt-kozni, ha az ellenzék megegyezésre jut. Mindenekelőtt azonban az a kívánsága, hogy az ellenzék kezdje meg a rendes vitát a véderőjavaslatokról, s hozzátette, hogy befolyást ugyan Tisza elnöklésére nem gyakorolhat, de meggyőződése, hogy a normális tanácskozást Tisza a legnagyobb örömmel fogadja s így zavaró incidens ki van zárva.

Károlyi a miniszterelnök álláspontját közzölte az ellenzéki pártok vezéreivel. Az ülés megnyitása előtt azután gróf Apponyi Albert, Mezőssy Béla, Justh Gyula, Holló Lajos, Egry Béla és Szmercsányi György rövid tanácskozást tartottak s elfogadták a miniszterelnök kikötéseit.

Gróf Károlyi Mihály közvetítése tehát teljes sikerrel járt. A Ház ülése valóban teljes eszében zajlott s két függetlenségi hozzászólott a véderőreformhoz. A rendes vitát nem is szándékoznak most háborítani sem jobbról, sem balról, sem az elnöki székéből. A fegyverszünet mindaddig fog tartani, amíg a ma kezdeményezett béke-akció sorsa el nem dől. Ha béke lesz, természetesen fölösleges minden további őszecsapás, de ha meghiusulna, akkor a szembenálló táborok elfoglalják régi pozíciójukat.

'Az ellenzék közös akciója.

Miután gróf Károlyi Mihály közvetítésével létrejött a fegyverszünet, Justh Gyula eltávozott a képviselőházból, előzőleg azonban

puszta környékén talán a legszebb, ahol a modern gazdaság nagy kontrasztban áll az azt környező elhagyott magánnyal.

Az ősmagyar élet mintha megrögződött volna e tájon. Itt bolyongva, mintha az Ural-síkság hangjai zengnék át e vidéket. Ez a darabka föld megmaradt annak, ami volt a pogány ősök bejövetelekor.

A legnagyobb szigetet, melynek vad rengetegében csak szarvasnyomot találni, ma is a régi néven: Isztrigának nevezik. A rómaiak tudvalevőleg Isternek hívták a Dunát, az Ister ágai kerítették be a róla elnevezett szigetet.

Itt óriási a víz s az apró szigetek egész raja ül benne. Csak az usztályhajók éles túlkölése hatja át a levegőt, a nagy némaság felett sokáig rezeg a vészfütyty, mely az egyetlen hang e nagy remetemagányban.

Mint óriási paletták feküsznek a vízszínen az apró szigetek, malaehit mezőn, mint szétszórt rubin, türkiz ragyog a sok virág.

Az erdők alján elluzódó idyllikus tanyákhoz békalencsés, zombékos, fenékvizek felett nyújtózva, vékony csikot keres magának a gyalogut.

E vidék átellenében a Duna másik partján üzik még a régi háziiparságot; az aranymosást, amelyet régi írásként Mária Terézia engedélyezett a népeknek, hogy Linztól Esztergombig átkutassák a Dunát. De ma már csak öreg, munkát nem bíró emberek foglalhatnak vele. Régi idők pusztuló emléke ez is már.

Az elhagyott szigetország némely helyen népesedni kezd. A lakók közt a néplélek érdekes jelenségeire találunk. Pld. egy győri nagycsalád egyik fia vesztőhelyen

Kunfi Zsigmond és Garami Ernő szocialista vezérekkel tanácskozott. Ugyancsak eltávozott a Házból gróf Apponyi Albert is Décsy Zoltán és Mezőssy Béla társaságában, hogy Vargha Gyulától, a statisztikai hivatal igazgatójától bizonyos felvilágosításokat kérjenek. A Kossuth-párti vezérférfiak egy óra tájban tértek vissza. Kossuth Ferenc ezalatt benidőzött a Házban és behatárolva beszélgetett gróf Andrássy Gyulával, Sztérynyi Józseffel s pártjának több tagjával.

A folyosón az ülés vége felé híre ment, hogy ma délután csak a pártok fővezérei ülnek össze és hogy holnap folytatják s fejezik be a pártközi tanácskozást.

Délután négy órakor Kossuth lakásán a következők jelentek meg:

Gróf Apponyi Albert, Décsy Zoltán, Mezőssy Béla, Gál Sándor a Kossuth-párt, Holló Lajos a Justh-párt, gróf Károlyi Mihály a pártonkívüli függetlenségi és gróf Zichy Aladár a néppárt részéről.

Mint félhivatalosan jelentik, a délutáni tanácskozáson, amely két óra hosszat tartott, a statisztikai adatok körül való kötelezőet nagyrészt tisztázták. Holnap, csütörtökön, délután négy órakor az ellenzéki pártok kiküldöttjei Kossuth lakásán újból találkozhatnak, hogy a létesített megegyezést véglegesítsék.

A pártkonferencia után este valamennyi ellenzéki frakció külön-külön pártértekezletre ül össze, hogy a megegyezést ratifikálják.

Mezőssy és Décsy nyilatkozata.

Tudósítónk a mai estén fölkereste a Kossuth-pártkörben Mezőssy Béla és Décsy Zoltán volt államtitkárokat, akik résztvettek az összes pártközi tanácskozásokon, s velük beszélgetést folytatott az ellenzéki akcióiról.

Munkatársunk első sorban Mezőssy kérdezte meg, vajjon a ma délutáni tanácskozáson megtörtént-e a megegyezés és ha igen, milyen alapon? A kiváló politikus ezeket válaszolta:

— Ugy hiszem, meg lesz a megegyezés. Azért fejezem ki magamat ily óvatosan, mert csak igen kis számmal voltunk együtt s nem jelent meg Justh Gyula sem. Holnap azonban ismét szélesebb körű lesz a tanácskozás az akció eddigi összes résztvevői meg vannak erre híva, hogy döntse-

halt meg. A család ekkor szegényében elbujdosott falujából, átjött a Dunán ide a magányba, erdők közé épített kis hajlékot.

Példás becsületben élve szinte feje lett később az öreg Bindisnek annak a kis telepnek, mely itt alakult a sorsüldözött, vagy elszegényedett emberekből, akik itt békét találtak az illatos, néma természet öln, távol a városok tumultusától s az emberektől.

Messzebb teljesen egyedül egy másik kis család él tenyérnyi földecskén.

Ki ne ismerné itt ezt a Makki családot, akik miatt a Dunát szabályozó töltés építését más irányba kellett vinni a kijelölt helynél; mert kis földjüket, viskójukat nem akarták feláldozni semmiféle igért kártérítésért sem, ahol megöregedtek, ahol gyermekeik születtek. Azóta minden évben előnti őket az árvíz, mert a védőtöltésen kívül estek, mégis minden nyomort szívesen tűrnek az istenáldotta kis földért, melyhez hozzánőtt a szívök.

Ily meghatóan, mélyen becsülik ezek itt kis életük apró emlékeivel megszentelt földet. E békés magányban látni a magyar paraszt lelkének ősi szépségeit, melyeket a távol Keletről hozott magával. Lelkükben szunnyad a nagy idylli magány szeretete a merengős, a Keleti mélabus nyugalom.

Itt a nagy kastélyokat a Salva guardiát hol századok emlékei koncentrálnak, olyan szeretettel őrzik az utódok, mint a hogy ragaszkodik a nép, ehhez a kedves röghöz és nagy vizekhez, mely kis világához ennyire hozzánőtt, hogy nélküle nem tudna élni, mint a hogy a norvégek nem képzelik el, hogy fjordjaikon, tengerükön kívül valahol élni tudnának e világon.

nek véglegesen a mai munkánk fölött. Ma két millió négyszázezer választóban állapodtunk meg, ami természetesen bizonyos kategóriák megszorítását hozta magával, miután tegnap a végösszeg két millió kilencszázezerre rugott fel. Hogy mely kategória veszítsen, ez lesz épen a holnapi konferencia legsúlyosabb kérdése. Ma a többi részletkérdésben is létrejött a teljes összhang, így a titkosság mérvét illetően is. Remélem, hogy holnap úgy a pártok vezetői, mint maguk a pártok is szankezionálni fogják a választójogi programot. Természetesen, amíg a béketárgyalások folyamatban lesznek, az ellenzék a Házban minden elmérgesítő fellépéstől tartózkodni fog, de ugyanezt elvárjuk a tuloldaltól is.

Décsy Zoltán, a Kossuth-párt nagytudású s törhetetlen agilitású alelnöke így nyilatkozott:

— Egészen rendben vagyunk. Legalább mi, akik ma délután együtt voltunk, teljes megegyezésre jutottunk ama kérdésekre nézve, amelyeket tegnap függőben hagytunk. Egycsek aggodalmaskodtak ugyan, hogy Justh Gyula távol maradt, de úgy vélem, aggodalomra nincsen ok, mert információim szerint sem Justh, sem pártja nehézséget nem fog okozni. Holló Lajos különben is hozzájárult mindenhez, s nem tehető fel, hogy a Justh-párt másként gondolkodnék, mint ő. Holnap a pártok vezetőivel végleges formába öntjük a megállapodás szövegét, amely azután az egyes pártok elé kerül. Pénteken Kossuth Ferenc az ellenzéki szövetség nevében a Házban napirend előtt előterjesztést fog tenni megegyezésünkről, s fel fogja hívni a kormányt, hogy ezen az alapon kezdje meg ismét a béketárgyalást. Azt hiszem, a miniszterelnök előnyösnek fogja találni a helyzetet, hogy immár nem a kisebbség egy csoportjával kell kompromisszumra lépnie, amit azután a többiek nem respektáltak, hanem az egész ellenzékkel juthat megállapodásra.

— A véderőreform dolgában a priuszt és a provizórium gondolatát elejtették-e? — kérdezte munkatársunk.

— Csak a priuszt ejtettük el, — válaszolt Décsy. — A végleges véderőreformra vonatkozóan az az álláspontunk, hogy azokat a módosításokat, amelyeket már Khuen elfogadott, végre kell hajtani. Miután azonban evidens, hogy a rezolúció ismét szóba nem kerülhet, a 43. szakasz törlését fogjuk indítványozni. A katonai büntető perrend dolgában a német nyelv törvénybeiktatását perhorreskáljuk és így tovább. Abban az esetben, ha nemzeti követeléseinket a kormány nem teljesíthetné, akkor egy négy-hat esztendő provizóriumot akarunk, amely a véderőreform szociális vívmányait hozhatná és éppen ezek miatt kívánjuk ezt a hosszabb tartamu provizóriumot, mert ha rom esztendőt kontemplál átmenetnek a végleges reform, s így csak a negyedik évben érvényesülhetnek azok a vívmányok.

— Ugy a választójogi, mint a véderőreform dolgában részletes előterjesztést fog tenni Kossuth a Házban?

— Ezt nem gondolnám. Valószínűleg csak nagy vonásokban fogja megismertetni megállapodásainkat, hogy ezek alapján megindítható legyen a béke-akció. Ha a kormány elfogadja ezt a kibontakozási programot, akkor valahára normális mederbe fog terelődni a parlamenti helyzet, de ha nem, akkor ezembe fogja magával találni

az egész százhusz főnyi ellenzéket, amely élet-halál harcra is kész.

A választójogi tervezet.

Teljesen megbízható forrásból kapjuk az alábbi információkat az ellenzék közös választójogi tervezetéről, amely a mai megállapodások után a következő fontos meghatározásokat tartalmazza:

A választójogot elnyeri minden 24 éves, irni és olvasni tudó maqvar állam-polgár.

A betelepültek közül azok, akik legalább tíz éve bírják a honosságot.

Aki a magyar állami eszme ellen izgatás miatt jogérvényesen elítéltetik, tíz évre, visszacsés esetén véglegesen elveszti választói jogosultságát.

A választók létszáma két millió négyszázezer főre emellettik.

A szavazás módja titkos a városokban, az olyan nagyközségekben, amelyeknek legalább 15.000 lakosuk van, s ama vidéki kerületekben, ahol a lakosság hetvenöt százaléka irni, olvasni tud.

A mezőgazdasági munkásoknál megkivántatik az egy szoba és konyharész bírása, míg az ipari munkásoknál, tekintve a szűkös városi lakásviszonyokat, e feltétel elesik, csupán az egy évi helyben lakás kötetik ki s az, hogy két évi munkaidőből, ha nem is egyfolytában, de legalább tizenkét hónapig tagja lett legyen az illető munkás a betegesítő-pénztárnak vagy a társuladának.

Az analfabéták közül választójogot kap az, aki legalább husz korona adót fizetett.

Mindazok, akik a mostani rendszer alapján választói joggal bírnak, ezt megtartják, ha az új rendszer egy kategóriájába sem lennének is sorozhatók.

A titkos szavazás eljárási módját nem állapították meg, valamint az új kerületi beosztást sem. A választások tisztaságának megóvása céljából az ugynevezett „alkotmányos költségek” eltörlését, a kuriai bírások reformját követelik a titkosság mellett.

Apponyi gróf külföldi utja.

Gróf Apponyi Albertnak a napokban Párisba és Londonba kellett volna utaznia. Párisban a Carnegie-alapítvány európai bizottságának összejövetelén kellett volna, mint a bizottság tagjának résztvenni. Londonba pedig unokaöccse esküvőjére akart utazni. Tekintettel azonban azokra a fontos tanácskozásokra, amelyek most a pártok között megindultak, gróf Apponyi Albert lemondott külföldi utazásáról és az illető helyeken kimentette elmaradását.

A pártkörökben.

A Kossuth Ferenc lakásán tartott tanácskozás után a Kossuth-párt tagjai a pártkörbe mentek fel, ahol már sokan voltak együtt és nagy érdeklődéssel várták a tanácskozás eredményét. A pártkörben megjelent Kossuth Ferenc is, továbbá Déry Zoltán és Sághy Gyula alelnökök. A képviselők nagy örömmel fogadták a megegyezés hírért és hosszasan elbeszélgettek a megegyezés részleteiről. A párt tagjai ma este gróf Apponyi Albert születésnapja alkalmából barátságos vacsorára kívántak összejönni, minthogy azonban gróf Apponyit ma családi körülmények távol tartották, a vacsorát holnap este 8 órára halasztották. A vacsora a Bristol-szálló különtermében lesz.

A Justh-párt képviselőtagjainak nagyrésze járt fenn az este folyamán a pártkörben, ahol az elnökség részéről Holló Lajos időzött fenn hosszasan. A beszélgetés a többi ellenzéki pártokkal egyöntetűen követendő eljárás kérdéséről és a folyamatban levő tárgyalásokról folyt. A párt tagjai nagy figyelemmel és érdeklődéssel hallgatták azon

közléseket, amelyeket ezekre nézve Holló Lajos, továbbá a tárgyaláson résztvevő Bakonyi Samu tettek. A Kossuth Ferenc lakásán tartott konferenciáról Holló informálta a párt tagjait. A nagybeeskereki kerületből küldöttség járt fenn, hogy a párt jelöltet állítson. Biztosították a pártot, hogy a függetlenségi jelölt a legjobb kilátásokkal menne a küzdelembe.

A nemzeti munkapártban ma este igen nagy számmal voltak fent a párt tagjai. Fent voltak a miniszterek, az államtitkárok, gróf Tisza István a képviselőház elnöke és a képviselőház alelnökei, Lukács László nem volt a körben, mert a Népeperába ment, ahol Siegfried előadását hallgatta végig. Este nyolc óra felé az a hír terjedt el a munkapártban, hogy az ellenzéki pártok egymás között megegyeztek. A megegyezés híre igen jó benyomást tett a munkapárt tagjaira.

A véderőprovizorium.

A „Neues Wiener Tagblatt” mai esti lapjában a következőket írja: Lukács László miniszterelnök a legutóbbi kihallgatás alkalmával annak a várokozásának adott kifejezést 3 felsége előtt, hogy a magyar országgyűlés a véderőreformot a legrövidebb idő alatt elfogja intézni. Ha pedig a végleges véderőreform bármely okból nem volna elintézhető, úgy provizorikus javaslatot fognak benyújtani, amelyben 136.000 ujoneznak a megszavazását kérik, még pedig a kétéves katonai szolgálat behozatala nélkül, minthogy a tárgyalás alatt levő véderőreform 80. szakasza alapján is a kétéves katonai szolgálat csak 1915-ben venné kezdetét. Az 1912., 1913. és 1914. esztendő átmeneti idő gyanánt szerepeltek és ha az 1912. évre provizorikus megoldás jönne létre, ez természetesen csakis, mint átmeneti idő számíthatna, vagyis csakis a három éves szolgálat alapján történhetnék.

Budapest, május 29.

A képviselőház ülése. A képviselőház holnap délelőtt tíz órakor ülést tart. Napirend: a véderőjavaslat általános tárgyalásának folytatása. Szólásra iratkoztak: Abraham Dezső, Földes Béla, Holló Lajos, Zlinszky István, Horváth Gyula, Hammersberg László és Egry Béla.

Teleszky János pénzügyminiszter Nagybeeskereken. A nagybeeskereki választókerület nemzeti munkapártjának egy nagyobb küldöttsége keresi fel a napokban Teleszky János pénzügyminisztert, hogy a Rohonyi Gyula lemondásával megüresedett mandátumot a pénzügyminiszternek felajánlja.

Uj belső titkos tanácsosok. A kormány, hír szerint, a királyhoz valóságos belső titkos tanácsosi kinevezésre terjesztette föl Beöthy László kereskedelmi minisztert, Beöthy Pál és Jankovich Béla alelnököket. A kinevezés legközelebb megjelenik a hivatalos lapban.

A budapesti hadtestparancsnok áthelyezése. Jól informált forrásból azt közlik, hogy Schreiber Győző tábornagyot, a budapesti IV. hadtest parancsnokát a legközelebbi napokban áthelyezik valamelyik másik hadtest élére. Az áthelyezés, hír szerint, Ferenc Ferdinánd főherceg egyenes kívánságára történik. A trónörökös ugyanis egyáltalában nincs megelégedve a katonaságának a kétnapos budapesti zavarok alatt tanúsított magatartásával, mert az ő intenczióival ellenkezik az, hogy a katonaságot, amelyet ő mindenáron népszerűvé szeretne tenni, népellenes cizellókra használják fel. A trónörökös, hír szerint, tudomást szerzett arról, hogy a főkapitányságon jelfolyt értekezleten éppen a vezénylő tábornok volt az, aki mindenáron sortűzet szeretett volna kiforszírozni s most ezért lett kegyvesztett Schreiber hadtestparancsnok és ezért helyezik át más, kevésbé fontos hadtesthez.

Wickenburg Márk osztályfőnök Budapesten. Gróf Wickenburg Márk külügyi osztályfőnök Budapestre érkezett. Délelőtt a képviselőházban is megjelent. Wickenburg Márk ma este visszautazik Bécsbe.

Elmaradt szenzációk.

— Békés hangulatok a Házban. —

Tárgyalják a véderőreformot.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, május 29.

Azok, akik ma szenvedelmes harcokat és izgalomokban gazdag jeleneteket vártak a képviselőházban, ebbeli várakozásukban alaposan megalódtak. A Ház hangulata ma hirtelenül megnyihült, a szenvedelmek elűltek és azok az igazmakat rejtő szenzációk — amelyeknek felrobbanását mindenki holtbizonyossá vette — egyszerűen elmaradtak, vagy pedig száraz elnöki enuncziációkká zsugorodtak össze.

Barabás Bélának nevezetes indítványa, amelyben Tisza elnököt történet megválasztását törvénytelennek kívánta bélyegezni, alaki hiba miatt nem volt tárgyalható és így az indítvány tárgyalásával járó izgalom is elmaradt. Az alaki hiba az volt, hogy Barabás nem jegyezte be indítványát az indítványkönyvbe, amint azt a házszabályok megkivánják és Tisza ezuttal tiszteletben tartotta a házszabályok rendelkezését.

Déry Zoltán nagy horderejű interpellációja, amelyben négy és félmillió korona közpénz jogtalan felhasználásával vádolja meg a többséget, ugyszintén elmaradt. Ennek oka viszont az volt, hogy az ellenzéki pártok ma kerültek minden olyan könnyes momentumot, amely az ellenzéki pártok tanácskozásai alapján megindult békekezező sikerét veszélyeztethette volna. Déryt különben gróf Apponyi Albert kérte fel, hogy tekintettel a béke kilátásaira, interpellációjának megtartásától a mai napra álljon el. Déry ezt meg is tette, de egyben kijelentette azt is, hogy interpellációját feltétlenül meg fogja tartani, de természetesen majd akkor, amikor a jelenlegi békekezező sorsa jobbra vagy balra már eldőlt. A többség ellen emelt vádját egyébként teljes egészében fenntartja és azt bizonyítani kész.

A harmadik szenzáció: A Ház tanácskozásáról kizárt Kovács Gyula képviselő megjelenése a Házban ugyszintén nem történt meg. Kovács Gyulában ugyan meg volt a készség, hogy behatoljon az ülésterembe és el is jött a képviselőház kapujáig, ott azonban Justh Gyula, Egry Béla, Kobek Kornél és Szmracsányi György már vártak rá és átadták neki Kossuth Ferenc levelet, amelyben arra kéri őt, hogy tekintettel a béke ügyében beállott kedvező fordulatra, ma ne jelenjen meg a Ház ülésén. Kovács végre is engedett a több oldalról jövő kapacitációknak és elállt attól a szándékától, hogy a Ház mai ülésén résztvegyen.

Egyszerű elnöki bejelentés és két esendes interpellációra zsugorodott össze a zentai választás ügye is. Fernbach Károly, az új zentai képviselő ugyan ma megjelent a Házban, a baloldalon tüntettek is mellette, de ez a tüntetés nem volt harcias jellegű és nem tartalmazott bántó momentumokat a többségre.

A legkellemesebb meglepetés volt azonban a béke összes híveinek gróf Tisza István mai konziliáns viselkedése, amelyet az ellenzék arra vezetett vissza, hogy Tisza értesült a Lukács László miniszterelnök és gróf Károlyi Mihály között létrejött megállapodásról, mely a pártok között a fegyverszünet megkötését tartalmazza.

Ennek a megállapodásnak volt az eredménye az is, hogy az ellenzék mára beszüntette a technikai obstrukciót és ráért a véderőreform tárgyalásra. Thaly Ferenc pártönkivüli negyvennyolcas és Kállay Ulul Kossuth-párti szóltak hozzá a véderőjavaslatokhoz és általános figyelem között tartalmas, magas színvonalon álló beszédek tartottak. Mindkét szófokot az ellenzék zajosan megtapsolta.

E két beszéddel a tanácskozásra szánt idő kimerült és a Ház áttért az interpellációkra. Wessprémy István azt tette interpellációjá tárgyává, hogy az államvasut a földmunkáknál idegen munkásokat alkalmaz, Lovász Márton és Ivánka Imre pedig a zentai választás ügyében interpelláltak. Választ azonban egyikük sem kapott.

A mai ülés félkettőkor ért véget és a kép-

viselők a béke reményével távoztak a képviselőházból.

A mai ülésről részletes tudósításunk a következő:

Elnöki bejelentések.

Gróf Tisza István föltizenegy óraker megnyitja az ülést. Bemutatja *Rohonyi Gyula* levelét, amelyben Bosznia és Hercegovina főnökhelyettesévé történt kinevezése folytán nagybecskereki mandátumáról lemond. Bemutatja a Zentán megválasztott *Fernbach Károly* megbízólevelét. (Zajos éljenzés a baloldalon. Félkiáltások: Éljen Fernbach!)

Fölolvassák az indítványkönyvet, amelybe két indítvány van bejegyezve. *Barabás Béláé* az elnökválasztás érvénytelenségeinek kimondása iránt és *Jármay Istváné*, a képviselők napidijából 100 koronának a múlt csütörtöki események áldozatainak hozzátartozói részére leendő kiutalása iránt.

Gróf Tisza István: Minthogy *Barabás Béla* indítványát nem nyújtotta be írásban az elnöknek, a házszabályok szerint ezt az indítványt törölni kell. Ami a másik indítványt illeti, a képviselők napidijainak följárlását határozatilag kimondani nem lehet. Ez pártközi megállapodás dolga. Javasolja, hogy az indítvány tárgyában később határozzon a Ház, addig pártközi érintkezés útján módot találhatnak a helyes megoldásra.

A Ház ebben az értelemben határoz.

Fölolvassák az interpellációs könyvet, amelybe *Veszprémy István*, *Györfly Gyula*, *Ábrahám Dezső*, *Lovász Márton*, *Fernbach Károly* és *Ivánka Imre* jegyezték be interpellációjukat.

Gróf Tisza István javasolja, hogy egy óraker térjenek át az interpellációkra.

A Ház ebben az értelemben határoz.

Megkövetés és kizárás.

Elnök: Eitner Zsigmondot a legutóbbi ülésen használt „alávaló rágalom” kifejezésért rendretusítja.

Következik a Ház megkövetése azok részéről, akiket a Ház erre ítél.

Bikádi Antal: Megkövetem a Házat!

Eitner Zsigmond: A Házat megkövetem!

Polónyi Géza: Meggyőződésemet szerint a határozat nem házszabályszerűen jött létre, mégis a Ház iránt való tiszteletből megkövetem a Házat.

Elnök: A Ház határozatát kritika tárgyává tenni nem lehet, a megkövetés azonban megtörtént, a dolog tehát el van intézve.

Kenedi Géza, a mentelmi bizottság előadója ismerteti a bizottságnak *Kovács Gyula* újabb mentelmi ügyére vonatkozó jelentését. A bizottság javasolja, hogy *Kovács Gyulát* újabb három ülésről zárja ki a Ház.

Egy hang balfelől: A Zsilinszky-fiúk embert öltek és mégis felmentették őket. (Derűtség.)

A többség az előadó indítványa értelmében határoz.

Következett a véderőreform tárgyalása.

A véderőreform.

Thaly Ferencz (pártonkívüli függetlenségi) a véderőjavaslat tárgyalásának újra való megkezdésében a béke reményét látja. Figyelmeztet a mai súlyos helyzetben a parlament minden pártjára háruló kötelezettségekre, amik annál súlyosabbak, mivel Magyarországot minden oldalról növekedő ellenséges áramlatok örvénylik körül. (Általános tetszés.) Hosszasan és behatóan foglalkozik a véderőjavaslat pénzügyi részével, azután pedig rátér a mai helyzetre s a következőket mondja: Nemzeti életünkbe az hoz állandó zavart, hogy megbomlott az egyensúly a nemzet és a király között. Az állam vezetésében nem érvényesül a társadalom ereje. Egyetlen nemzeti életprogram: összhang a nemzet és a király között, de úgy, hogy a nemzet adja meg magát. Ennek a programnak csinálnak többséget, ha lehet alkotmányosan, ha másként nem megy, pénzzel és erőszakkal. Ennek következménye, hogy nincs képviselői függetlenség; nem a kormány függ a parlamenttől, hanem a parlament a kormánnytól. Ilyen körülmények között a liberális házszabályok erőszakos értelmezésével gáználni keresztül a kisebbségen: bűn a nemzet ellen. Nálunk a házszabályok liberalizmusa a szenvedelmek levezetője. Ott, ahol a házszabályok szigorúak, verkedésekben, botrányokban tombolja ki magát az elkeseredés. Mi lenne túlszögörű házszabályok mellett nálunk, ahol az elkeseredés rendszerint aulikus államférfiak és aulikus többség ellen szokott kitörni. Az abszolútizmustól, amelynek mumusával mostanában annyit ijesztgettek, nem fél, mert ha Ausztria és Magyarország ereje egymást köti le, akkor nincs ragyhatalmi állás. Határozati javaslatot nyújt be, hogy a Ház csak akkor fogadja el a véderőjavaslatot, ha a hadseregben a magyar nyelv érvényesül. (Éljenzés és taps a baloldalon. A szónokot számosan üdvözik.)

Kállay Ubul Kossuth-párti volt a következő fölszólaló. Széles alapokon fejtegeti Magyarország történeti hivatását. Ennek a hivatásnak Magyarország csak úgy felelhet meg, ha ragaszkodik történelmi integritásához, amely ezer éven át fűrtartotta. Az országnak szüksége van a király és nemzet között való egyetértésre, de ez az egyetértés kölcsönös csak akkor lehet, ha a teljes nemzeti életet élő Magyarországgal lehet azt biztosítani. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) Ha szerény nemzeti követeléseink, amelyek az 1867. évi XII-ik törvényekben vannak lefektetve, nem teljesülnek a véderőreform megalkotásánál, ezért a felelősséget nem vállalhatjuk. Közjogunk épségéért, amelyre az új véderőreform súlyos csapást mér, az ellenzéknek kötelessége erős harcot vívni. Határozati javaslatot nyújt be, utasítsa a Ház a honvédelmi minisztert a véderőreform visszavonására s arra, hogy olyan újabb javaslatot nyújtson be, amelyben a pénz- és véráldozat tetemes leszállításával a közös hadsereg legelőtér hiányai és a közjogi sérelmek orvosoltassanak. (Élénk helyeslés a baloldalon. Szónokot számosan üdvözik.)

Ábrahám Dezső kéri, hogy beszédét legközelebb mondhasse el.

A Ház megadja az engedelmet.

Beóthy Pál alelnök, aki közben átveszi az elnöklést, megteszi ezután napirendindítványát. Majd szünetet ad.

Szünet után áttértek az interpellációkra.

Az interpellációk.

Veszprémy István interpellációjában elparaszolta, hogy az állami földmunkák kiadásánál helytelen eljárás divik. Jogorvoslást kér.

Ábrahám Dezső interpellációjának elhalasztását kérte.

Lovász Márton a zentai választási visszaélések dolgában interpellált. Erélyesen visszautasítja a kormánypárti vádakat, amelyek ellenzéki vesztegetésről regélnek. Nyugodt lélekkel mondhatja, hogy a függetlenségi párt csak a legszigorúbb alkotmányos költségekre szorítkozott. A főispán, tanfelügyelő és pénzügyigazgató nagy terrortal dolgoztak. Kérdezi, van-e tudomása a belügyminiszternek, hogy a választási elnök azért erőszakoskodott, mert vejenek patikajogot ígértek és tud-e róla, hogy a választóknak trafikot, italmérést helyeztek kilátásba, ha a pénzügyminiszterre szavaznak?

Az interpellációt kiadják az illető minisztereknek.

Fernbach Károly azok után, amiket *Lovász Márton* elmondott, állal a szótól.

Ivánka Imre szintén a zentai választást tette szavá. Mint közvetlen szemlélő állíthatja, hogy a Fernbach-párt részéről se pénzosztogatás, se ígérés egyáltalán nem történt. (Zaj a jobboldalon.)

Lovász Márton: Aki ennek az ellenkezőjét állítja, az rágalmoz!

Félkiáltások a szélsőbaloldalon: Ők el se tudják képzelni másképp a választást!

Ivánka Imre konstatálja, hogy a választási elnök számos szavazót utasított vissza jogtalanul azért, mert nem tudta tisztán kimondani Fernbach nevét. Mint helytelen dolgot, fölemlíti azt is, hogy a főispán huzamos ideig tartózkodott a választási helyiségben, amivel önkéntelenül is befolyásolta a választókat. A következő interpellációt intézi a belügyminiszterhez:

Van-e tudomása a belügyminiszter urnak arról, hogy állítólag *Heisler* választási elnöknek az ő törvényellenes viselkedésért veje részére patikajogot ígérték?

Az interpellációt kiadják a belügyminiszternek.

A mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után az ülés háromnegyed kettőkor véget ért.

Budapest, május 29.

A horvát királyi biztos *Budapest*en. Dr. *Cuvaj Ede* horvát bán, királyi biztos, aki Bécsből tegnap este *Budapest*re érkezett, ma megjelent a képviselőházban és ott több szakminiszterrel köz-igazgatási ügyekben tanácskozott. Dr. *Cuvaj bán*, királyi biztos a délutáni vonattal hazautazott Zágrábba.

Komárom közgyűlése. Komáromból jelentik: A város *Kürthy István* főispán elnöklésével tartott közgyűlésén elhatározta, hogy támogatja a fővárosnak az általános választói jogra vonatkozó átiratát. Külön föllíratban kéri az általános kereseti adóra vonatkozó törvény kiegészítését. *Sárkány Ferencz* főkapitányt huszonhat évi szolgálati után betegség miatt ideiglenesen nyugdíjazták. Buzgó szolgálataért jegyzőkönyvi elismerést és köszönetet szavaztak neki. (Sárkány most a város országgyűlési képviselője.)

Kolozsváriak Kossuthhoz és Justhhoz. A kolozsvári függetlenségi és 48-as párt dr. *Apáthy István* egyetemi tanár pártelnök vezetése alatt gyűlést tartott, amelyen az összes kerületi függetlenségi körök képviselve voltak s ezek vezetőségének képviselőiben megjelentek: dr. *Tanács József*, dr. *Pósta Béla*, dr. *Kenéz Béla* egyetemi tanárok, dr. *Szacsay József* párttitkár stb. A gyűlés egyhangúlag elhatározta, hogy *Kossuth* Ferenczhez és *Justh* Gyulához feliratot intéz, amely lelkesen üdvözi a szövetkezett ellenzékét a Tisza ellen folytatott harcban.

KÜLFÖLD.

Oroszország berlini nagykövete. Pétervárról jelentik: Az elhunyt gróf *Osten-Sacken* berlini nagykövét utódja gyanánt báró *Budberg* madridi követet emlegetik, akit a császár nagyon kedvel.

A renitens kréti képviselők. Athénből jelentik: *Venizelosz* miniszterelnök egy titkos összejövetelen felkérte a kréti képviselőket, hogy a kamara szombati megnyitói ülésén ne jelenjenek meg. A képviselők ragaszkodtak ahhoz, hogy joguk van a parlamentben megjelenni, míg el van rá tökélye, hogy belépésüket a parlament épületébe nem engedje meg. Minthogy pénteken 20.000 katona érkezett a hadgyakorlatokról Athénbe, zavargásoktól nem kell tartani.

Az amerikai elnökválasztás. Newyorkból jelentik: *Roosevelt* itt választási akciójának legteljesebb győzelmét aratta. New-Yerseyben, ahol az eredmények tegnap este még ismeretlenek voltak, most megállapítható, hogy *Roosevelt* minden kerületben győzött. Mind a 28 delegátus, akikből a republikánus konvenczió áll, *Roosevelt* mellett fog szavazni. *Willson* demokrata jelölt, úgy látszik, meg fogja verni az összes többi demokrata jelöltek. A 28 demokrata delegátus közül 24 reá fog szavazni.

Monarchista agitáció Portugáliában. Madridból jelentik, hogy odaérkezett jelentések szerint a monarchista agitáció Portugáliában, különösen a fővárosban, továbbá Oportóban és más nagyobb városokban egyre terjed és a belügyminiszter, aki a múlt héten szemleutat tett Portugália északi részében, a kormánynak azt a jelentést tette, hogy az ország északnyugati része nincsen eléggé megvéve eselleges monarchista támadás ellen. Az oportói helyőrségnek egy nagy részét készenlétebe helyezték, hogy szükség esetén nyomban északra induljon. Lisszabonban köztársaságellenes cselekmények miatt egész sereg embert tartóztattak le és bíróság elé állították őket. A törvényszéki tárgyalótérben a hallgatóság állítólag szitkokkal illette a vádlottakat, sőt szünetekben tetteleg is bántalmazta.

Malta helyett Gibraltár. Londonból jelentik: Fontos tanácskozás lesz ma Maltában *Asquith* miniszterelnök, *Winston Churchill* tengerészeti miniszter és lord *Kitchener* között. Azt fogják megvizsgálni, hogy nem volna-e katonai szempontból előnyös a földközi-tengeri flotta hadműveleteinek bázisát Maltából Gibraltárba tenni. A terv nem mai keletű és a tengerészeti kormány régen sürgeti ezt a változtatást.

EGYHÁZAK.

(Az evangélikus lelkészek országos fizetésrendezési mozgalma.) A magyar honi evangélikus lelkészi testület nagy többsége által az egyetemes evangélikus lelkészi fizetésrendezési mozgalom vezetésével megbízott igazgatósága tegnap a Pannónia-szállóban délután öt óraker tanácskozásra jött össze. Az elnöki és titkári jelentések után a fizetésrendezésre vonatkozó több pontot tárgyalták, melyek között legfontosabb volt az a határozat, mely szerint nyílt felhívásban fordulnak a lelkésztestvérek és hitrokonokhoz és megállapítják, hogy a fizetésrendezés nem egyedül a lelkészek, hanem egyszersmind az evangélikus egyház legfőbb érdeke és dolga. A lelkészi fizetésrendezés sürgős és nagyfontosságú ügyét ne csak az egyházi közgyűlések tárgyalják, hanem be kell vinni a tárgyat a törvényhozás termébe is. Fel kell kérni az országgyűlési képviselőket pártállásra való tekintet és valláskülönbség nélkül, hogy az evangélikus egyház jogos kívánságát támogassák s ne engedjék, hogy a lelkészi fizetésrendezés ügyét pusztá igérettekkel évről-évre elodázzák.

— (A magyarországi görög-katolikus románok) ma tartották Gyulafehérváron a görög-kath. magyar egyházmegye megalapítása elleni országos tiltakozó gyűlésüket, amelyen a nemzetiségi párt összes vezetői megjelentek. A kongresszus megalakulása előtt Pop Cs. István szólalt fel, fejtegetve, hogy e nehéz napokban a néppel akarnak táncoskodni az egyháznak ellen tervezett merénylet elhárításáról s tiltakozni kötelesek, mert ez az egyházra nézve nagyon veszélyes. Követelni kell, hogy az állam, amelynek a románok vérüket és vagyonukat áldozták, jogot is adjon ahhoz, hogy istenüket anyanyelvükön imádják. Ezután Lukaciu László szólalt fel és azt mondotta, hogy a kormány és az egész magyar sajtó megmozdult, hogy ezt a veszélyes tervet, a magyar egyházmegye felállítását minél gyorsabban keresztülvigye. Ne engedjük — úgy mond, hogy testvéreink egy részét tőlünk elszakítsák. A legjobb tiltakozás ez ellen az lesz, ha mindig románul beszélünk, román lapokat olvasunk és papjainktól megköveteljük, hogy templomainkban románnyelvű istentiszteletet tartsanak. Dr. Maniu Gyula, a kiküldött bizottság előadója előterjeszti a bizottság által elkészített javaslatot, a mely főbb pontjaiban a következő: I. Tekintettel arra, hogy a görög-katolikus magyar egyház felállításával politikai célokat követnek, nem pedig hitéleti szükségleteket és tekintettel arra, hogy ezen egyház felállítására, az egyházi békére és a hiték közötti egyetértésre veszélyes, a kongresszus ezen egyház felállítását felette veszélyesnek tartja és kéri a szentszéket, hogy egy hű nép természetes jogait és lelki szükségletét ne tegye ki mások utópisztikus törekvésének s erőszakosságának. II. Ami ezen görög-katolikus magyar egyháznak a kormány konkrét tervezete szerinti felállítását illeti, leghatározottabban tiltakozik ez ellen, mert ez a görög-katolikus egyháztartomány területi épségét és lithurgiái nyelvét sérti. III. A kongresszus egy memorandumnak felterjesztését határozza el. IV. Az ezen kongresszus által hozott határozatok végrehajtása, valamint a román görög-katolikus egyház autonómiájának és lithurgiái nyelvének még a tervezett egyházmegye felállítása esetén való megvédése céljából egy 50 tagú bizottságot küld ki. A határozati javaslatot egyhangulag elfogadták és az 50 tagú bizottság megválasztása után elhatározták, hogy a memorandumot az érsek útján terjesztik fel a pápához.

TÁVIRATOK.

Az olasz-török háború.

Konstantinápoly, május 29. A kormány az olaszok kiutasítására végső határidőre június 5-ét tűzte ki. Mintegy 200 olasz a török állam kötelékébe való felvételét kérte. Giers orosz nagykövet tegnap átnyújtotta az orosz kereskedők *kártérítési követelését* a Dardanellák elzárása miatt. A török külügyminiszter kijelentette, hogy ennek a kérdésnek az eldöntésére a *hági békebiróság* illetékes.

Róma, május 29. A hadügyminiszter hatvan millió lírát kér új fegyverekre, a tengerészeti miniszter pedig 22 és félmilliót, melyből 15 milliót új torpedónaszádok építésére hat és félmilliót pedig a tengeri haderő létszámának 31.000-ról 33.000-re való szaporítására fognak fordítani.

Berlin, május 29. A török külügyminiszter értesítette az európai kabineteket, hogy abban az esetben, ha Olaszország az *Aegei-tenger valamelyik északi szigetét megszállja, Törökország ismét elzárja a Dardanellákat*. Jelenleg a Dardanellákon helyreállott a rendes közlekedés.

Mészárlások Fez városában.

Páris, május 29. A Havas-ügynökség Fezből azt a jelentést kapta, hogy a *berber törzsek tegnap nagy haderővel újra megtámadták a várost*. A hadügyminiszteriumba azonban hajnali három óráig nem érkezett semmiféle jelentés.

A „Paris Journal” ma reggeli száma a következő madridi táviratot közli, amely tegnapról kelt:

„Délután a lázadó *berberek másolszor is megtámadták Fezt* és sikerült a városba nyomulniok. *Liautey francia rezident, Regnault követet és a francia kolónia több előkelő tagját lemészárolták.*”

A hírt nagy kételkedéssel fogadták mindenfelé, mert Liautey maga küldött jelentést a kormánynak a tegnapelőtti és tegnapi ütközetéről, amelyek Fez körül, a várostól északra keletre vérbementek. A rezidens szikratávirata azt kö-

zölte, hogy a *berberek behatoltak ugyan a külső falak közé s néhány házat is megszállottak, de azután a francia helyőrség kiverte őket és messzire üldözöte.*

A külügyminisztérium felvilágosításért fordult Madridba, ahonnan a *Paris Journal* a riasztói hírt kapta, de a *madridi külügyminisztériumban semmit sem tudnak Liautey és Regnault meggúllolásáról*, sem a hadügyminisztériumba nem érkezett ilyen jelentés Fezből. A kamara folyosóján nagy izgalommal tárgyalták a marokkói rémhíreket, de ma délig a külügyminisztériumba nem érkezett megbízható hír, ellenben *magántáviratok megerősítik, hogy a berberek tényleg meglőtték a rezidentet és a követet.*

Páris, május 29. Fezi jelentések szerint hétfőn és azt követő éjjelen a berberek szakadatlanul lövöldöztek. Támadást azonban nem kíséreltek meg a város ellen. A csapatok hangulata kitünő.

Az árvízveszedelem.

— Árad a Duna is. —

Budapest, május 29.

Az árvízveszedelem rettenetes végzettszerűleg sújtott le az országra, különösen a Délvidéken óriási a katasztrófa. Falvakat seprtek el az árvíz. Emberek pusztultak el az órvényes hullámok között. Milliókra tehetők a károk; újabb veszedelmekkel fenyeget a Duna áradása is, amely a főváros alsó rakpartjait is elborította ma. A Délvidék károsultjainak a kormány is segítségére siet, *Lukács László* miniszterelnök ma kijelentette a torontáli főispán előtt, hogy részben adománnyal, részben segélyköleséssel akar segíteni az árvíz-sújtott lakosságon. Ime az árvíz-katasztrófáról szóló legújabb jelentéseink:

Elpusztult falvak.

A párdányi járásban levő *Csebbe* község és a módosi járásban levő *Maczedónia* község egészen elmerültek abban a tengerben, amelylyé a Temes vizét növesztette a hosszantartó esőzés. Csebbe község 300 házból állt és lakosainak száma 2500 volt. Egyetlen ház sem maradt meg. Hasonló sors érte a 150 házból álló s 1200 telket számláló *Maczedóniát* is. Borzalmas az a pusztulás, melyet az árvíz okozott. A lakosság baromfiával és háziállataival az elöntött házak tetejére menekült, ingóságait pedig felhordta a padlásra, hogy így mentse meg az ártól. Mindez azonban nem segített: egymásután omlottak össze a házak és temettek maguk alá vagyont, életet.

Természetesen igen sok halottja van a katasztrófának; már tegnap reggel óta látnak holttesteket uszni a vízben, nem is szólva az állatok százaíról, amelyeknek élettelen hulláját szintén magával sodorja a víz. Eddig 60—80 halottól tudnánk főként *gyermekokről és aggastyánokról*, akiket a primitív házakban olyan hirtelen ért a víz, hogy nem menekülhettek. *Csebbén csak a templom épülete áll, a többi összeomlott*. Az újpécsi hidat az áradat elsodorta s a csebezi hidig vitte, amelyben megakadt a Temes-Béga Társulat jelentése szerint *Temesség, Petromány, Csebbe, Maczedónia és Gád községek teljesen elpusztultak.*

Varadia község csaknem teljesen víz alatt áll. *Heszler* Emil községi jegyző megrettent minden óvatintézkedést a veszedelem elhárítására, de a rohanó árt nem lehetett visszatéríteni és fél 11 órakor már a lakosoknak mepekiülniök kellett. — *Kábfalva és Székács* községek segélyt kértek, jajvesztéssel hívták megmentésükre a szomszéd községekben fáradozó kirendeltséget. *Korossy* György főszolgabíró sietett segítségükre Verseczről. Kákófalván hat házból mentették ki a lakosságot. A házak azután néhány pereczel utóbb utóbb összeomlottak. A *vályogházak mind összedőltek*. Ezenkívül még számos község áll a víz alatt, melyek lakói árvízveszedelemben vannak, sőt igen sokan életüket vesztették. A mentésre kivezényelt katonaság, a hatóságok mindent megtesznek érdekükben, de fáradságuk sok helyen teljesen sikertelen, némely községet meg sem tudnak közelíteni.

Petromány községet két és fél méteres víz borítja. Temérdek szarvasmarha, butor, értéktárgy elpusztult. A nép éhezik; a szomszéd községeket nem lehet megközelíteni s így nem lehet a lakosság élelmezéséről gondoskodni. A kétségbeesett lakosok Giládra menekültek, de mire odaértek, *Giládot elborította az ár*. Kénytelenek voltak tovább menekülni.

A magasabb fekvésű Temesmenti községekből az árvíz apadását jelentik. *Lugesi* jelentés szerint

a május 26-iki és 27-iki árvíz annál jobban sújtja *Krassószörényvármegye* lakosságát, mért még helyre sincsenek állítva teljesen az 1910. évi két árvíz okozta óriási pusztításokat. Már napok előtt szokatlan nagy esőzések voltak, hirtelen felduzzasztotta a Temes s különösen a Bisztra és Sebes folyók medrét. Szombaton éjjel lövések és más vészjelek ébresztették fel *Karánsebes* lakosságát.

Az egész *Bisztravölgy* víz alatt áll, hidak egyáltalában nincsenek már, az utak is mind elpusztultak. A Bisztra völgyét most *lőháton* igyekeznek megközelíteni. A faipari és vasgyári telepek elpusztultak, ezeknek és a hátszegi vasutnak kára még most is felbecsülhetetlen, de igen nagy összegre fog rugni. A Temes völgyéből nem érkeznek ilyen vészes hírek, csak *Bozovicsón* vitt véghez nagy pusztítást a Héza. A lakosság teljesen le van sújtva. Két év alatt már a harmadik árvíz pusztítja el minden vagyonát. Az idej vetések teljesen tönkrementek. Nagy a felháborodás a kormány ellen, hogy a Temes és rakonzatlan mellékfolyóinak szabályozása ügyében, bár azt többször megígérte, máig sem történt semmi.

Temesvárról jelentik: A folyammérnökség indítványára *Hattyas* és *Iktár* községeknél átvágják a Béga-töltést, hogy a víz mihamarább lefolyhasson. A *Csebza* aközséget előntött áradat most *Gilad* község felé tart. Valószínű, hogy holnap a Temes balpartjának töltését is átvágják.

Az erdélyi vész.

Gyulafehérvárról jelentik: A *Maros* Nagyenyedtől *Dévág* kiöntött. Gyulafehérvárott a püspöki bérleteken százezrekre rugó kárt okozott az árvíz. A várost csak a vasuti töltés védi.

A magas vízállás következtében ma egy csónakot, amelyben utazók gyakorlatoztak, a hidnak sodort az áradat. Egy utász nem vette észre s mint hogy nem hajolt le, a fejét hidva ütötte, úgy hogy eszméletét veszítve, kibukott a csónakból és nyomtalanul eltűnt.

Déváról jelentik: Ma délfelé apadás állott be és délután négy óráig husz centimétert apadt. Délután négy órakor újból beborult az ég és hatalmas zápor kerekedett. Attól tartanak, hogy az eső újabb veszélyt hoz. Szászvároson a városon átmenő patak is megáradt és négy kisebb utcát elöntötte a víz.

A *kudsi*ri lavasokban történt felhőszakadás annyira megduzzasztotta a *kudsi*ri patakat, hogy nagy rombolásokat vitt végbe, a hidakat elpusztította és a közlekedést lehetetlenné tette. *Marosdece*, *Inokfalva* víz alatt állanak. Az alacsonyban fekvő országutakat a víz elmosta s a közúti közlekedés a legtöbb helyen szünetel. Különösen nagy a kár a marosmenti *bolgár kertésztelepen*.

A földmivelésügyi minisztériumhoz érkezett jelentés szerint *Marosvásárhelyen* május közepén a vihar és jégeső nagy károkat okozott a szőlőkben és gyümölcsösökben. *Maros-Torda* vármegye *Jobbágytelke* községében a vihar 2—3000 gyümölcsfát döntött ki. Szászrégenben a vihar és jég okozta kárt 30, *Magyarpéterlakán* pedig 80 százalékra becsülik.

A veszedelem Biharban.

Nagyváradról jelentik: Az árvíz miatt a környék egyik községéből nem lehet eljutni a másikba. A *margittai* elpusztult téglagyár munkásai tutajon menekülnek a szomszéd községbe. A szentjóbói apátság birtokát a víz elöntötte. A helységben számos ház összeomlott.

Kiáradt a Duna.

Éjjel fél 10 órakor a Duna is kiáradt a medréről. Elöntötte a tabáni alsórakpartot, nagyon felő, hogy holnap már az alsó részen lévő házak is víz alá kerülnek. A mérnöki hivatal minden intézkedést megtett.

A *Dunamenti* községekből érkezik hír, hogy a Duna egyre árad. A fővárosban is olyan nagy a Duna, hogy a rakodó partok víz alá kerülnek. A *Dunagőzhajózási* társaság figyelmezteti is a közönséget, hogy a budapesti alsó rakpartok árvíz következtében legközelebb víz alá kerülnek s ezért az árufelvételt Budapesten f. hó 30. reggeltől kezdve egy-két napra az árvíz lefolyásáig átmenetileg szünetel.

Komáromból jelentik: A Duna vízállása hat méter és attól tartanak, hogy még tovább emelkedik. Az *Erzsébet-sziget* víz alatt áll. A vármegye területén sürgősen folytatják az árvízvédelmi munkálatokat.

Forgalmi akadályok.

A Máv. igazgatósága jelenti: A Temesvár-báziási vonalon Fehértemplom és Báziás, valamint a Karasjeszenő és Stajerlak—Anina közt az összeforgalom ismét megnyílt. Árvíz okozta pályarongálás miatt Temesvár—Józsefváros és Széphegy közt a közforgalom további intézkedésig szünetel. A Szamosvölgyi vasút Nagyiklód—szamosújvári vonalon az összeforgalom ismét megnyílt. Szurdok és Zsibó állomások között az összeforgalom továbbra is szünetel.

A kormány segélyakciója.

Ma délben a képviselőház ülése után a kormány tagjai a miniszterelnök fogadótermében rögtönzött minisztertanácsra gyűltek össze, melyen Zichy János közoktatásügyi miniszter kivételével, aki hivatalos elfoglaltsága által akadályozva volt, a kabinet összes tagjai résztvettek. A minisztertanácsban azonkívül résztvett *Jakabffy Imre* belügyi államtitkár is.

A tanácskozás kizárólag az *árvíz által sújtott vidékek felszegélyezésének módzataival* foglalkozott és ezekre vonatkozólag minden irányban megállapodásra jutott.

Hazai Samu honvédelmi miniszter a tegnapi napon távirati uton intézkedett, hogy azon tartalékosok és póttartalékosok, akik jelenleg az árvíz által sújtott vidékekről be voltak hívva, azonnal szabadságot kaphassanak.

Az erdélyi falvak érdekében megindított gazdasági akciózt nagy lépéssel vitte előre a földművelésügyi miniszter legutóbbi intézkedése. A miniszter ugyanis tekintettel az erdélyi községek szegénységére, 115,612 korona államsegélyt engedélyezett számukra.

UJDONSÁGOK.

A DIVAT SZALON ELOFIZETÉSE. Értesítettük már olvasóinkat, hogy a Divat Szalonnal április elseje óta nincs előfizetési megállapodásunk s most ismételve kérjük, hogy a Divat Szalonra hozzánk ne küldjenek be előfizetési pénzeket. Azokat az előfizetőinket, akik ilyen előfizetéseket az Egyetértésre való előfizetéssel küldtek be hozzánk, tisztelettel kérjük, közöljék velünk egy levelező-lapon, hogy mennyi időre akartak a Divat Szalonra előfizetni, hogy ezt az összeget a kiadóhivatal vissza-küldhesse.

NAPIREND: Naptár. Csütörtök, május 30.

Róm. kath.: A. sz. Jobb felt. — Prot.: Nándor. — Görög-orosz: május 17. Andr. — Jun. — Zsidó: Szivan 14. — A nap két reggel 4 óra 10 perczkor, nyugszik este 7 óra 46 perczkor. — A hold két este 7 óra 51 perczkor, nyugszik reggel 3 óra 18 perczkor.

A miniszterelnök mint belügyminiszter fogad a belügyminisztériumban délután 5 órakor.

Az igazságügyminiszter fogad délben 12 órakor.

A honvédelmi miniszter fogad délelőtt 10 órakor.

A kereskedelemügyi államtitkár fogad délben 12—2 óráig.

A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor.

Japánkiállítás a Teréz-körút 7. szám alatt lévő földszinti termekben. Nyitva egész nap. Belépődíj nincsen. — Petőfi-ház (Bajza-utca 21.) Nyitva 10—2-ig.

Belépődíj, kedd kivételével, 1 korona.

Nyitvalevő múzeumok: Nemzeti Múzeum állattára 9—2-ig. — Erzsébet Múzeum 9—1-ig. — Földtani Múzeum 10—1-ig. — Iparművészeti Múzeum 9—1-ig. — Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Ráth Múzeum 10—4-ig. — Széchenyi Múzeum 10—12-ig. — Tanszer-múzeum 9—7-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: Akadémiai Könyvtár 3—7 óráig. — Egyetemi Könyvtár 9—6-ig. — Fővárosi Könyvtár 9—2-ig. — Iparművészeti Múzeum Könyvtára 9—12-ig és 6—8-ig. — Kereskedelmi Múzeum Könyvtára 9—2-ig. — Pedagógiai Könyvtár 9—7-ig. — Statisztikai Könyvtár 10—1-ig. — Földtani Intézet Könyvtára 4—6-ig.

Nyitvalevő képtárak: A Nemzeti Szalon tavaszi tárlata. Nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. — Vegyes kiállítás a Könyves Kálmán művészeti szalonjában (Nagymező-utca 37—39.) Nyitva 9—7-ig. Belépődíj nincsen. — A Biró-féle kollektív kiállítás és a zsűri-mentes kiállítás a Művészklubban (Kristóf-tér 2.) Nyitva 10—6-ig. Belépődíj 1 korona. — Szinyei-Merse

Pál gyűjteményes kiállítása az Ernst Muzeumban (Nagymező-utca 8.) Nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. — A Szépművészeti Múzeum régi képtára. Nyitva 10—2-ig.

József Ferencz főherceg érettségi vizsgálata. József Ferencz főherceg, József főherceg fia ma délelőtt érettségizett a II-ik kerületi katólikus főgimnáziumban. Nyilvánosság előtt felelt a tanárai kérdéseire s az illetékes körök meglepve hallgatták a kis főherceg szabatos, pontos feleleteit. Nemsokára megkapta az érettségi bizonyítványát, amelynek minden jegye: jeles osztályzatu.

A vizsgálat a Ferencz József-intézet dísztermében folyt le, ahol reggel nyolcz óra előtt megjelent József főherceg *Kratochvíll* Károly honvédőrnagy, novelési vezető kíséretében és érettségiző diáktársai közé állott. Az érettségire gyertyenyolcz rendes és öt magántanuló jelent meg. Pont nyolcz órakor megérkezett az intézetbe József főherceg katonai díszben, felesége, *Augusta* főhercegnő társaságában. A főbejártnál dr. *Erődi Béla* udvari tanácsos, tankerületi főigazgató, az érettségi vizsgálat kormánybiztosa és dr. *Szölgyényi* Ferencz intézeti kormányzó és főgimnáziumi igazgató fogadta a főhercegi párt. Az intézeti díszteremben a vizsgálat meghallgatására megjelentek gróf *Zichy János* kultuszminiszter, dr. *Balogh Jenő* államtitkár, dr. *Boncz Ödön* miniszteri tanácsos, a középiskolai ügyosztály vezetője, dr. *Demeckzy Mihály* udvari tanácsos egyetemi tanár, az intézet volt kormányzója és az ifju főherceg volt tanára, továbbá az érettségi vizsgálaton czenzeelő tanárok. A főigazgató megnyitotta az ülést és jelentést tett az írásbeli vizsgálat eredményéről, melyet kitünő sikerűnek jelzett és ezután az érettségiző növendékek közül felszólította az első hármas-csoportba *József Ferencz* főherceget, gróf *Csáky Istvánt* és *Enyedy Istvánt*. Mind a három növendék írásba foglalt téziseket húzott és az egyes szaktanárok az ott föltett kérdések alapján vizsgáztatták a növendékeket. A magyar irodalom tanára a következő kérdést adta föl: „Katonai József „Bánk bán”-ja, jellemalakjai és ennek alapján a tragikum elmélete.” *József Ferencz* főherceg kitünő magyarsággal, igen szabatosan és tüzetesen fejtette a darabot és felelete közben néha szünethez fordult, akik élénk érdeklődéssel hallgatták fejtetését. Ezután a latin irodalomból vizsgáztatta a főherceget. A főherceg nagy könnyűséggel fordította le Horatius II. könyve 15-ik ódáját és egész kis előadást tartott Horatius ódaköltészetéről. Ezután a magyar történelemből „Az alkotmánybiztosítók, a megyerendszer keletkezése és a megye a magyar alkotmány védelmében” czímen valóságos közjogi előadást tartott. A második kérdésre: „A XVII. század uralkodói és uralkodó eszméi” is szabatosan felelt. A meynyiségtanból ez volt a kérdés: Az egyenletek elmélete, a geometriából: Az általános háromszög megfejtésére szolgáló föltételek, a fizikából: A szinképek fajai és a második kérdés: Az áramok intenzitása. A főherceg minden kérdést meglepő jártassággal oldott meg. Közben-közben a másik két érettségiző is vizsgázott. Másfél óráig tartott a kérdés és a vizsgálat befejezésével a bizottság tanácskozára vonult vissza. A konferencia után a főigazgató kijelentette, hogy a bizottság a főherceget egyhangulag jelesen érettnék nyilvánítja és a vizsgálat eredményéről az érettségi bizonyítványt rögtön kiadja. A bizonyítványt négy példányban állították ki, egyet a királynak, kettőt a nagyszülőknek, *Gizella* és *Klotild* főhercegnőknak s egyet az ifju főhercegnek. A bizonyítvány átadása után *Erődi* főigazgató szép beszédet intézett az ifju főherceghez. A beszéd után föllépett *József* főherceg és így szólt:

— Engedjék meg, hogy mint apa, legforróbb köszönetemet fejezzem ki a vizsgálobizottságnak és a tanároknak, akik fiam jövő életének alapjait megvetették. Fogadják ismételtlen hálás köszönetemet. És most hozzád fordulok, kedves fiam, és megismétlem azt, amit a főigazgató ur mondott: Esto vir, qui habet virtutem!

A főhercegi pár ezzel odalépett az ifju főherceghez és apa és anya gyöngéden összecsókolta a fiát. A jelen voltak mély meghatottsággal nézték ezt a szép családi jelenetet, amely után a főhercegi pár beszélgetésbe eredt a jelenlétakkal, tanárokkal és növendékekkel és végül az egybegyűlt lelkes éljenése közben távozott. Az ifju *József Ferencz* főherceg pedig bejelentette az intézet kormányzójának, hogy az új iskolai évben a budapesti tudományegyetemen jogász lesz és ha az Isten megsegíti, leteszi a doktorátust is. A tanulótársak lelkesen megjelénzték a távozó főhercegi kollégát.

— **Apáczák kitüntetése.** A király az ungvári városi kórháznál betegápolói minőségben működő *Novák Berta* és *Aster Terézia* irtalmas növendékek buzgó szolgálataik elismerésül az *Erzsébet-érmét* adományozta.

— **Lukács László a miniszterelnöki palotában.** Mint jelentik, *Lukács László* miniszterelnök csak az ősz folyamán szándékozik a miniszterelnöki palotába felköltözni, addig villájában marad és onnan jár fel a miniszterelnöki palotába hivatalos ügyeinek és fogadásainak elintézésére.

— **Királyi tanácsosság.** A király *Héda Nándor* illavai ügyvéd, *Trencsén vármegyei* tiszteletbeli tiszti főügyésznek, valamint dr. *Pattantyus Ábrahám Márton* illavai országos fegyintézési főorvos, tiszteletbeli vármegyei tiszti főorvosnak, a közélet terén szerzett érdemeik elismerésül, a királyi tanácsosi czímet adományozta.

— **Rohonyi Boszniában.** *Rohonyi Gyula* titkos tanácsos, *Bosznia és Hercegovina* tartományi főnökhelyettese ma délben *Szarajevóba* utazott, hogy új állását elfoglalja.

— **A román trónörökös automobil-balesete.** *Bukarestben* ma reggel az a hírt terjedt el, hogy *Ferdinánd* herceg trónörökös, aki gyermekeivel, *Erzsébet* hercegnővel és *Károly* herceggel automobilon *Olténiczába* akart menni, az éjjel folyamán súlyos balesetnek lett áldozata. A trónörökös, aki csak nemrég tette le a sofförvizsgát és aki maga kormányozta az automobil, ki akart kerülni egy eléje jövő ökröskocsit, de oly szerencsétlenül tért ki, hogy automobilja mély úti árokba zuhant. Az automobil teljesen elpusztult és a gyermekek súlyosan megsérültek. A trónörökös csekélyebb sérüléseket szenvedett. Ujabb bukaresti jelentés szerint az első vész hírek tuzottaknak bizonyultak. A tény az, hogy a trónörökös, aki maga kormányozta az automobil, hamis utra került és keskeny falusi utra jött, amelyet a legutóbbi nagy esőzés egészen megrongált, úgy hogy sok helyen mély vízgödör támadt. Az automobil belecsuszott egy ilyen gödörbe és pedig oly erővel, hogy az automobil ablakai összetörték s egy a trónörökös, valamint gyermekei könnyebb sérüléseket szenvedtek. Hogy ezek a sérülések csak könnyebb természetűek voltak, kitünik abból is, hogy a trónörökös gyermekeivel még az éj folyamán más automobilon folytatta útját *Olténicza* felé. Ezzel szemben *Bukarestből* jelentik: *Ferdinánd* herceg trónörökös és *Károly* herceg vasárnap automobil-utat tettek *Olténiczába* ahol *Károly* király fogadta őket, aki ezidő szerint dunai hajóutat tesz. Az automobil utközben mocsárba esett, de a hercegek folytathatták az utat és baj nélkül céljukhoz értek.

— **A képviselő és a detektív.** A tegnapi dinamitrobbanás és ujabb tüntetésekről koválygó hírek sarkalták a rendőrséget, hogy ma fokozott érdeklődéssel figyelje a parlament környékét. Egész sereg detektív lézengett a Ház körül ma délelőtt. Egy tulbuzgó polgári rendőrrel gyűlt meg a baja *Bartha Ödön* képviselőnek reggel, mielőtt az ülésre ment.

— **Hová megy? —** támadt rá nyersen a detektív.

— **Semmi küze hozzá —** felelt a képviselő, aki nyugodtan akart a Ház felé haladni. Az ismeretlen erre eléje állott s ráfordmedt:

— **Én magát el fogom távolítani, ha nem igazolja magát.**

Bartha Ödön azonban már bent volt a Házban, ahol elpanaszolta a dolgot. Nemsokára előkerült *Kreacsányi* főkapitányhelyettes is, aki ki-magyarázta a dolgot. Egy tulbuzgó rendőr félreértése okozta az affért, amelyért bocsánatot kért a főkapitányhelyettes.

— **Erzsébet királyné főudvarmesternője meghalt.** *Müncheni* jelentés szerint *Königsberg-Aulendorff Mária Pulina*, született *Bellegarde* grófnő, *Erzsébet* királyné egykori főudvarmesternője, aki évek óta béna volt, tegnap meghalt. Az elhunyt nővére volt gróf *Bellegarde* Ferencznek, a királyné legutolsó főudvarmestereinek, aki tavaly müncheni látogatása alkalmával tragikus módon meghalt. A liftből kilépve, lezuhant a lépcsőházba és szörnyen halt.

— **A Titanic katasztrófája.** A washingtoni vizsgálóbizottság megállapította, hogy a *Titanic* valamennyi utasát meg lehetett volna menteni, ha a *Kalifornián* a segítségkiáltással szemben nem lett volna annyira közömbös. Megállapította továbbá, hogy a *White Star Line* igaztalan híreket terjesztett. A bizottság ajánlja a dróttalan távítózás nemzetközi rendezését.

— **Összeütközött személyvonatok.** *Müncheni* jelentés szerint *Berchtesgaden* és *Schwellenberg* között két személyvonat összeütközött. Az utasok közül kilenczen súlyosan és harminczan könnyebben sérültek meg. Az osztrák vonatszeményzet is megsérült. A vonalon szünetel a forgalom. A régensherceg orvosokat és segítő személyzetet küldött a szerencsétlenség helyére.

— **Football-örület.** A főkapitány ur szíves figyelmébe ajánljuk az utcai járványt, amely egy idő óta és bizony rég ideje már, bizonytalanná teszi a járőkelők számára a mellékutczákat. Akik a fővonalokról, a körutakról elmenekülnek a villamos és autombilegázolás veszedelmei elől a mellékutczákba, új jelenségre bukkannak: a labdarugó gyermekek támadására. Apró fiúk lefoglalják a maguk számára az utcát s alig van olyan nyugodalmasabb utrészre Budapestnek, amelynek békéjét ne zavarná meg a labdarugó gyermekek zivaja. Repülnek a labdák s a békés járőkelők testi épsége körül szurtos, homokkal töltött, sulyos labdák járnak a tojástanózat. Az Eötvös-utca, Vörösmarty-utca, Ügynök-utca, Kertész-utca és egy sereg utca nap nap mellett tanulmányosságát szolgáltatja annak, hogy merőben véletlen szerencse, ha az ember dagadt hemlok és kiveret szem nélkül vergődik át a gyerekek labdaesőjén. Rendőr természetesen sehol, s nem lévén utasításuk rá, nem akarják az amugy is szabad levegő híjján lévő gyermekek szabadságot korlátozni. Így aztán az sem tartozik a ritkaságok közé, hogy a nyitott ablakon át labdák zuhannak be károk és bosszúságot okozva a mit sem sejtő lakóknak. A főkapitány, aki ambícionálja az utca rendezését, az utca rendjének megteremtését, gondoljon a labdarugó ördögökre és a szenvedő emberiségre. Csináljon rendet a csecsemő footballisták között.

— **A forradalom után.** A rendőrség még mindig nem tartja elég nagyoknak az összefogdosott lázadók számát s a detektívek még egyre szállítják az újabb lázadókat. A főkapitányi őrszoba ma is tele volt ilyen felhajszolt szerencsétlenekkel, köztük tulnyomó számban voltak az asszonyok, akiket siró gyermekeikkel a karjukon cipelték el hazulról. Elég egy rosszindulatú szomszéd besugása s már viszik őket; még jó, ha nem összekötözve, rabszjra fűzve. Igazán itt volna már az ideje, hogy az embertelen és tarthatatlan üldözést abbahagyják. Ma előállították a főkapitányságon *Eunyatics* György huszonkét éves lakatossegédét és *Varga* János husz éves kovácssegédét, akiket azzal gyanúsítanak, hogy a Váci-ut 106. számú házban lévő 26-os őrszobát e hónap 23-án este felgyújtották. *Eunyatics* és társa beismerik, hogy kocsikat felfordítottak és meggyújtottak, de az őrszoba felgyújtását tagadják. *Eunyatics*nál megmozdításakor egy hatlövetű revolvert találtak. — A kegyelet azonban még most se hullt el. Ma délelőtt *Almássy* Dénes *Ritter* József özvegy részére ötszáz koronát, *Ristor* Miklós özvegy részére ötszáz koronát küldött. *Szaczelláry* György a nemzeti munkapártban háromezer koronát gyűjtött, ebből kétezeröttszáz koronát *Ritter* József özvegynek, ötszáz koronát *Ristor* Miklós özvegynek adományozott.

A rendőrség kérelhetlenül folytatja a munkásság üldözését. Betörők, gyilkosok, tolvajok vigan üzhetik mesterségüket, a rendőrség lázadókat nyomoz. És e téren a rendőrök, akik a mult heti tüntetéseken is olyan főhábóritó szerepet játszottak, ugyancsak buzgólkodnak, hogy minél „szébb” eredményt érjenek el. Minden besugásra hallgatnak s ezek nyomán ma éjjel újabb tizenegy munkást tartóztattak le.

— **A póstyéni sakkverseny.** Póstyéből jelentik: A sakkverseny mai nyolcadik fordulóján Rubinstein—Breyer ellen, Teichmann—Leonhardt ellen nyert. A többi játszma remis-vel végződött. A holnapi fordulón részt vesznek Breyer—Spielmann, Lowtzky—Rubinstein, Yates—Schlechter, Teichmann—Hromadka, Duras—Leonhardt, Báráz—Alapin, Cohn—Balla, Johner—Marshall, Salve—Sterk.

— **Négy munkás életveszedelemben.** Ma reggel félhat óraker a Ráday-utca 2. számú bontás alatt lévő házban az elsőemeleti mennyezet hirtelen beszakadt és négy munkást maga alá temetett. A munkásokat a tüzoltók szabadították ki. Közülük *Rácz* István, született *Komlósi* Katalin napszámosnót sulyos sérülésével a Rókus-kórházba vitték, *Katlin* Mártonné, *Majoros* Lidi huszonhat éves, *Majoros* Mihályné, *Pollak* Katalin harminczhárom éves napszámosnók és *Vajnis* Vincze tizenöt éves napszámosfiu könnyebb sérüléseket szenvedtek.

— **A villa-realei mozituz.** A villa-realei mozikatásztrófa újabb borzalmas részleteit jelentik Madridból. A hivatalos megállapítás szerint is *hatvanegy a halottak száma* s a tüzben és a rettenetes pánikban *százhatvanhat* sebesültek meg, legnagyobb részük sulyosan. A sebesültek közül *négyen a kórházban haltak meg, tizennyolcz holttest felismerhetetlen.* Az áldozatok tulnyomóan az irtózatos dulakodásban veszték el, mert a deszkapajtához hasonló mozgósínháznak csak egyetlen nyitott kijárata volt. Ezt rohanta meg a sok száz főnyi közönség az első vészkiáltásra s a felnöttek irgalmatlanul letiporták a kicsinyeket. Az áldozatok legnagyobb része gyermek, sokan elégték, mások a füstben megfúladtak. A színház második kijárata zárva volt, a tulajdonost letartóztatták.

— **Halálos villamoselgázolás.** Ma délután ismét gyilkolt a villamos. A Baross-utca 119. sz. ház előtt a 109-es számú városi villamosvasuti kocsit elgázolta *Orling* László három éves fiú, aki a kerekek aatt meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. A rendőrség megindította a vizsgáatot.

AZ EGYETÉRTÉS EMLÉKALBUMA.

A negyvennyolcadik évfolyamát elő „Egyetértés” nagy

JUBILEUMI EMLÉKALBUMMAL

lép a magyar közönség elé.

Ez az emlékalbum tükre lesz a mai irodalomnak és művészetnek. Ami legjobbat most az irodalom termel s ami legszebbet most a művészet létrehoz: szövegben és illusztrációkban gazdagítani fogja az Egyetértés jubilaris albumának tartalmát.

Olyan munka lesz ez, amely gazdagságban, művészi kivitelben pártját ritkítja. Színes illusztrációk egész tömegével, műmellékletekkel gazdagítva fog megjelenni és aki csak irodalmi nagyság hazánkban van, az eredeti munkával fog résztvenni a műben. Ezzel az Egyetértés kárpótlást kíván nyújtani az „Egyetértés Vasárnappja” ezimű melléklet elmaradásáért, olyan kárpótlást, amely az „Egyetértés” előfizetőit a legnagyobb mértékben fogja kielégíteni.

Az album bolti ára 60 korona.

A gyönyörű albumot összes éves előfizetőinknek teljesen ingyen küldjük.

Az album első lapján az illető előfizető neve lesz benyomtatva.

Az Egyetértés kiadóhivatala.

— **A szegedi bankeset.** Szegedről jelentik: A gazdasági és iparbank igazgatósága a jövő heti közgyűlés előkészítése mellett pénzembereket keres, akik elsőbbségi részvények átvételével lehetővé tennék az intézet fűntartását. A rendőrség folytatja a kihallgatásokat. *Jutkonics* Géza ellen az az újabb vád merült föl, hogy *Kucsera* József asztalosnak szívességi váltót nem rendezte, bár zsíránának azt mondta, hogy beváltotta azokat. Dragosinnál házkutatást tartottak és egy 18.000, továbbá egy 6000 koronás takarékpénztári könyvet találtak, amelyet a rendőrség lefoglalt.

— **A stockholmi olimpiád magyar hivatalos megbízottja** a Világjárás menetjegyiroda r. t. (V. Fűrdő-utca 1. Dorottya-utca sarok), elfogad jelentkezéseket a versenyekkel egyidőben induló társasutazásra és Stadion belépőjegyekre. Utazási- és hálókocsijegyeket ad ki a világ összes vasutaira és hajóira eredeti árakon. Díjmentes felvilágosítással és költségvetéssel szolgál. Telefon 152—52.

— **Sztrájk a Ganz-gyárban.** A budai Ganz-gyárban a gombolyító-munkások ma reggel sztrájkba léptek. A sztrájkantya a Lövőház-utca 30. szám alatti vendéglőben van. A sztrájk oka az, hogy egy munkás aláírásokat gyűjtött szakszervezetekbe való belépésre. Az igazgatóság ezt megtudta és a munkást elbocsátotta. Erre a gombolyító-munkások valamennyien beszüntették a munkát. A gyár többi szakmájában dolgozó munkások hír szerint lépéseket szándékoznak tenni a differenciák kiegyenlítésére s amennyiben azonban az elbocsátott munkást nem vennék vissza, ők is sztrájkba lépnek.

— **Zavarok a női kalapok körül.** Az utóbbi hónapok zavaros pénzügyi viszonyai, az erősen megszorított és a minimumra redukált hitel, természetesen nem hagyta érintetlenül, egy sok átokkal kísért cikket: a női kalapokat. Sok pesti férj titkos vágya ment teljesezésbe, mikor elolvasták azt a hirt, hogy *Brüll* Irma női kalapkereskedő *fizetéseképtelenségét* jelentett be. Egy reggeli lap ezt a csemegét még megtoldotta azzal a levegőből kapott hírről, hogy Budapest két legelső és legismertebb női kalapüzlete: *Brett* Sarolta és *Karsay* Feri szintén — fizetéseképtelen. Amilyen komoly és való a *Brüll* Irma fizetéseképtelensége, oly erőlesen czáfolta meg munkatársunk előtt *Brett* Sarolta az üzletéről keringő rosszakaratu híreket:

— Az a hír, — mondotta *Brett* Sarolta, — hogy én és nővérem, *Karsay* Fery anyagi bajokkal küzdünk, először a Magyar Kereskedők Lapjában jelent meg. A közlemény az első szótól az utolsóig hazugság. Dr. Szántó Manó ügyvéd utján a hír terjesztője ellen rágalmazásért feljelentést tettem. Annit mondhatok, hogy még soha jobban nem ment az üzletünk, mint éppen most. De ugylátszik vannak emberek, akik jobban ismerik a mi anyagi helyzetünket, mint mi magunk!

— **Házasság.** Balog Benő fővárosi nagykereskedő vasárnap tartotta eljegyzését *Rónai* Ilonkával Debreczenben.

Dr. *Dénes* Nándor Szegedről eljegyezte *Halász* Rízát, *Halász* Simon leányát Budapestről.

Morbittier Rózika és *Pohliczky* Gyula június 1-én tartják esküvőjüket a jászvárosi plébánia-templomban. Csávosi és borbói *Csávossy* Benigna báróné, férjével *Farkas* Józsefnének, néhai *simonyi* és *varányi* *Simonyi* Dénessel kötött házasságából származó *Mártha* leánya *Posztócsky* Kristóffal, *Posztócsky* Iván és neje, *Iszkódi* és vajai *Vay* Erzsébet grófnő fiával Budapestben a belvárosi plébánia-templomban június 1-én déli 12 óraker tartja esküvőjét.

Horváth József pénzügyi fogalmazó eljegyezte *Holló* Ilonkát.

Darvai Fülöp és neje, *Décsy* Amália leánya, *Ilanna* Bálint Bclával június 4-én házasságot köt.

— **A nagy sztrájk.** Londoni jelentés szerint ma fog eldőlni, vajjon a sztrájk általánossá válik-e. Tegnap London különböző részeiben több összejelzés volt szállítómunkások és rendőrök között. A tömeg megtámadta a nagy vonatokat, amelyek husrakományokat hoztak, de a rendőrök szétverték a támadókat és tizenkettőt közülök letartóztattak. Később a *Weszt-Indian*-dokkban is elkergettek egy huszonatot, de a rendőrök itt is megkérték a támadókat a többet közülök *kardjukkal megsebesítettek.* Más helyeken is elkezeredett harc volt sztrájkolók és rendőrök között, így különösen a *Caningtown*-állomáson, ahol nagy néptömeg megtámadta a rendőrök által megvédelmezett *husszállítványt.* A rendőröknek mindenütt sikerült a húst a vásáresarnokokba eljuttatni. A sztrájkolók nagyon el vannak keseredve. Ez idő szerint összesen *százötven ezer szállítómunkás sztrájkol.* A dokkban teljesen szünetel a munka. A sztrájkolók vezetői azt mondják, hogy *öt hétig kibírják a sztrájkot.* — *Londonból* jelentik: A kereskedelmi miniszter ma délután tanácskozott a sztrájkbizottsággal, amelynek folyamán a csütörtöki konferencia feltételeit tárgyalták. A munkások kötelező ígéretet kívánnak arra nézve, hogy mindenemü munkaadó képviselve legyen és hogy az esetleges egyezmény az összes munkaadókra nézve kötelező erővel bírjon. Mint az utóbbi napokban, ugy ma is rendőri fedezet mellett szállították ki a hajókból a fagyasztott *husszállítványokat* és egyéb élelmiszereket. Ötszáz nyugalmazott városi rendőrhivatalnokot szerződöttek ma a sztrájk tartására erre a szolgálatra. Az új alkalmazottak száma ilyenkor 1200.

— A dohány-utcai rablógyilkosság. A dohány-utcai rablógyilkosság ügyében a rendőrség széleskörű nyomozást indított. A kutatás azonban igen nehezen megy, mert Schwarcz Johannának, a meggyilkolt leánynak igen sok ismerőse volt. Mint már megírtuk, a rendőrség két fiatalembert keres, de a kapott személyleírás annyira homályos, hogy már sokszor hamis nyomra vezette a nyomozó detektíveket. Ma délben elterjedt annak a híre, hogy elfogták a perdit a gyilkosát, de csakhamar kiderült, hogy egy ártatlan embert — legálább ebben az ügyben — tartóztattak le. A rendőrséghez ugyanis ma délben jelentés érkezett a szemlái csendőrségtől, hogy Kuzman Tivadar kádársegédet Szemlakon elfogták. Kuzmant azért fogták el, mert ráillett Schwarcz Johanna gyilkosságának személyleírása. Kuzman Tivadar azt állítja, hogy semmit sem tud Schwarcz Johannáról. Az elfogott kádársegéd Budapesten lakó testvére, Kuzman Romulusz azt állítja, hogy őcsese nagyrítkán jött Budapesten. A jelek arra vallanak, hogy a Kuzman-fiút alighanem ártatlanul gyanúsítják.

— Az eskü. Felix Hollaender neves író és a berlini Deutsches Theater főrendezője „Der Eid des Stephan Heller“ című szenzációs regényét írt. Műve, amely világszerte nagy feltűnést keltett, először egy német folyóiratban jelent meg, majd könyvalakban három kiadást ért s ma több, mint egy millió példányban forog közkézben. E regényt, összes izgalmas részleteivel pompás mozgóképfénykép örökítette meg s e remek mozgóképfénykép-újdonyságot a szenzációs új felható műsor keretében ma mutatja be az Apolló Színház.

— Beketow-cirkusz. Csütörtökön a Beketow-cirkuszban két előadást tartanak, délután 4 és este háromnegyed 8 órakor. A délutáni félóra családi előadásban busuzik a májusi műsor. Ez az utolsó délutáni előadás, amelyen a világhírű Kremono-család, az Arrigoni kiváló légtornászok, a kigyóutászó Nalospár, Rapides komikus-zsonglőrök, Chiarotto zene-excentrikusok fellépnek. Fellépnek ezenkívül az összes bohócok. Este nagy sport- és művész-előadás.

— Életuntak. Kelemen László huszonkét éves lakatossegéd az új köztemetőben édesanyja sírján mellbelötte magát. A Rókus-kórházba vitték. — Özevgy Ottermann Miklósné magánúton Újpesten, a Nyár-utca 18. számú házban levő lakásán lügköldatát ivott. A gróf Károlyi-kórházban ápolják. — Andrejkovics Ilona tizennégy éves tanulóleány a Bródy Adél-kórház kapuja előtt lügköldatát ivott. A Bródy Adél-kórházba vitték.

— Szezonzárás a Royal-Orfeumban. Pénteken, e hó 31-én lesz a Royal-Orfeum sikereiben rendkívül gazdag szezonjának utolsó előadása. Ez estén busuzik: A két Rigoletto, Bird Millman et Co., Zornita, R. Grossmann, Brown, Green et Nixon és a többi pompás attrakció. A magyar szótársulat kitűnő művészi a „Gyamus éretl“ címűt kinema-szkecsesben és a „Manöveri kaland“ címűt énekes-táncos bohózatban lépnek fel utóljára. Junius 1-én kezdetét veszi a nyári szünet, amely augusztus közepéig tart.

— Halálozás. Haan Rezső író hetvenkét éves korában meghalt Esztergomban. Az elhunyt pályáját Hont vármegyében, 21 éves korában mint megyei első aljegyző kezdte meg, erről az állásáról azonban a Pácz-korszakban lemondott s a fővárosba költözött. Itt teljesen az irodalomnak szentelte munkásságát. Különösen az elbeszélő- és novella-irodalommal foglalkozott. Utóbb Esztergomban telepedett le, ahol megírta s lapot is szerkesztett. Esztergom vármegye és város közéletében, mint vármegyei fő aljegyző, városi anyakönyvvezető, Esztergom vármegye hivatalos lapjának felelős szerkesztője s vármegyei bizottsági tag haláláig fejtett ki munkásságát.

Kaló Miklósné, Guggenbery Ilona élete 31-ik évében elhunyt Egerben.

Gizell Lajos nyug. m. kir. kinezt. sőtiszt, élete 83-ik évében elhunyt Mórmaros-szigeten.

Ómoravieziak Hecserik Alajost, az Osztrák Magyar Bank főtanácsosát ma délután 4 órakor temették a Ferencz József-rakpart 24. szám alatti gyászszobából. Az első emeleti ravatalos teremhez vezet lépcsőkön az Osztrák Magyar Bank gyászruhás szolgál állottak. A gyászolók sorai kizárólag voltak: Popovics Sándor, az Osztrák Magyar Bank kormányzója, a bank képviselője, Tarlovich József államtitkár, Wenzel Gusztáv miniszteri osztálytanácsos, báró Láng Lajos és neje, báró Láng Mihály orsz. képviselő, Lányos Leó, a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, báró Ghillány Imre, a munkapárt alelnöke, Papp József, az Ügyvédi Kamara elnöke és mások. A szertartás pontban négy órakor kezdődött. Bakács János apátplebánus fényes papi segédlettel végezte a beszédet, amely után Papp József a Belvárosi Polgári Kör nevében busuztatva a halottat. Heiarich Alajost a kerepesi-uti temetőben lévő családi sírjában helyezték örök nyugalomra.

x Royal-Orfeum, Budapest, Erzsébet-körút 21. sz. Színházi és varieté műsor. Kezdeté 8 órakor.
x Fodor-féle vívóterem a Koronaherezegete 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

Tavasszal Yes

porcellán poudert megóvja a női arcbőrt szemléktől, napugártól és az ugynevezett tavaszi hámlástól. A világ legjobb poudere. Ár 3 és 5 K.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Opera. A „Rigoletto“ mai előadásán fejezte be vendégszereplését Hempel Frida, aki az utóbbi hetekben bőven kárpótolta a közönséget a számtalan téli hangversenylemondásért. A két népeperai Wagner-szerep után most hangjához és egyéniségéhez tökéletesen idomuló alakítását hallottuk: a Traviata után ma este Gildát énekelte. Ezáltal ismételt megerősítést nyert az a meggyőződésünk, hogy a világhírű énekesnő művészetének ereje és sulya nem a Wagner-szerepekben van. — Egyike a mai legkiválóbb koloratur-énekesnőknek a Kurz Zelmák, Barrientos Máriák fajtájából. A mantuai herceg udvari bolondjának lányát tökéletes bravúrral játszotta meg, éneklése elkápráztatta, alakítása pedig meleg poézissal ragadott el. Nagy és megérdemelt sikere volt ma is és a közönség ritka lelkesedéssel ünnepelte. Az együttesből kiemeljük Takáts nobilis és művészettel megkomponált Rigolettóját, Arányi érzelmes mantuai herceget és Kornai erőteljes, karakterisztikus Sparafucilejét. Magdaléna kis szerepében kellemes jelenség volt Báder Dóra. Az előadást ismert körülmények között Szikla Adolf vezényelte.

(*) A Wagner-ciklus a Népeperában. Immár befejezése felé közeleg a Népeperában rendezett Wagner-ciklus, amelynek folyamán kivételes alkalom adódott a budapesti közönségnek, hogy egyszer tökéletes, stílusos Wagner-előadásokat is hallhasson. Már csak a borongós „Istenek alkonya“ van hátra, meg pénteken hallani fogjuk Siegfried megrázó, méltóságos gyászindulóját, azután ismét a magyar gárda fog működni azon a színpadon, amelyet most estéről-estére pogány germán istenek népesítenek be. Ma este a Niebelung-trilogia második darabját, a Siegfriedet hallottuk. A szereplők valamennyien már az előző előadásokról ismert hírességek, ezáltal is elsőrangú produkáltak és ha ének tekintetében nem is elégtelt volt és teljes illuziókeltéssel felelt meg azoknak a tradícióknak, amelyeket eddig — kevesek kivételével, akik külföldön is jártak — csak hírből ismerünk. A cím szerepet, kivételesen kitűnő díszpoezióban, Knöte énekelte. Tiszta csengésű, aczéles erejű, férfias tenorja pompásan illett az ifjú Siegfried alakjához, fiatalos fűtge mozdulatai teljes illuziót keltettek. Tökéletes jung-Siegfried, az ifjúvá fejlődött szilaj, isteni gyermek. Brühildát ma is a hangjáról és szépségéről híres Berta Morana játszotta, aki már a Walkürök előadásán is nagy feltűnést keltett ebben a szerepben. Az ébredési jelenetet gyengéd, meleg poézissal játszotta meg, az a néhány frázis, melyekkel hosszú álma után a napot, az isteneket, majd hős megváltóját köszönti, a legelőkeltebb wagneri deklamáció volt, pompás, erőteljes, minden árnyalásra alkalmas drámai szoprán, melynek nemes szárnyalását nagyszerűen tudta fokozni, amint érzelmei a Siegfried iránti szerelemmél tisztulnak. A vándor alakjában megjelenő Wotan szerepében Feinhals ezáltal is nobilis, nagy művészetének széles skáláját fejtette ki, hangja, játéka, deklamációja talán ma volt legistenibb és legemberibb is egyuttal eddigi Wotan-alakításai között. Zádor Dezső imponáló művészetével a még fokozta azt a hatást, melyet már a Rajna kincse előadásán keltett. A nálánál tökéletesebb Alberichet nehéz elképzelni. Schramm Henrik Mimejét szintén ismerjük a trilogia előjátékából. Az alak groteskségeit megfontolt művészettel aknázza ki, anélkül, hogy a szerep nyújtotta előnyöket az ének, a deklamáció vagy az izlés rovására tulzásba vinné. Egy Mime, aki nem csak ugrál és nyávegya siránkozik, hanem kitűnően énekel is, a legnagyobb ritkaság a wagneri szerepek alakítói között. Fafner szerepében Braun Károly hatalmas haszusát szerettük volna ebben az ünnepi szereposztásban hallani. Wucherpfennig urnak, aki erre a szerepre már a Rajna kincseben sem mutatkozott nagyon alkalmasnak, sehoggy sem sikerült világos színvonalú és mélységet nélkülöző hangjával az

éneklő sárkány illuzióját kelteti, bár egyébként ő sem eshetik kifogás alá, csak kár, hogy valami szöcsövön át énekel. Durigo Ilona asszony ma is kitűnően felelt meg a követelményeknek Erda szerepében, melyhez plasztikusnak idomul nemes színezetű alt-hangja. A wagneri szövegnek tökéletes németségű szavallása nála külön elismerést érdemel. Feuge-Gleiss Emilia az erdei madár szólamát énekelte, nem nagy hanggal, de teljes korrektséggel. A zenekart ismét Mikorey Ferencz vezényelte, akit még a legnagyobb rosszakarat sem tehet felelőssé a ma előfordult valamennyi eddig felülmúló kirívó szépség-hibáért. A karnagy palezójának rovására legfeljebb csak a helyenkint tullassu, viszont egyes helyeken aránytalanul elstetett tempo-önkényeskedések irhatók, arról azonban, hogy a hegedűsök erőtlenekek és gyakran a vonó fájával is riszálják a hurokat, hogy a rézfúvók állandóan hamisan intonálnak és kellemtelen recsegéssel fujnak, igazán nem tehet. Ily körülmények között nem lehet csodálni, hogy a Siegfried zenéjének örökszép zenekari részei nem hatottak azzal az intenzivitással, amint azt megszoktuk. Hiába, a dessau zenekar nem tudja ki-elégíteni igényeinket: a bayreuthi és müncheni szolisták mellé velük egyivásu zenekart kellett volna idehozatni. A diszletek és a rendezés ma is általános tetszést arattak. Csak az utolsó képben nélkülöztük a „tűzvarázs“ megszokott lángjait, melyeket — akárcsak a Walkürben — halványpiros fény jelzett csak. A színház impozáns nézőtere ma zsufolásig megtelt, annyira, hogy az eljövetelet elkésve bejelentő József főherceg csak az igazgatóság második emeleti páholyában kapott helyet a maga és családja számára, ahonnan nagy figyelemmel hallgatták az előadást. Lelekesedésben ezuttal sem volt hiány, az egyes felvonások végével zugó tapsok szólították számtalanszor lámpák elé a szereplőket és Mikorey karnagyot. Az első felvonás után különösen Knötet ünnepelték, aki voltaképpen ma este hódította meg teljesen a közönséget a maga számára.

(—na.)

(*) Színházak hírei. Az Operaházban esütörtökön az Orsz. M. Kir. Zeneakadémia operai növendékeinek évszázó vizsgálati előadását tartják meg. Ez alkalommal Maleczkyne, Ábrányiné, Sik József énektanárok, Hegedűs Gyula, a színpadi játékos Szabados Béla az énekszerepegykorlat tanáraiknak növendékek közül bemutatkoznak: Baló Irén, Berzeviczy Mária, Herzog Stella, Hilbert Janka, Possert Emma, Schmidt Konstantia, K. Bretán Miklós 11. éves növendékek, akik most végzik az operai tanfolyamot és Vajda Elza 1. éves növendék. Előadnak részleteket Herodias, Pillingó kisasszony, Rigoletto, Faust és Aida dalművekből. A vizsgálaton szíveségből közreműködnek az Operaház tagjai közül Piehler Elemer és Ney Bernát magánénekesek, valamint Szikla Adolf karmester, aki az előadást vezényli.

A Népepera nagyszerű Wagner-ciklusa a befejezéséhez ér. Csütörtöki pihenő nap után pénteken lesz az utolsó előadás az „Istenek alkonya“. Ezen az estén Knöte Henrik Siegfriedet énekl. Cahier Charlesné mint Waltraute busuzik. Hagen szerepében utolszor esendül fel a Braun Károly hatalmas basszus és a kitűnő magyar művész, Zádor Dezsőt mint Alberichet fogjuk hallani. Morana Bertha énekl ezuttal is Brühildát, a kisebb szereplők Ulmann Lipót, Feuge Gleiss Emilia, Fernbacher Karolin és Herking Lily lesznek. Az előadás, amely 6 órakor kezdődik, ezuttal is Mikorey Ferencz vezényli. A Wagner-ciklus befejezése után szombaton kezd meg előadásait sorát a Népepera magyar együttese a Mignonnal. A népszerű opera címűszerepet Basillides Mária énekl. A többi főszereplő Sebők Ilonka, Pogány, Pajor, Róna és Marosffy lesz s az előadás egyik érdekessége, hogy a karmesteri széken új dirigens mutatkozik be a budapesti közönségnek Feszler Géza személyében. Feszler Géza magyar ember, aki Budapesten végezte tanulmányait, majd külföldön működött, legutóbb a zürichi színház karmestere volt. Vasárnap a Kornevillei harangok kerül színre, amelyben Gáspár apót vendég játszza: Faragó Ödön, a kolozsvári Nemzeti Színház kitűnő tagja.

A Főszínházban esütörtökön a Bátor katona (Der tapfere Soldat) kerül színre a Prager-féle operett-együttes előadásában. A főszerepeket Ottmann Mária, Hegner Flóra, Schütz Mici, Matzner Gusztáv, Sachs

A legmakacsabb

köhögés és rekedtség is megszűnik, a gyomor és bél zavarai gyorsan enyhülnek, ha

Szaploncai Korona Gyógyvizet

használ. Főraktár: BRÁZAY KÁLMÁN cégnél Baross-utca 43. szám.

Oszkár, Pfann Károly játszószék. Pénteken a Koldusdiák (Dre Bettelstudent) kerül színpadra, amelyben először lép fel Jeritza Mária, a bécsi udvari Opera kitűnő énekesnője, aki Laura szerepét fogja játszani. A Vogelhaendler (Madarász) vasárnapra hirdetett előadása hétfőre marad és helyette vasárnap a Bettelstudent kerül ismétlésre.

Az *Uránia Színház* a pénteki napot az Országos Színművészeti Akadémiának engedélyén át, helyette szombaton, június hó 1-én tart előadást, amikor is Pekár Gyula nagy sikereket elért darabja, a Spanyolország kerül színpadra. Csütörtökön, e hó 30-án Jeszenszky Sándorné Isteni színjáték című darabja szerepel a műsoron.

(*) **A magántisztviselők színházi estője.** Amint már megemlítettük, a magántisztviselők országos szövetsége péntek estére kibérelte a Magyar Színházat, amely ezen az estén elsőrangú szereposztással a „Hivatalnok urak“-at adja elő. Az esetnek különös érdekessége, hogy bevezetésül *Földes Imre*, a darab szerzője, konferánst tart a magántisztviselők szociális problémáiról. Az előadás tiszta jövedelmét a Magántisztviselők Országos Szövetsége üdülőház-alap javára szánja.

FŐVÁROS.

A főváros közgyűlése.

— Bucsú a volt főpolgármestertől. — Az 50 millió koronás kölcsön. — A Feld-színház segélyét leszavazták. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 29.

Fülepp Kálmántól, a nyugalomba vonult főpolgármestertől ma bucsuzott el a főváros törvényhatósági bizottsága. Meleg és szívélyes volt a bucsúzás és a közgyűlés osztatlan tisztelete és nagyra-becsülése nyilatkozott meg ma Fülepp Kálmán érdemes személyével szemben. A törvényhatósági bizottsághoz intézett bucsúzólevelét áhítatos csendben olvasta fel Buzay tanácsnok-főjegyző és a volt főpolgármester rendkívül szeretetteljes és megható bucsúzó sorai teljes visszhangra találtak a közgyűlés egyetemében. A törvényhatósági bizottság nevében Márkus József adózott rendkívül elismerő szavakkal a nyugalomba vonuló főpolgármester személyének, kiemelve azt a böles tapintatot, mérsékletet és igazságot, valamint önzetlent, odaadó és buzgó munkásságot, melyet Fülepp Kálmán a főváros szolgálatában eltöltött három évtizedet meghaladó idő alatt, de különösen hat évi főpolgármesterségének ideje alatt tanúsított. Javaslatára a közgyűlés köszönetét, háláját és elismerését jegyzőkönyvben örökítette meg. A tanács és a tisztviselői kar nevében Bárczy István polgármester szólalt fel, aki Fülepp Kálmánt a szeplőtlen jellemű, kiváló képességű férfiú mintaképének mondotta. Utalt arra, hogy Fülepp Kálmán a főváros ügyeit állandóan a legmelegebb szeretettel karolta fel. Ugy a maga, valamint a tanács és a tisztviselői kar nevében háláját és nagyra-becsülését fejezi ki Fülepp Kálmánnak és egyben azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a nyugalomba vonuló főpolgármester érdemeinek elismerésül állami nyugdíját annnyival egészítsék ki, mint amennyit a fővárostól kapna, ha a legutóbbi hat évet is a főváros szolgálatában töltötte volna el. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel tette magáévá a polgármester javaslatát.

A közgyűlés 119 pontot felölölő napirendjének első pontja a főváros által felveendő új kölcsön ügye volt. A közgyűlés névszerinti szavazással egyhangúlag felhatalmazta a tanácsot, hogy 50 millió függő kölcsönt két évnél hosszabb időre nem terjedő pénztári jegyek ellenében felvegyen. A napirend többi apró-cseprő, jelentéktelen ügyeit hozzájárulás nélkül fogadták el, kisebb vitát csak a Feld Zsigmond „Budapesti Színházának“ segélyezése provokált. A tanács és a pénzügyi bizottság ugyanis azt javasolta a közgyűlésnek hogy Feld Zsigmond színházának hat évre évi 12.000 korona segélyt szavazzon meg. Dr. Oláh Dezső ellenző és dr. Pető Sándor pártoló hozzászólása után a közgyűlés 41 szóval 37 ellenében a tanács javaslatát elvetette és a két jegyet nem szavazta meg. Az ülés végén

Vértes Emil interpellált a csütörtöki eseményekből kifolyólag a hiányos rendőri intézkedések tárgyában és a nyílt üzlettel bíró iparosok és kereskedők hathatósabb védelmét kérte a jövőre esetleges utcai zavargások alkalmával. A polgármester ideiglenes megnyugtató válaszával ért véget a közgyűlés.

(*) **Uj főjegyző.** A tanács dr. Berczel Jenő elsőosztályú tanácsjegyzőt főjegyzővé léptette elő, Sztankovics Szilárd polgármesteri titkárt pedig a főjegyzői állásnak megfelelő VI. fizetési osztályba sorozta.

(*) **Tanulójegyek az állatkertbe.** A tanács elhatározta, hogy a tanulóifjúság, ha délelőtt tanítóinak vezetésével csoportokban látogatja meg az állatkertet, bármely időben csak 20 fillér belépődíjat fizet, az akváriumban és a pálmakertben pedig külön belépődíj gyanánt 10 fillért. Ez a belépődíj a gyermekeket vezető tanítókra is vonatkozik. Az állatkertben máttól kezdve az állatok etetése délután félhat és hat óra között fog történni. Ez intézkedés következtében az állatokat erre az időre belső helyekre terelik be. Az esti 20 filléres belépőjegyek kiadása hét órakor kezdődik.

(*) **A főváros segélye az árvizkárosultaknak.** A főváros mai közgyűlése a délvidéki árvizkárosultak javára huszezer koronát szavazott meg.

TANÜGY.

= **Békefi Remig egyetemi tanársága.** A király dr. Békefi Remignek, a zirczi, pilisi, pásztói és szentgotthárdi egyesített ciszterci rendű apát-ságok apátjának, a budapesti tudományegyetemen és a magyar művelődéstörténelmi szaktudományok buzgó szolgálatában évek hosszú során át kifejtett sikeres működése és kiváló érdemei elismerésül, a tudományegyetemi nyilvános rendes tanári címet és jellegű adományozta.

= **A pozsonyi egyetem.** Pozsonyból jelentik: Máriássy Tamás műegyetemi tanár, Méhes Zoltán mérnök és Kiss Jenő műegyetemi adjunktus, a kultuszminiszter megbízásából Pozsonyban időztek s ez alkalommal felvételeket és számításokat csináltak a gróf Saint Genois-féle uradalom telkéről, amelyet a felállítandó pozsonyi egyetem céljaira szemelték ki. Tekintettel arra, hogy ez a terület a Hegyilligetben fekszik, az állam villamos vasutal köti össze az egyetemi telepet a belvárossal abban az esetben, ha a miniszter véglegesen a külterki elhelyezés mellett döntene.

= **Evangélikus tanítók gyűlése.** Az evangélikus tanítók és tanárok országos egyesületének tanítói szakosztálya 28-án délután Alalay Lajos czeplédi igazgató elnöksége alatt ülést tartott. Az ülésen az ország minden részéről mintegy ötven tanító sereglett egybe. A gyűlésen Sass István surdi tanító, a dunántúli egyházkerületi tanítóegyesület elnöke a protestáns tanítószágnak az egyházhoz való viszonyáról beszélt. Szűsz Lajos budapesti tanító az egyetemes gyűlés tételét ismertette. Kiszél János czeplédi tanító ismertette azt az anomáliát, hogy a kántori teendők miatt a tanítókat a törvényben biztosított járandóságaiktól megfosztják. Délután 3 órakor a polgári iskolai szakosztály is ülésezett. Kertscher Gusztáv (Kassa) „Az évszázó vizsgák“-ról értekezett s kívánatosnak tartja, hogy az eddig szokásos évszázó diszvizsgákat módosítsák. Dobó Adolf (Igló) „A polgári iskolai tanítók helyzete az egyházban“ czímen előadta, hogy a polgári iskolai tanítók eddig nem foglalják el az egyházi szervezetben az őket megillető helyet s ennek megváltoztatását kívánatosnak tartja. Ezután Sas István olvasta fel munkáját, amely az ifjúság erkölcsi romlásáról szól. Gömöri János főgimnáziumi igazgató, az egyesület titkára adta elő ezután kimerítő jelentését. Hosszan tartó nagy lelkesedéssel ment végbe ezután báró Prónay Dezsőnek, az evangélikus egyetemes egyház főfelügyelőjének tiszteleti taggá való megválasztása. A jövő közgyűlés Késmárkon lesz.

= **Tanítók szakszervezete.** A Biharmegyei Tanítóegyesület az önvédelmi harc legradikálisabb formáját ajánlja a tanítószágnak. Ülésükön, melyen ötszáz tanító jelent meg, elhatározták, hogy az egyetemes gyűlésen küldöttségük ajánlani fogja, hogy a magyar tanítószágot szakszervezetté alakuljen.

= **Magyar egyetemi hallgatók Angliában.** A cambridgei egyetemen, mely a legrégebb és leghibesebb angol főiskolák egyike, ez év július 20-án szüneti tanfolyam nyílik meg. A tanfolyamon, mely hat hétig tart, Anglia legkiválóbb tudósai és pro-

fesszorai tartanak előadást a történelem és a modern irodalom aktuális kérdéseiről. Az angol egyetem rektora a tanfolyamra meghívta a magyar egyetemi polgárokat, akik közül többen vesznek részt a nagyérdemű szüneti kurzuson.

= **A megvont államsegély.** A nagytapolcsányi tanítógyűlésen Huszárik Győző római katolikus kántortanító az állami oktatás leleplezésével foglalkozott. Azt állította az állami iskolákról, hogy azok a vallástalanság vagy legalább is a hitközömbösség terjesztői. A jelen volt kir. tanfelügyelő a támadást a közigazgatási bizottság elé vitte, mely Huszárik támadásán állam ellen való izgatást látott. Az ügy főlebbezés utján a miniszter elé került s az is a közigazgatási bizottság álláspontjára helyezkedett. Az ardnálfalvai kántortanítótól nyomban megvonta az államsegélyt.

= **Jogakadémiai tanárok országos szervezkedése.** Tekintettel arra, hogy az új egyetemek küszöbön levő felállítására a jogi oktatás gyökeres reformjának kérdését napirendre hozza, a jogakadémiai tanárság e kérdésben való egyöntetű állásfoglalás, valamint érdekei védelme céljából szükségesnek találta országos szervezete megalkotását. A szervezkedést a kassai jogakadémia tanári kara kezdeményezte s a mozgalomhoz az ország valamennyi jogakadémiája csatlakozott. Az előértekezlet az ügyvédi kamara helyiségében Budapesten ma tartották meg, amelyre a jogakadémiák részben képviselőiket küldték ki, részben írásban jelentették be csatlakozásukat. Az értekezlet, amelyen dr. Kérészy Zoltán kassai kir. jogakadémiai igazgató elnököt, a szervezkedés szükségességét egyhangúlag kimondotta s a megalakítandó szövetség alapszabály-tervezetékének kidolgozásával a kassai jogakadémiai kart bízták meg.

= **Az Országos Református Tanáregyesület** az ősi Wesselényi kollégium városában, Zilahon tartja a közgyűlést. A vasuti állomásnál a város nevében báró Diószeghy polgármester üdvözölte az érkező vendégeket, akik a város intelligens családjainál találtak vendégszerető fogadtatásra. Tegnap este ismerkedő est volt. A reggeli istentisztelet után a közgyűlést Dóczy Imre elnök nyitotta meg magas szárnyalású beszéddel. Felolvasásokat tartottak Csűrös Ferenc debreczeni tanár, a kálvinista tradíciókról és a modern nevelésről. Nagy Sándor zilahi tanár pedig a Wesselényi kollégium Uránia színházáról. Megkoszorúzták Wesselényi Miklósnak a Piac-téren álló szobrát, ahol Sinka Sándor elnök tartott nagyhatású beszédet. Délben Zilah város kétszáz terítékű bankettet rendezett.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **A félegyházi petíció utójátéka.** A Kuria egy évvel ezelőtt tárgyalta a Holló Lajos képviselő félegyházi mandátuma ellen benyújtott petíciót. Akkor a hallgatóság között ülő Schweitzer Manó és Weisz Miksa ottani kereskedők elképedve hallották, hogy dr. Horváth Zoltán, az egyik védő nyilatkozatot mutat fel, amelyben Cseh András választó terhelő vallomását visszavonja. A két kereskedő nyomban felkereste Gaszner Béla királyi közjegyzőt. Ott írásba foglaltatták, hogy dr. Horváth Zoltán félegyházi ügyvéd, amikor értesült róla, hogy Cseh András a budapesti királyi tábla kiküldött vizsgálóbírája előtt eskü alatt terhelő vallomást tett, akkor megfenyegette, hogy hamis tanulás miatt börtönbe kerül, ellenben, ha visszavonja vallomását, négyszáz koronát fizet neki. Dr. Horváth Zoltán rágalmozásért feljelentette a két kereskedőt, akiket azonban a budapesti büntető járásbírósg felmentett. A törvényszék felebbviteli tanácsa azonban a vádlottakat egyenkint tizenöt napi fogházra és száz korona pénzbüntetésre ítélte. A budapesti királyi tábla első büntető tanácsa ma dr. Hiller József védelme után megsemmisítette a törvényszék ítéletét s a két kereskedőt azzal a megokolással mentette fel, hogy a törvényszék ítélete téves, mert a vádlottak közérdekből jártak el, amikor a közjegyzővel Cseh András vallomásáról okiratot állítottak ki s állításukat tanukkal be is tudták bizonyítani.

§ **A tokaji szerelmi dráma.** Sátoraljaújhegyről jelentik: Ma délelőtt kilenc órakor nyitotta meg az elnök a tárgyalás folytatását és kihallgatta Geőze István vádlottat, akit arra nézve kérdezték meg, miért rendelkezett úgy Gyöngyössy Lajosnával, miért akarta föltétlenül, hogy Tokajból elköltözködjön?

— Azért — ugymond a vádlott, mert nem akartam, hogy ártatlan leánytestvéreimmel és leányrokonaimmal érintkezzek.

A védő kívánságára kihallgatták a megölt asszony férjét. Gyöngyössy Lajost arra a körül-

ményre nézve, hogy tulajdonképpen a vagyon a megölt asszonyé volt-e, vagy az övé. A tegnapi tárgyaláson ugyanis fölmerült az a momentum, hogy az asszony a szekrényben 2000 koronát tartott és Geöcze azt akarta volna, hogy ezzel a pénzzel Amerikába szökjenek. A férj mai vallomása tisztázza, hogy ez a pénz az asszonyé volt, az asszony szőlőjében termelt bor eladásából. Geöcze Erzsébetet, a vádlott testvérét hallgatták ki azután, aki előadta, hogy Geöcze István az utóbbi időben jó anyagi viszonyok közt volt, pénzre nem lehetett szüksége, mert családját is ő segítette. A tanuvallomások befejezése után az orvosszakértőket hallgatták ki, akik azt vallották, hogy belső vérzés okozta a halált. A lövés nem közvetlenül közelből történt és valószínűen oly helyzetben, hogy a vádlott ült, az asszony pedig állott. A beszámíthatóságra nézve az orvosszakértők azt állították, hogy a vádlott teljesen beszámítható, nagyműveltségű ember.

Ezután a kérdések megállapítása következett. Az ügyész egyetlen kérdést javasolt, előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosság büntetése. A védő kérte, tegyenek föl kérdést a szándékos emberölésre is és arra is, hogy erős fölindulásban követte el tettét. Ezután a bíróság visszavonult, majd kihirdette, hogy föltette ugy az ügyész, mint a védő által indítványozott kérdéseket. Tizenegy óraker a perbeszédnek kezdődtek. Eiserth István főügyész széles alapokon bizonyította a gyilkosság vádját. Délután került sor a védőbeszédre.

A délután három óraker folytatott tárgyaláson dr. Fried Lajos ötperces megszakitással három órás védőbeszédet tartott. Nagy határu beszédének első részében jogászilag bizonyította, hogy előre megfontolt tervről szó sem lehet. Végül kegyelmet kér Geöcze részére, kinek agrárban mag most is benne van a golyó s csak rövid idő kérdése, vajjon az élők sirboltjából, a fegyházból vagy rokonai ápolásából kerül az igazi sirba. A replikák után este fél hétkor a tárgyalás folytatását holnap reggelre halasztották, amikor az esküdtek verdikthozatalra visszavonulnak. Itélet a déli órákban várható.

§ **Vadházasság.** Szegedről jelentik: Kövágó Pál kisteleki napszámos anyjával él husz év óta vadházasságban, söt gyermekeik is születtek. A csendőrség végre letartóztatta őket és a törvényszék az anyát három évi fegyházza, a fiút pedig hat havi börtönre ítélte.

§ **Rabló vendéglős.** Szatmárról jelentik: Két hónappal ezelőtt a szatmári rendőrség letartóztatta Székely Endrét, Ösbudavár volt vendéglősét, akiről kiderült, hogy évek óta rabló módra fosztogatta vendégeit. Tegnapi volt Székely ügyében az esküdtszéki főtárgyalás, amely a késő éjjeli órákban ért véget. Az esküdtszék rablás büntetésben mondogta ki Székelyt bűnösnek, mire a törvényszék a vádlottat négy évi fegyházza ítélte.

§ **Gyógyszereszek püre.** Két évvel ezelőtt a Kerületi Munkásbiztosító Pénztár följelentést tett dr. Fraenkel Lipót ellen, azzal vádolta meg több gyógyszereszzel egyetemben, hogy koholt vényeket hoztak forgalomba. A büntető törvényszék Szepessy bíró elnöklésével ma kezdte meg ebben az ügyben a főtárgyalást. A vádhatóságot dr. Timkó Zoltán királyi ügyész képviseli, védők dr. Vázsonyi Vilmos, dr. Dési Géza, dr. Káldor Gyula, dr. Gottl Ágoston és dr. Kovács Jenő. A mai tárgyaláson a meggyanusított gyógyszereszek előterjesztették bizonyítékaikat arra, hogy minden egyes vény ellenében kiszolgáltatták a gyógyszereket. A megvádolt orvos nem jelent meg a tárgyaláson, mint hogy hónapokkal ezelőtt Amerikába ment. A gyógyszereszek kihallgatása után a tárgyalás folytatását holnap délelőtre tűzte ki az elnök. Holnap a fontosabb tanukat hallgatják ki.

§ **Elitelt váltóhamisító.** Szegedről jelentik: A törvényszék ma tárgyalta Ángyán Lászlónak, a szegedi kereskedelmi és kiviteli részvénytársaság hivatalnokának bűnpörét, aki 3500 koronás váltót hamisított s azután szerelmesével, egy szobaleánnyal Amerikába akart kiszökni, de a pályaudvaron

elfogták, Ángyánt nyolcz havi fegyházza ítéltek. — Ma érkezett le a törvényszékhez a tábla helyben hagyó ítélete Jakabffy Iván esanádi földbirtokos ügyében, aki anyja nevére váltót hamisított, miért a törvényszék egy évi börtönre ítélte.

SPORT.

Bécsi versenyek.

A bécsi nyári meeting mai negyedik napján a várakozásoknak megfelelően Lord Firebrand nyerte meg elég szép formában a versenynap Chief eventjét, a Gaenserndorfi díjat, bár más részről kétségtelen, hogy az eléggé értékes díjért felelt gyatra társaság állott starthoz. A többi versenyekben is legnagyobbbészrt fogadott lovak győztek. A részletes eredmény:

I. **Hütteldorfi-díj.** Díj 3000 korona. Táv 1300 méter. 1. Baltazzi A. fm Hindu 53 kg (Gulyás), 2. Lesnbosec 56 és fél kg (Shaw), 3. Andora 51 és fél kg (Varga). Futott még: Nemzetes. Biztosan egy és fél hosszal nyerve, két és fél hosszal harmadik. Tot.: 10:17, 20:22, 26.

II. **Kétvéscsek eladóversenye.** Díj 3000 korona. Táv 900 méter. 1. Gróf Wenckheim D. pk Virradó 48 és fél kg (Guttman), 2. Mandragora 55 kg (Varga), 3. Márta 57 kg (Korb). Futott még: Falevél, Vadvirág, Barrika, Wild Slawe, Kokardo, Midi. Könnyen két hosszal nyerve, egy és fél hosszal harmadik. Tot.: 10:32, 20:30, 64, 26.

III. **Gaenserndorfi-díj.** Díj 8000 korona. Táv 1800 méter. 1. Gróf Lamberg II. 36 cm Lord Firebrand 50 és fél kg (Ferguson), 2. Poker 50 és fél kg (Varga), 3. Marasesti 48 kg (Painter). Futott még: Kartacz. Könnyen négy hosszal nyerve, háromnegyed hosszal harmadik. Tot.: 10:24, 20:29.

IV. **I. oszt. eladóverseny.** Díj 5000 korona. Táv 1200 méter. 1. Mr. Redgrey pk Coax me 47 kg (Suszter), 2. Herzkönig 53 kg (Pretzner), 3. Katapila 51 kg (Varga). Futottak még: Nem, Grasse, Jöszte. Biztosan fél hosszal nyerve, öt hosszal harmadik. Tot.: 10:38, 20:43, 52.

V. **Beregvölgyi-handicap.** Díj 5000 korona. Táv 1600 méter. 1. Br. Harkányi J. 66 pm Tiborcz 45 és fél kg (Painter), 2. Balmoral 39 kg (Brooks), 3. Magánzó 51 kg (Gulyás). Futottak még: Falsetto, Mitzaki, Ferdusi, Lubowla, Bánk-bán, Szam, Rappelkopf, Sármany. Küzdelem után fél hosszal nyerve, nyakhosszal harmadik. Tot.: 10:76, 20:52, 52, 94.

VI. **Eludó gátverseny.** Díj 3000 korona. Táv 2400 méter. 1. Bamberger I. 66 sk Titi II. 66 kg (Fries), 2. Orgazda 65 kg (Kollár), 3. Curly 61 és fél kg (Izményi). Futottak még: Alabárd, Carrier, Harmonika, Pali. Biztosan két hosszal nyerve, egy hosszal harmadik. Tot.: 10:38, 20:29, 32, 37.

VII. **Handicap.** Díj 3000 korona. Táv 1000 méter. 1. Badescu Gy. 66 sk Ambrosino 50 kg (Smejda), 2. Szabad 45 és fél kg (Baluska), 3. Wilburne 40 kg (Ungsorg). Futottak még: Selavin, Bezige, Pannonia, Pajtás II., Áleza, Foitaine, Roselle, Dorika, Luna. Könnyen háromnegyed hosszal nyerve, három hosszal harmadik. Tot.: 10:56, 20:54, 56, 66.

*

A meeting holnapi ötödik napján a Belvederidíj képezi a főszámot, melynek nyerőjét a nemrég szép formát mutatott Wermuthban látjuk Poker előtt. Tipjeink a következők:

I. **Kapanyél—Győr.**

II. **Springer-ist.—Nelson.**

III. **Wermuth—Poker.**

IV. **Dávid-ist.—Szemere-ist.**

V. **Springer-ist.—Dara.**

VI. **Floridsdorf—Beggur.**

VII. **Roda-Roda—Charakter.**

Budapesti ügetőversenyek.

A nyári ügetőverseny negyedik napjának igen silány programjában az 5000 koronával dotált Májusi díj áll előtérben, amelyért négy istálló nevezett be összesen hat lovat. Tipjeink a következők:

I. **Ibikus—Kohner-ist.**

II. **Volai ménes—Imitator**

III. **Brunati istálló—Belle Biró**

IV. **Lucian—Peter Bellin**

V. **Szigetvár—Hela**

VI. **Fledermaus—Doria**

VII. **Sennyey I. b. fogata—Bernrieder-fogat.**

() Uj bankesapat. A Budapesti Bank r.t. tisztviselői tegnap tartott ülésén megalapította a sportesapatát, mely céljával tűzte ki a sport minden ágának kultiválását.

KÖZGAZDASÁG.

A Magyar Folyam- és Tengerhajózási R.T. üzleteredménye. A Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási R.T. igazgatósága ma tartott ülésben végleg megállapította az 1911. évi mérlegét, melyet a június 28-ára összehívott rendes évi közgyűlés elé fog terjeszteni. A mérleg az 1910. évi 308.029 koronával szemben 400.966 korona tiszta nyereséggel zárult, jöllehet az igazgatóság ez évben igen bőkezűen dotálta a tartalékokat. Így a karbantartási alap javára 1.126.423 korona 48 fillért, a biztosítási alap javára pedig 9823 kor. 49 fillért irtak le. A nagyobb tiszta nyereség természetesen meg fog látozani az osztalékon is, mely az előző évi 6 koronával szemben 9 korona lesz, vagyis 4 és fél százalék. Ez a kitünő eredmény fényes bizonyítéka annak a kiválóan szakavatott és nagy koncepczióju vezetésnek, mely ezt a tiszta magyar folyambajózási vállalatunkat annyi szép sikerhez juttatta. Dr. Domony Móricz és Végh Károly ügyvezető-igazgatók büszkén mutathatnak rá az elmúlt év sikereire, mert az első sorban is az ő munkájuk eredményes voltát dicsérik.

A szlavóniai drávavidéki h. é. vasut terjeszkedése. A szlavóniai drávavidéki h. é. vasut r.t. vonalhálózatának kiegészítése végett több előmunkálati engedélyt kért és kapott a kereskedelmi minisztertől. Az új vonalak kiépítése végett újabb tőkére van szüksége és e végből az igazgatóság közgyűlést hívott össze, amelynek az alaptőke felemelését fogja javasolni.

A Generali újabb érdekeltsége. A Trieszti Általános Biztosító Társulat (Generali) a bécsi Universale Általános Népbiztosító Társaságnál nagyobb érdekeltséget vállalt, amiért is az Universale tegnapelőtt tartott közgyűlésén Poór Jakabot, a Generali magyarországi igazgatóját, igazgatóságába beválasztotta.

A szegedi bankbukás hatása. Mint ismeretes, a Szegedi Gazdasági és Iparbank bukása egy csomó más vidéki pénzintézetet is károsan érintett. Így a Gazdasági Bank bukása válságos helyzetbe juttatta a Csongrádmezei Hitelközvetkezetet is. A szövetséget 120.000 korona veszteséget mutat ki. — Dunaszerdahelyről is egy pénzintézet válságos helyzetéről irnak. Ugyanis a Dunaszerdahelyi Takarékpénztár néhány hét előtt közgyűlést tartott, amikor is Wiener Simon vezérigazgató azt jelentette, hogy a több mint 25.000 koronát kitevő tartalékalapok elvesztek, söt hogy még ezen felül is tetemes veszteségek vannak, úgy, hogy a részvényesek befizetett részvénytökejükből alig kapnak valamit a felszámoláskor vissza. Ebben a lebonyolításba azonban több részvényes nem hajlandó belenyugodni, azért a pozsonyi kir. törvényszéknél dr. Sió Albin ügyvéd útján följelentést tettek, kiemelve, hogy a visszaélésekről az igazgatóság többi tagjai nem tudnak, ebben nem részesek, hanem minden felelősség Wiener vezérigazgatót terheli, aki egyedül intézi az ügyeket kezdetől fogva. Ennek a följelentésnek eredményeként csütörtökön reggel megjelent a pénztárban Pongrácz Dezső kir. törvényszéki bíró és miután Steiner Salamon könyvelőt s dr. Wiener Béla igazgatósági tagot kihallgatta, az üzleti könyveket lefoglalta és azoknak a kir. törvényszékhez való szállítását rendelte el. A vizsgálat előreláthatólag hosszabb ideig fog tartani. — A Szegedi Gazdasági Bank bukása ügyében egyébként az a legujabb fordulat, hogy a bank ellen a „Gresham“ életbiztosító társaság huszonegyezer K követelése erejéig esdőkérvényt adott be a törvényszéknél. A esdőkérvény tárgyalását a törvényszék még e hét folyamán megtartja. A vizsgálóbíró egyébként letartóztatta Drágesi Kristófot, a Szegedi Gazdasági és Iparbank váltóosztályának főnökét és Jutkovics Géza fakeskedőt. Kihallgatásuk során azt vallották, hogy az intézet igazgatósága mindent Fényes Marcellre, a bank vezérigazgatójára bízott, aki jóformán minden ellenőrzés nélkül intézte a bank ügyeit. Így történt aztán, hogy Singer és Hollaender szegedi cég 700.000 korona hitelt kapott a banktól s hogy Hölzer Dániel, akinek fizetése képtelensége annak idején nagy feltűnést keltett, szintén több százezer koronával tartozik az intézetnek. Fényes Marcellről az a hír van elter-

SALVATOR

a kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás, vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitünő hatása.

Fóráktar Budapestben: EDESKUTY L.-nél.

jedve, hogy Hamburgban hajóra szállt. Ezért most Newyorkba kábeltávíratot intéztek, hogy partraszállásakor tartóztassák le. Más értesülés szerint azonban Románia felé vette útját. Fényes mintegy 50.000 koronát vitt magával. Hogy az eltűnt pénz hol van, arról nem tudnak, bizonyos azonban az, hogy jó részét a börzén eljuttatták.

Az aradi Westinghouse-gyár alaptökeleszállítása. Az aradi „Magyar Automobil Club. R.-T. Westinghouse rendszer szerinti” cég tudvalevőleg az egyetlen magyar automobil gyár, amely kizárólag csak automobiloik és alkatrészek gyártásával foglalkozik, nem úgy mint pl. a budapesti Magyar Automobilgyár R.-T., amely csak külföldről behozott alkatrészek összeállításával és javítási munkákkal foglalkozik. A vállalatnak az első években nagy nehézségekkel kellett küzdenie, mindazonáltal 1909-ben 2.681 korona, 1910-ben 45.737 korona nyereséget mutatott ki. Annál meglepőbb tehát, hogy a legközelebbi összehívandó közgyűlésnek az igazgatóság azt javasolja, hogy a társaság alaptökejét szállítsák le 2 millió koronáról 650.000 koronára és a lezártított alaptöket 2750 darab 200 korona névértékű új részvény kibocsátásával emeljék fel 1.2 millió koronára. Ugy látszik a vállalat korábbi mérlegei nem lehettek teljesen reálisak, mert érthetetlen lenne egyébként egy év alatt ekkora veszteség.

A safranciskói kiállítás és a kiállítási központ. Az országos magyar kiállítási központ munkabizottsága tegnap Zsolnay Miklós elnöklete alatt ülést tartott, amely a lipcsei építészeti kiállítás és San-Franciskóban rendezendő világkiállítás kérdésével foglalkozott. A lipcsei kiállítás tárgyában Gelléri Mór ügyvezető főtitkár javaslatára a központ úgy határozott, hogy végleges állásfoglalás előtt még írásban is véleményt kér a kiállítás által érdekelt szakágak vezetőitől, a központ közli a kereskedelemügyi miniszterrel, hogy Magyarország önálló, nagyobb csoporttal való megjelölésére a hangulat nem kedvező. A safranciskói világkiállítás ügyét Gelléri Mór ügyvezető főtitkár ismertetette. Mindenekelőtt részletesen bemutatta azt az előterjesztést, amelyet a kiállítási központ legutóbbi ülésében az amerikai bizottságnak az előkészítés nevében bemutatott s amely a San-Franciskóban való részvételünknek főbb irányelveit jelzi. Kifejtette, hogy a központ vezetőisége is természetesen tartotta, hogy a kiállítás magyar csoportja elsősorban a kormány támogatásával létesíthessék. A bizottság elhatározta, hogy a kereskedelemügyi miniszterhez felterjesztést intéz, amelyben javasolni fogja Magyarországnak a safranciskói világkiállításban való részvételét, úgy azonban, hogy a kiállítás költségei túlnyomó részben az állam által fedeztessenek és hogy maga a kormány vegye kezébe a kiállítás intézésének munkáját.

Kínestári vasmű Boszniában. Jelentettük, hogy a magyar vaskartel lépéseket tett a közös pénzügyminiszternél a boszniai vasérctelepek kiaknázására. A közös pénzügyminiszter azonban kitért az ajánlat elöl s hogy minden ilyen törekvésnek egyszer s mindenkorra véget vessen, utasította a bosnyák kormányt, hogy sürgősen tegye meg egy kínestári vasmű létesítése érdekében az előkészületeket. Ez azonban a magyar érdekeket nem elégíti ki, hanem csak akkor, hogyha a termelendő vasat a pénzügyminiszter nem adja át teljesen az osztrák vasiparnak. Elvégre Bosznia és Hercegovinát a magyar jogon annektálták; nem engedhető tehát meg, hogy az ország vastermelőjét a közös pénzügyminiszter ilyen burkolt formában játssza osztrák kézre.

Az államvasutársaság magyar birtokait nem adják el. Egy francia konzorcium tudvalevőleg a múlt héten megbízottat küldött Bécsbe, hogy tárgyaljon Sieghardt-tal, az államvasutársaság elnökével, a társaság magyarországi birtokainak megvétele érdekében. A francia pénzcsoportnak az volt a terve, hogy részvénytársaságot alakít a magyarországi művekből. A tárgyalások már napokkal ezelőtt befejeződtek, mert az államvasutársaság az ajánlatot nem fogadta el. A francia csoport, hír szerint most más formában akarja megkezdenni a tárgyalásokat és megbízottai most ezért vannak Bécsben.

Magyar csipkekiállítás Párisban. Párisban a magyar kolónia több lelkes asszonya magyar háziipari kiállítást rendezett, amelynek megnyitását jelen volt gróf Szécheny Antal nagykövet és a felesége, gróf Somssich követségi tanácsos és a felesége, s a magyar kolónia számos tagja. A háziipar rendkívül érdekes és szép munkái feltűnést keltettek s különösen a magyar csipkének volt sok bámulója és vevője.

Fizetési képtelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetési képtelenségeket jelenti: Feldmann Jakab Budapest, Király-utca 97., Weisz Jakab Füzesabony, Horesch József Pancsova, Nádor Albert Szombathely, Walter Rezső Maroshevíz, Singer és Hollaender kézműáru cég Szegeden fizetési képtelen. A cég hitelezőivel egyezséget akar kötni.

Nyári cipőszükségletének beszerzésénél fontos tudnia, hogy a

kellemes, biztos, könnyed járás titka

a valódi **PALMA-KAUCSUK** cipősarok.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonátőzsde.

Budapest, május 29.

A készáru piacra ma is nyugodt volt a hangulat. Kielégítő kínálattal szemben a malinok kevés vételkedvet mutattak, de az árubirtokosok sem nagyon erőltették az eladást és így tehát élénkebb forgalom nem is fejlődhetett ki. Mindössze mintegy 20.000 q buza kelt el tartott tegnapi áron. A legdrágább eladási ár 12.32 $\frac{1}{2}$ korona volt 81 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 11.50 korona 76 kilós bosnyák üszkös buzáért. Egyéb gabonaneműek árai nem változtak. Forgalmába került 500 q rozs 10.55—10.70 koronás áron, 200 q zab 11.20 koronás áron és 800 q tengeri 9.05—9.12 $\frac{1}{2}$ koronás áron kocsi rakva. A határidőpiacra a mai üzlet igen csendesen és a tegnapi zárlat jegyzéseivel indult meg, a forgalom folyamán mégis meglehetősen megszilárdult, mi mellett különösen az októberi buza lényegesen emelkedett, mert a kulisz és a helyi spekuláció sürgős véleményes vásárlásokat eszközölt. Ezek hatása alatt az októberi buza 11.52 koronás kezdő árfolyama 11.62-ig emelkedett, de aztán realizációsokra 11.57-ig gyöngült és zárlatkor 11.58 koronán maradt. A tegnapi zárlatkor viszonyítva, végeredményképen ma az októberi buza 6 fillérrel, az októberi rozs 3 fillérrel, az októberi zab 5 fillérrel emelkedett, a júliusi tengeri ellenben 1 fillérrel gyöngült.

A giróhivatal tegnap délután kifüggesztett jegyzéke szerint a májusi ügyletekre mindössze

51.000 q buza, 7500 q rozs, 7000 q zab és 24.000 tengeri maradt függőben, amit most már csakis készáru szállítása és átvétele által lehet lebonyolítani, kivéve természetesen azt az egy esetet, ha a szembe került felek egymással egyébként meg egyezni tudnak.

A külföldi tőzsdék közül ma reggelre Chicagó a májusi búzára 1 $\frac{1}{4}$ ccenttel alacsonyabb, a szeptemberi búzára 1 ccenttel alacsonyabb, Newyork a májusi búzára $\frac{1}{4}$ ccenttel alacsonyabb, a szeptemberi búzára $\frac{3}{4}$ ccenttel magasabb, Buenos-Ayres és Rosario teljesen változatlan, Liverpool 1 pennyvel, Antwerpen 8—10 ccentimmel, Berlin $\frac{1}{4}$ —1 $\frac{1}{4}$ márkáig alacsonyabb jegyzéseket küldött.

A washingtoni hivatalos jelentés szerint az utolsó héten állandóan meleg és száraz időjárás uralkodott, ami a vetések fejlődését igen kedvezően elősegítette. Melegebb idő csak Texasban és Oklahomában és a keleti államok néhány vidékén volt, ahol igen nagy szelek is jártak és így tehát eme vidékeken esőre volna szükség. — Nálunk az időjárás elég kedvező, a vetések felől túlnyomó részben kedvező hírek érkeznek, de hallani panaszokat is, nevezetesen a Bácskából, ahol — úgy mondják — a rozsa nemhogy tűnőfélben volna, hanem még terjed is.

Május 16-án Győrmege huszonkilenc községében jégkár pusztított, mely a gazdaságokban óriási károkat okozott. A jegyzők összeállították most községenként a szenvedett kárt, mely 2 $\frac{1}{2}$ millió koronát tesz ki. A jég által elvert terület nagysága 17.532 hold. A károsult községek most a kormányhoz fordultak állami segély végett.

Költeget:

Buza. Tiszavidéki: 500 q 81 k 24.65 K, 200 q 81 k 24.55 K, 600 q 81 k 24.50 K, 800 q 81 k 24.40 K.
 Fejérmegyei: 200 q 80 k 24.10 K, 150 q 79.3 k 24.— K.
 Pestvidéki: 200 q 79.5 k 24.— K, 100 q 81 k 24.25 K.
 Bácsági: 5000 q 79.5 k 24.50 K.
 Felsőmagyarországi: 300 q 80 k 24.10 K, 425 q 79 k 24.— K.
 Bácskai: 200 q 79.4 k 23.80 K, 3200 q 77.8 k 24.10 K.
 Bosnyák: 720 q 77.5 k 22.80 K, 470 q 76 k 21.— K üszkös.
 Rózsa: 100 q 21.40 K, 100 q 21.40 K, 150 q 21.15 K, 100 q 21.10 K mind ppar.
 Zab: 200 q 22.40 K kocsi rakva.
 Tengeri: 100 q 18.10 K, 100 q 18.15 K, 100 q 18.20 K, 500 q 18.25 K, mind waggonba.
 Az árak korona értékben 100 kilogrammonként értendők.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	23.80—24.—
"	76	—	80	23.95—24.15
"	77	—	81	24.10—24.40
"	78	23.55—23.90	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	23.60—23.80
"	76	—	80	23.75—24.—
"	77	—	81	23.90—24.20
"	78	23.45—23.70	82	—
Pestvidéki	75	—	79	23.60—23.80
"	76	—	80	23.75—4.—
"	77	—	81	23.95—24.20
"	78	23.45—23.70	82	—
Bácsági	75	—	79	23.75—23.95
"	76	—	80	23.85—24.10
"	77	—	81	—
"	78	23.55—23.80	82	—
Bácskai	75	—	79	23.75—24.—
"	76	—	80	23.85—24.15
"	77	—	81	—
"	78	23.55—23.90	82	—
Rózsa	I. rendű új	—	—	21.60—21.70
"	középmínőségű új	—	—	21.40—21.60
Árpa	takarmány I. rendű	—	—	20.50—21.—
"	II.	—	—	—
Zab	I. rendű	—	—	21.80—22.50
"	II.	—	—	21.20—21.50
Tengeri	belföldi új	—	—	17.95—18.15
"	ó	—	—	—
Köles	—	—	—	—

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorbetegségeknek és ezékszorában szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza
 Kis üveg 40 fillér
 Nagy üveg 60 fillér

A határidőpiacon kötött:

Délelőtti:

Előfordult kötések (100 kg.-kint) 1912-re.

Table with columns for commodity (Buza, Rozs, Zab, Tengeri májusra) and prices for various months (október, július, augusztus, szeptember).

1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table showing closing prices for commodities like Buza, Rozs, Arpa, Zab, Tengeri májusra, Liszt, and Korpa.

Budapesti gabonaforgalom.

1912. május 27-től 1912. május 28-ig.

Table showing grain trade statistics: Erkezett (arrived) and Elszállított (shipped) quantities in metric tons for various commodities.

Értéktőzsde.

A mai előtőzsdén az üzlet iránya csöndes forgalom mellett egyenlőlen volt. A gyöngébb külföldi jelentés és a magyar belpolitikai helyzet bizonytalansága tartózkodóvá tette a spekulánsokat...

zélközi, hanem a helyi piacon is lemorzsolódott, csak a rimamurányi részvény emelkedett újra 4-5 koronával a bécsi arbitrázs vásárlása nyomán. A készáruipiac azonban igen szilárd és élénk volt, Viktória gőzmalomrészvény tökefelmelés hírének kedvéért 15-20 koronával, a Gazdasági gépgyár részvény 8-10 koronával, a Gumirészvény 5-6 koronával emelkedett. A zárlat kedvező volt. A déli tőzsdén tartott áron folyt a vásár. A berlini jelentés nem buzdított. A nemzetközi piacon a magyar hitelrészvény kissé javult. A helyi piacon a rimamurányi keresett volt. A készáruipiac nyugodt. A járadékpiac változatlan. A valuta és ércváltó nem változott. A sorsjegypiac üzletellen. A zárlat csendes volt.

Az előtőzsdén kötöttek: Osztrák hitel 640-640.75, Magyar hitel 836.50-837.50, Osztrák-magyar államvasut 732.50-733, Jelzálogbank 467, Rimamurányi 768.25-772, Közuti vasut 767.50-769, Hazai bank 304-304.50, Magyar bank 656.50-657, Vasuti forgalmi 467-468.50, Gummi 590-592, Merkur 294-294.50, Kereskedelmi bank 4003, Viktória gőzmalom 785-800, Északi kőszén 422-424, Esztergom-szászvári 386-388, Általános kőszén 1050-1053, Salgótarjáni 774-777.50, Gazdasági gépgyár 500-505, Ganz-féle 3800-3806, Temesvári szesz 522-531.

A déli tőzsdén kötöttek: Osztrák hitel 641, Magyar hitel 838-838.50, Délivasut 104.50, Jelzálogbank 468, Rimamurányi 771-773, Közuti vasut 768-769, Városi vasut 416-416.50, Magyar bank 656-657.

Bécsi értéktőzsde.

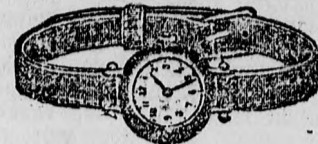
Bécs, május 29. (Magyar értékek zárata), 4 száza léko arany-járadék 109.10 Tiszal és szegedi kölcsön sorsjegy 296.50, Magyar hitelbank részvény 836.50, Magyar leszámítoló és váltó részvény 544.-, Rimamurányi - Magyar cukoripar - Adria hajzási részvénytársaság - Magyar koronajáradék 89.15, 4 százalékos magyar földtörh. kötvény - Magyar nyorom-köcs. sorsjegy 426.-, Kassa-Oderbergi Vasutrészv. - Magyar jelzálogbank - Magyar kereskedelmi bank -

Bécs, május 29. (Osztrák értékek zárata), 4.2 száza lékos papír-járadék 89.10, 4 százalékos osztrák arany járadék 114.20 1860-as sorsjegy 15.64, Osztrák hitel sorsjegy - Angol osztrák bankrészvény 330.50 Bécsi Bankverein 531.- Osztrák-magyar bank 19.86 Déli vasut 103.75 Dunagőzhajózási r.t. 12.40 Dohány részv. 346.52 Cs. k. arany (vert) 11.40 Német bankv

118.- Osztr. Lloyd 557.- 4.2 száz. ezüst jár. 89.10-9.- Osztr. koronajáradék 89.15, 1864-es sorsj. - Osztrák hitelintézeti részvény 640.75 Union-Bank 610.- Osztrák Länderbank 527.60 Osztrák-magyar államvasut 791.6, Elbe völgyi vasut - Alpesi részvény 973.50 20 frankos 19.15, Londoni váltóár 241.35 Lipótkohó 760.- Török sorsjegy 242.50.

Ékszer, ezüst, óra,

Ékszerész és műtővő Sárka János os. és kir. udv szállítónál Budapest, IV., Kilyó-tér 5., Kolozsvár, Mátyás király-tér 19

Dívtos óra-karperce: 14 kar. finom arany K 110.- 14 kar. hórészijjal 88.- Ezüst, hórészijjal 18.- Acél, ... 14.- Eredeti szabott gyári áruk. Szabad megtekintés, vételkényszer nélkül. Képes árjegyzéköttingyem és bérmentve. - Vidékre választékot készséggel küldök

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, május 29. (Értéktőzsde.) A mai tőzsdé irányzata tulnyomórészt gyöngébb volt, mert villamosági értékekben és bányavértékekben nagyobb eladások történtek, amelyeket kisebb spekulánsok számlájára történt kényszereladásokkal hozták összefüggésbe. Az esések az áltános villamosági, a Siemens és Halske és Bochumi részvényeknél 2 százalékgig és ezen túl is emelkedtek. Növelte a kedvetlenséget a külföldi tőzsdék kedvezőtlen irányzata és a nemzetközi pénzpiac bizonytalan viszonyai, a többi érték azonban jóval nyugodtabb üzlet tárgya volt. Gyöngébbek voltak még az orosz bankértékek, szilárdabbak voltak azonban szilárd bevételi kimutatásokra Kanada és keleti vasuti részvények. Miután az előbbiekről londoni jelentések hatása alatt felesleg mutatkozott, az össz-irányzat is javult. Osztrák értékek Bécsosel egyhangzóan jól tartották magukat. A készáruipiac ipari értékei egyenletlenek voltak. Napi pénz ultimón túl 5 százalékgig és annál több, magánkamalál 4 százalékgig.

Main financial table titled 'Budapesti értéktőzsde' with multiple columns for various securities, banks, and exchange rates, including sub-sections like 'Allamadósság', 'Bankok', 'Takarékpénztárak', 'Biztosító társaságok', 'Gőzmalomok', 'Közlekedési vállalatok', and 'Sorsjegyek'.

Berlin, május 29. Zárlat. (Saját tudósítónktól. Zárlatkor jegyeztetik: 4,2 százalékos papírjárdék —, 4 százalékos osztrák aranyjárdék 96,50 osztr. hitelrészvény 199,40 Déli vasút 16,10, orosz bankjegyek 215,70, 4 százalékos új orosz kölcsön —, Discontó Commandit 184.—, Dinamittruszt 188.—, Harpeni 199,90. Unifkált török járadék 91,60, 4,2 százalékos ezüst jár —, 4 százalékos magyar aranyjárdék 91,10, Magyar koronajárdék 88,90. Osztrák-magyar államvasút 154,40 Bécsi váltóár 846,75, Olasz járadék —, Alt. villamos sági Edison 264.—, Gelsenkirchoni 190,90, Laurakohó 177,90.

Frankfurt, május 29. Zárlat. 4,20% papírjárdék —, 4 száz-os osztr. ar-jár. 96,30 Magy. ar-jár. 91,20 Osztr. hitelint. részv. 199,38 Osztrák-magyar államvasút 154,50 Északnyugati vasút —, Bustleh radi vasút —, Londoni váltóár 204,35, Bécsi Bank verejn 133,50 Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölcsön 74.—, 4,2 százalékos ezüstjárdék 92,30, Osztrák koronajárdék 88,90, Magyar koronajárdék 88,75 Osztrák-magyar bank 142,57 Déli vasút részvény 16,25, Elbavölgyi vasút —, Bécsi váltóár 846,83, Párisi váltóár 810,50, Union bankrészv. —

Hamburg, május 29. (Zárlat.) 4,2 százalékos ezüst járadék 91,50, 1860. sorsjegy —, Déli vasút 15,75 4 százalékos aranyjárdék 96,89, Osztrák hitelrészvény 200,10 Osztrák-magyar államvasút 154,50, Olasz járadék 94,40, 4 százalékos Magyar aranyjárdék —

London, május 29. Angol consol 77 1/2.

Páris, május 29. (Zárlat.) 3 százalékos francia járadék 93,75. Osztr. aranyjárdék 97,40 Magyar arany járadék 94,35, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 514,50 3/4 százalékos Olasz járadék 95,92 Déli vasuti elsőbbségi kötv. 270.—, 5 százalékos marokkói járadék 531,50 4 százalékos 1890. román köles —, 4 százalékos amori. románjár. 91,95 —, 5 százalékos orosz járadék 104,65 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 102,15 4 százalékos spanyol jár. 94,82 4 százalékos unifkált török jár. 90.— Török sorsjegy 205,50 Török dohányrészvény 363.— Osztrák földhitelintézet 13,56 Osztrák Ländlerbank —, Magyarjelzálog bank 492.— Banque de Paris 18,30, Banque Ottomane 696.—, Osztrák-magyar államvasút —, Déli vasút 108.—, Meridionalvasút 597.—, Hartman gépgyár 791.—, Eio Tinto 19,84, Suocerie d'Egypte 88.—, Tula 10,28 Urikányi kőszén 170, Chartered 35,25, De Beers 513.—, East Rand 78,75, Jagerfonten 157.—, Trans. Land Compan 41,75 Váltó Amsterdamra (rövid) 209,12, Váltó német piacokra (rövid) 123,31, Váltó Bécsre (rövid) 104,50, Váltó Belgiumra (rövid) 1/16 Olasz arany váltó (rövid) 1/16 Váltó Svájcra (rövid) 1/16 Csekk andonra 252,45 Magánkamatláb 2718

Legfinomabb angol varrott cipők
egységes szabott árakban: kor. 16.50 és kor. 20.50
Zsufa József utóda FÜREDI ÁDÁM
cipész mesternél
Budapest, IV., Egyetem-utca 3. szám. Telefon 94—07.
a Hazai Takarékpénztárral szemben.

A FORTÉLYOSSÁG ÁTKA
— REGÉNY. —
IRTA: DR. FALK ZSIGMOND.

Első útja Budapestre vezetett. Kíséítő pénzéreként azonnal alkalmazást kapott. — Kissé feszélyeztetnek érezte magát új munkakörében és ezért iparkodott állandó foglalkozás elnyerésére. Ez azonban sehogysem sikerült. A mult dolgai, pökhendi viselkedése a szakszervezettel és a főnökökkel szemben egyaránt emlékezetben voltak és így ha itt vagy ott szükségből kíséítőnek fel is fogadták, nyugodt megélhetést biztosító állandó keresetet nem kapott.

Az a nagy vidéki város, amelyben existenciájának alapos megjavulását sikerült Ottónak elérnie, hatalmas vasuti góczpont volt, amely kapcsolási határként szerepelt az étkezőkocsikra nézve. Így aztán sokat fordult meg a kávéházban az étkezőkocsik kiszolgáló személyzete: a főszakács, a kukta, a főpincér és a felszolgáló pincér. Mindig maradt néhány órájuk az alatt, amíg az északról érkező vonatról kecsijukat lekapcsolták és a délre induló vonathoz hozzácsatolták. A főszakács és a főpincér itt a kávéházban estek át az egymással való elszámolás kellemetlenségén és Ottónak gyakran nyílt alkalm a fényes keresetükről bizonyosságot szerezni.

Egy alkalommal aztán az egyik étkezőkocsi főszakácsa felkínálta neki a mellette felszabaduló főpincérei állást, mert az eddigi főpincér szépen megtakarított pénzeszközével kisebb szállodát szándékozott bérelni

Üzleti tudósítások.

Buzakorpa.

Finom korpa azonnali szállításra ---	16.10—16.30
májusra ---	16.10—16.30
szepember—december ---	12.30—12.50
Durva korpa azonnali szállításra ---	16.10—16.30
májusra ---	16.10—16.30
szepember—december ---	12.70—12.90

Zsiradékok.

Dísznózsir budapesti ---	153.—154.—
vidéki ---	---
Szalonna.	
Városi 3 drbos ---	133.—134.—
4 ---	129.—130.—

Budapesti sertésvásár.

Május 29. napján. Hizott sertésárak. I. Magyar elsőrendű: Fialtal nehéz (páronkint 320 klgron felül) 152—154 fillérig. Fialtal közép (páronkint 251—320 klgr.) 161—163 fillér. II. Magyar szedett: Közép (páronkint 240—280 klgr.) 162—170 fillér. — Sertéslétszám: 1912. május 27-én volt készlet 36.959 drb, 28-án felhajtott 58 drb. 28-án elszállított 379 drb, 29-én maradt készlet 36.638 drb. — A hizott sertés üzletirányzata: lanya.

Budapesti juhvásár.

Május 29. A mai vásárra csupán egy csapat, 100 drb elsőrendű ürt hajtottak fel, melyeket napi áron 69—72 fillérig, kilogrammonként értékesítettek.

Bécsi sertésvásár.

Szt.-Marx, május 28. Összfelhajtás 18.507 drb sertés és pedig 5292 drb magyar és 13.305 drb lengyel sertés. Árjegyzések: elsőrendű nehéz sertésekért 134—136 fillérig, kivételesen 138 fillér, szedett sertésekért 132—138 fillér kilogrammja. Az irányzat lanya volt, nehéz sertések árai 4—5 fillérrel krgként hanyatlottak.

Budapesti szurómarhavásár.

Május 29. Felhajtott 934 drb élő borjú. Árjegyzések: Elsőrendű élő borjúkért 120—130 fillérig, kivételesen 132—136 fillér, középminőségű élő borjúkért 110—118 fillér, silány borjúkért 72—92 fillér kgr.-kint (levonás nélkül.) Az irányzat élénk volt, az árak 4—6 fillérrel kg.-kint emelkedtek.

Felölös szerkesztő:
PURJESZ LAJOS.
Igazgató:
ERDŐS ARMAND

Kivonat a hivatalos lapból.

— Május 29. —

Kinevezések. A pénzügyminiszter Mózes Hermann adóhivatali ellenőrt az oraviczabányai adóhivatalnál, a IX. fizetési osztályban való meghagyása mellett, adóhivatali pénztárnokká a vingai és Lázár Miksa adóhivatali tisztet az oraviczabányai adóhivatalnál, a X. fizetési osztályban való meghagyása mellett, adóhivatali ellenőrré az oraviczabányai hivatalhoz, Csiky Kálmán gyimesbükki fővámhivatali ellenőrt a jelen állomáshelyén, a IX. fizetési osztályban való meghagyása mellett, fővámhivatali fővámcsedővé, Susmel Pasquale fiumei fővámhivatali tisztet pedig, ugyanezen jelen állomáshelyén, a IX. fizetési osztályba fővámhivatali főtisztte, Simonffy Ferenc zalaegerszegi adóhivatali gyakornokot a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű segélydíjas adóhivatali gyakornokká a zalaegerszegi adóhivatalhoz, Husveth László cunyi adóhivatali díjnokot ideiglenes minőségű segélydíjas adóhivatali gyakornokká a kaposvári adóhivatalhoz;

az igazságügyminiszter Intribusz Károly zsolnai járásbíróági díjnokot a löseői törvényszékhez és Begi Antal paksi járásbíróági telegkönyvi betétszerkesztődíjnokot az adonyi járásbíróshoz irnokokká;

Bosznia és Hercegovina kormányzója dr. Krizan Stjepan magánorvost ideiglenes járásorvossá Gackón a X. fizetési osztályba;

a vallás- és közoktatásügyi miniszter Bonez Ferenc, dr. Alszeghy Kálmán, dr. Badics Aurél, dr. Ivándai Karácson Ferenc és ifj. Kazy József ideiglenes minőségű miniszteri fogalmazó-gyakornokokat ideiglenes minőségű fizetéstelen miniszteri segédfogalmazókká, ugyazintén dr. Oriás Nándort is ideiglenes minőségű fizetéstelen miniszteri segédfogalmazóvá;

a posta- és távirde-vezérigazgató Maller Béla okleveles gépészmérnök, posta- és távirdatisztet végleges minőségű posta- és távirde-segédmérnöké a X. fizetési osztályba;

a debreczeni itélőtábla elnöke dr. Boeckó Lajos ügyvédjelölt, szatmárnémeti lakost a debreczeni itélőtábla kerületébe segélydíjas joggyakornokká nevezte ki.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter dr. Hajdu György debreczeni és Balogh István balassagyarmati törvényszéki jegyzőket kölcsönösen áthelyezte; Rákóczi Jenő pétervári járásbírósi végrehajtót a nagykallói, Rubovics Salamon eperjesi járásbírósi végrehajtót pedig a pétervári járásbíróshoz helyezte át.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter kiskoru Perles János bácsodoki lakos Parlagira, Levinger Herman sátorlajuhelyi lakos saját, valamint Sándor és Andor nevű kiskoru gyermekei Lászlóra, Schlesinger Jenő budapesti lakos Szabóra, kiskoru Schlesinger Lajos, Frigyes és Ernő besztercebányai lakosok Sebőkre, kiskoru Fuchs Rózsa és Nándor jászapáti lakosok Apátira, kiskoru Brasovan Julia rézbányai lakos Szabóra, Klein Bernát kolozsvári lakos Kisre, kiskoru Deutsch Ernő győri lakos Deákra, Birkenfeld Vilmos debreczeni lakos saját, valamint Piroka, Sándor, Berta, Edit és Henrik nevű kiskoru gyermekei Biróra, Weinberger Naftali Mendel nagy-

meg hideg felvágott. De volt osztriga, rák és pezsgő is.

Ottó pedig kitünően értette vendégei hangulatát az olesó árakkal arra a fokra emelni, amikor megkivánták a finom falatokat és az izgató, drága pezsgőt.

Igy aztán duplán költekettek és hegyibe még rendkívül meglegedetten hagyták el a vonatot.

Páristól Konstatinápolyig Ottó hírét dicserték az utasok. Boldogok voltak, ha az ő szolgálati ideje alatt kerültek a vonatra és észre sem vették azt a kolosszális koppasztást, melyet rajtuk véghez vitt.

Igy van ez minden téren. Az emberek sohasem örülnek a spórolásnak, de persze ellenszólólatot követelnek a pénzükért. Szívesen költenek, ha van miért és érdemes dolog az, amire áldozatot hoznak.

XII.

Németh János.

Kevés szabad idejét Ottó a külföldi városok megszemlélésére fordította és itt aztán nem ismert határt a pazarlásban. Ugy dobált az aranyokkal, mintha örökölt pénz volna az, amit nehéz, idegölő, keserves munkával igyekezett szaporítani. Ennek dacára alig néhány év alatt együtt volt az a summa, amelylyel biztos és nyugalmas jövőjét gondolta megalapíthatni.

Utazásai közben gyakran beszélt a külföldi mulatók igazgatóival, akik eljárógnak a külföldre az értékesebb erők — így neveztek egymás közt a művészeket — megtekintésére és szerződtesére.

(Folyt. köv.)

váradi
kos sajt
zella,
Kohn
Deutscher
Móricz
Antal
munkák
és Mik
Axente
gyula
családi
engedte
P
don pos
postam
nöki ál
és a n
szinérv
lásra,
a bereg
a máta
lásra 2
vatalso
zatokat

ZI
Ha
északke
gyobb
ról jele
A
emelke
den s
Ló
északon
(St
vatarok

Altor

A-Slat
Ungvár
Késmárk
Losoncs
Ogyalla
Budapest
Herény
Keszthely
Pécs
Zágráb
Fiume
Szeged
Temesvár
Nagyvárad
Kolozsvár
Nagyvárad
Szatmár
Eger
Atyavár
Selmecz
Komárom
Sopron
Eszék
Cikven
Debrecen
Kecskemet
Orosháza
Arad
Zsombor
Versecz
Orsova

Inn
Dunr
S
P
L
B
P
K
B
P
M
G
U
P
O
M
Z
B
E
Mura
Száva
Z
S
M
D
Szamos
D
Kraszna
Latorozna
Latorozna
Latorozna
H
Ug
P

Kiadóh

váradi lakos Bokrosra, Papanek István debreczeni lakos sajtát, valamint Irén nevű nagykorú, István, Gizella, Gyula és Róza nevű kiskoru gyermekei Papra, Kohn Aladar tornamurányi lakos Katonára, kiskoru Deutsch Marcell nagykikindai lakos Dénesre, Lustig Mórjéz kovácsbázi lakos Lukácsra, kiskoru Schwarz Antal budapesti lakos Feketére, kiskoru Czija János munkácsi lakos Kovácsra, kiskoru Rízucsák László munkácsi lakos Lukácsra, kiskoru Laengszfeld István és Miklós pástói lakosok Lukácsra, kiskoru Lupu Axente marosvásárhelyi lakos Farkasra, Morosán Illés gyulai lakos Marcsira, Stegena Félix eperjesi lakos családi nevének Selmezzire kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. Erdőskeréken, Kövegyen és Abodon postaiügynöki állásra június 27-ig; Osztrólokán postamesteri, Libánfalván és Sarkniczán postai ügynöki állásra június 7-ig, a nagyszombati törvényszéknél és a nagyszombati járásbírósnál jegyzői állásra, a színérváraljai járásbírósnál telegkönyvezetői állásra, a rimaszombati ügyészségnél alügyészi állásra, a beregszászi pénzügyigazgatóságnál számvévei állásra, a mátyásfalvi járásbírósnál ellenőri állásra 2 hét alatt; a soproni pénzügyigazgatóságnál hivatalozgói állásra július 4-ig lehet beadni a pályázatokat.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban tegnap az Alföldön, az észak- és északkeleti Kárpátokban voltak kisebb esők. Nagyobb csapadékot (22 mm.) csupán Aknaszlatináról jelentettek.

A hőmérséklet, amely a normális alatt van, emelkedett és maximuma 22 C fok volt Szegeden s minimuma 1 C fok Tátrafüreden.

Prognózis a következő 24 órára:

Lényegtelen hőváltozás és helyenkint, főleg északon zivataros esők várhatók.

(Sürgöny-prog.: Enyhe, elvélve csapadék, zivatarok.)

Allomás	Légnyomás mm. 760 +	A léghőmérséklet Celsius skálán	Szélirány és erő	Felhőzet	Csapadék mm.		Hőmérséklet		
					max.	min.	max.	min.	
A-Szalina	64.1	10.7	NE	2	4	22	18	8	2
Ungvár	61.8	12.4	N	1	0	1	18	10	0
Késmárk	60.0	00.0		2	0	1	10	8	0
Losoncz	60.0	12.4	NW	2	0	1	10	9	0
Ogyalla	58.7	16.0	S	2	0	1	19	11	0
Budapest	60.1	14.3	SE	1	2	1	19	11	0
Hérsény	58.8	13.1		1	2	1	20	8	0
Keszthely	58.8	14.4		2	2	1	18	10	0
Pécs	61.4	16.4		2	2	1	19	11	0
Zágráb	61.0	18.5	WSW	1	4	1	20	13	0
Flame	61.4	17.0		1	4	1	20	14	0
Szeged	61.7	14.0	S	2	2	2	22	11	0
Temesvár	62.4	13.7	E	1	4	1	20	9	0
Nagyvárad	61.8	12.8	SE	1	4	1	17	9	0
Kolozsvár	64.8	10.3		0	0	0	17	3	0
Nagyszombat	64.6	9.5	SE	2	0	0	18	4	0
Szatmár	17.6		W	0	4	2	17	10	0
Eger	13.5		NW	3	4	1	19	9	0
Arvavár	8.8		E	2	4	1	14	4	0
Selmezbánya	8.7		E	1	4	4	14	5	0
Komárom	14.8		SW	1	1	1	20	11	0
Magyar-Óvár	15.0		S	1	1	1	20	9	0
Sopron	11.1		NW	1	2	1	21	6	0
Eszék	15.6		SW	1	0	1	21	11	0
Cirkvenloa	17.2			1	4	1	21	14	0
Debreczen	13.0		S	2	4	2	19	10	0
Kecskemét	15.6		S	1	1	1	19	11	0
Oroszláza	15.0		S	0	4	2	18	6	0
Arad	00.0			0	0	0	20	9	0
Zsombolya	14.3		E	3	1	1	20	11	0
Versecz	19.0		S	3	1	1	20	11	0
Orsova	18.2		NS	3	0	1	21	6	0

VIZÁLLÁS.

	május 29.	május 28.	május 29.	május 28.	
Inn	Schärding	2.78	3.08		
Dunf	Passau	4.58	4.76		
	Linz	2.06	3.12		
	Bécs	3.46	3.73		
	Pozsony	5.64	5.47		
	Komárom	5.78	5.24		
	Budapest	5.16	4.62		
	Páka	4.42	3.92		
	Mohács	5.14	5.09		
	Gombos	5.91	6.00		
	Ujvilág	5.15	5.17		
	Pancsova	4.28	4.12		
	Orsova	4.24	4.20		
Horva	Moryafalu	2.23	2.19		
Vág	Zsolna	1.40	1.74		
	Trencsén	1.14	1.47		
	Szered	1.81	2.25		
Rába	Szt.-Gottlár	0.24	0.20		
	Sárvár	0.05	0.18		
	Győr	5.05	4.48		
Orava	Varasd	1.85	1.88		
	Zákány	0.19	0.30		
	Barcs	1.14	1.39		
	Eszék	3.28	3.36		
Mura	M.-Szerdah	1.10	1.22		
Száva	Zágráb	0.44	0.40		
	Sziszek	1.26	1.50		
	Mitrovicza	0.77	2.23		
Szamos	Dees	1.42	2.05		
	Szatmár	2.18	0.00		
	Kraszna N.-Majdány	0.16	0.10		
	Latorczalimnócs	0.16	0.10		
	Labroz Homonna	0.31	0.18		
Veg	Perocsény	0.30	0.22		

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

SZÍNHÁZAK.

Csütörtök, 1912. május 30-án.

II. KIR. OPERAHÁZ.

Magyar Királyi Zeneakadémiai növendék-előadás.

Kezdeté 1/2 8 órakor.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

A csókszanatórium.

Operett 3 felvonásban. Irta Felner Pal. Zenéjét szerette Báron Rud. Fordította Liptai Imre.

Személyek:

Dr. Kontár Szirmai
Krisztina Gerő
Róbertina Hudacsek
Brünnlin Németh
Asszália, a felesége Erdő
Móric, a fia Király
Kalandor Latabár
Gr. Záray Nep. Raskó
Mimi hercegnő Medgyaszay
Moruz Barnabás Hajnal Gy.

Kezdeté 8 órakor.

WIGSZÍNHÁZ.

A Preger-féle német operett-társulat vendéjátéka.

A bátor katona.

Személyek:

Popoff Sachs
Aurélia M. Schütz
Nadina M. Ottmann
Masha F. Hegner
Spiridoff Pfann
Bumerli Matzner
Masakroff Frankl
Stephan Geiduschek

Kezdeté 1/2 8 órakor.

URANIA SZÍNHÁZ.

Isteni színjáték.

Kezdeté 1/2 8 órakor.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Eva boszorkány.

Dráma 3 felvonásban. Irta: Herzog Ferencz.

Személyek:

Eva hercegnő Váradi A.
A gróf Iváni
A deák Odró
Orsola néni Rákost Sz.
Anzelmus Rózsahelyi
A kamarás Horváth
A kapitány Mihályfi
Ulrik ur Somlay
Enzio Garamszeghi
A morva Sugár
A bosnyák Bartos
Inasfiu Mészáros
Toronyőr Bónis
Tanácsos ur Horváth

Kezdeté 1/2 8 órakor.

ROYAL-ORFEUM.
VII. Erzsébet-körút. 31.
Telefon 110-22.

A szenzációs májusi műsor utolsó napjai! Már csak e hó 31-éig!

A szőke csoda Bird Millmann Co. szenzációs drót-kötél-mutatványok. Richard Grossmann Ehem, Mitglied des Deutschen Theaters Berlin. Gyanus eset! Nádas Sándor és Lázár M. kinema-szkecsese. 4 Kola Wania. Zoraita. Miss Mio Millan. — Az eredeti medve-tánc-előadások: Oscar & Suzette, Bruno's Cowboys, K. Solti Hermin és Virágh Jenő új kupaikkal. Zeneszerző operett. Manóveri kaland énekes bohózat és 10 pompás új attrakció.

A téli-kortban Royal-Cabaret Belépődíj 1 óráig 1 korona, 1 óra után nincs belépődíj. Kukó Vincze és zenekara. Bal-mabille. Keringő verseny. Tánc hajnalig. A legvilágosabb budapesti hely.

ANGOL PARK.

Városliget — Hermina-ut 61-65.

A legnagyobb világvárosi szórakozóhely

Családok eldorádója.

Mindennap négy katonazenekar!

Megnyit a csodaszép JAPÁNI KERT.

Pazar növényzet, gyönyörű elrendezés.

A teljesen új, a legújabb kitért nagyszerű UJVARI VARIETÉBEN

1/2 10 órakor szenzációs műsora kitűnő előadás

A kedélyes

PÉLE-MÉLE-ben

1/2 12-kor cabaret, számos táncmutatványok. Vasár- és húnapnap és hétfő délután előadás. A legjobb szórakozások: Dél-előtt is nyitva a SKATING-RINK! Senegáli falu.

Alpesi falu, Angol női zenekar! A tudomány szenzációja:

A távkormányozható csónak!

Mátyás király-kávéház

Rákóczi-ut 13. szám.

A főváros legelegánsabb terrasse-ja.

Minden Vörös Misi muzsikál.

Weinberger és Fodor

az összes

sportcikkek áruhaza.

FOOTBALL

cikkekben az ország

legnagyobb raktára.

IV., Harischbazar 4.

Telefon 113-59.

Minden sportágról külön árjegyzék ingyen.

Fővárosi Orfeum
VI., Nagymező-utca 17. sz. Waldmann Imre igazg.

Az évad utolsó előadásai!

Lotte Sarrow,

kitűnő mimodramájában.

„Idegenforgalmunk”

a saison legkacagatosabb száma stb. stb.

Az előadás kezdete 8 órakor.

Utolsó előadás május hó 31-én.

Az új évad első előadása augusztus hó 15-én!

Közvetlen keleti behozatal.

valódi Perzsa és Smyrna szőnyegek

nagy választékban kaphatók, budapesti lakóknak árfel-emelés nélkül részletfizetésre is.

SZŐNYEG-UDVAR BUDAPEST, KIRÁLY-U. 32. (az udvarban.)

MAGYAR TÖRVÉNYEK

A Franklin-Társulat zsebkiadásai.

Igen praktikus, zsebben hordható formátumban adja a legfontosabb magyar törvényeket.

UJ:

Egyes igazságügyi szervezeti és eljárás szabályok módosításáról szóló 1912: VII. törvény-cikk. A vonatkozó rendeletekkel, jegyzetekkel és utalásokkal. Ára köve 1 K 50 f.

E kiadás nemcsak a törvény szövegét adja, hanem a vonatkozó miniszteri rendeleteket is s fel van szerelve gondosan szerkesztett jegyzetekkel és utalásokkal, szóval megadja a törvények magyarizálásához szükséges egész apparátust.

ELŐBBI KÖTETEK:

A büntettekről és vétségekről szóló 1878: V. törvény-cikk a módosító s kiegészítő törvényekkel és a vonatkozó joggyakorlattal. A büntettek és vétségek névze érvényben levő anyagi jogszabályok. Összeállította Lengyel Aurél dr. Ára köve 3 K 60 f.
A jogi életben leggyakrabban használt törvények egyike, melynek zsebbe való kiadása nagy segítsége minden gyakorlati jogásznak.

A polgári perrendtartás zsebkönyve. Ismerteti és magyarázza dr. Lánzi Jenő budapesti ügyvéd. Ára köve 5 K
A törvény pontos és hiteles szövege, megfelelő magyarázatokkal és utalásokkal, az új perrendtartás elveit és újításait ismertető bevezetéssel.

A kereskedelmi törvény (1875: XXXVII. t.-cz.) és a reá vonatkozó joganyag. Összeállította dr. Nyári Jenő budapesti ügyvéd. Ára köve 3 K 60 f.
E kiadás közli a kereskedelmi törvényt, a vele kapcsolatos egyéb törvényeket, miniszteri rendeleteket s a bírósági joggyakorlatot, minden szükséges magyarázattal.

Kaphatók:

LAMPEL R. KÖNYVKERESKEDÉSE

(Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál

Budapest, VI. ker., Andrássy-út 21. szám. és minden könyvkereskedésben.

SZINHÁZAK.

Csütörtök, 1912. május 30-án.

NÉPOPERA.

Nincs előadás.

BUDAPESTI SZINHÁZ

Az asszonyfaló.

Operette 3 felvonásban. Szövegét írta: Stein Leo és Lindau K. Zenéjét szerzezte: Eysler Edmund Fordította: Mérey Adolf.

Események:

Maros Béla, Örnagy Ferenczy, Mary White, Kury K., Raffaió, Szathmáryné, Tilda, Ieánya, Camillo, Fekete, Donogán báró, Szabolcs, Lovász, Fenyesy, Szirák báró, Szász, Berekes, Parányi

Kezdete 7 1/2 órakor

APOLLO-PROJEKTOR

Vépszínház-utca 2-3. Telefon 68-39.

A világirodalom legszenzációsabb újdoságai

Az eskü.

"Der Eid des Stephan Huller". Főszereplők:

Az apa: Viggo Larson
Az anyja: Wander Treumann
E-mozgófénykép a kinematográfia legcsodásabb alkotása. Ezenkívül a szenzációs új fétó heti műsor. Előadások kezdete egy hétköznapokon, mint vasár- és ünnepeken este 6 óratól folytatódólagosan.

MAGYAR SZINHÁZ.

A Frankfurtiak.

(Die fünf Frankfurter).

Vigjáték 3 felvonásban. Írta: Rössler Károly. Ford. Molnár F.

Események:

Gudna aszony T. Forrai R.
Anselm Vágó
Náthán Szirmai
Salamon Sebastyén
Carl Kertész
Jacob Petó
Charlotte Nagy T.
Gustav hercege Törzs
Christoph örfel Dobi
Eveline hercegnő Tóth J.
Agordó herceg Pártos
A hercegnő Csatai J.
Abraueig gróf Papp

Kezdete 8 órakor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZINHÁZ.

(BUDAI SZINKÖR)

Az ártatlan Zsuzsi.

Operette 3 felvonásban. Írták: Mars és Desvallières. Fordította: Mérey Adolf.

Események:

Conrad magántudós Virág
Delphine felesége Mihályi J.
Jaqueline leánya Bartó E.
Hubert fia Cseh Iván
René hadnagy Ballint Béla
Paul ilatszerész Kövessy
Susanne felesége Huller I. m.
Charancy Arkossy
Dr. Charles orvos Kozma Pál
Amalia Kövessy L.
Margarete Abay Gy.

Kezdete 7 1/2 órakor.

ROYAL-ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRUT 31
110-22 : TELEFON : 110-22

Ma csütörtökön, május hó 30-án és holnap pénteken, május hó 31-én este 8 órakor:

Évzáró előadások

Az összes májusi pompás attrakciók buosu föllepte.

A szülőcsoda **Bird Millmann**

és társulata a drótkötelen.

A két Rigoletto univerzális ikrek utolérhetetlen mutatványai.

Zoralla. Richard Grossmann. Oscar et Suzette.

Nádás Sándor és Lázár Miklós szenzációs sikerdó kinema-szkecece.

Gyanus eset!

Manőveri kaland énekes, táncos bohózat, Brow. — Green Nixon, Selti Hermin, Virág Jóné és még 16 pompás attrakció.

A téliertben **Royal-Cabaret**. Belépődij 1 óráig 1 korona 1 óra után nincs belépődij. **Kuko Vince** és zenekara hajnalig muzsikál. 46 új, szenzációs ének- és táncattrakció.

Városmajor szanatórium

és vizgyógyintézet

Budapest, Városmajor-utca 64. szám.

Telefon 88-90. Telefon 88-90.

A kis Svábhegyi lankás hegyoldalon, óségi árnyas park közepén, remek kintással a budai hegyekre. Ozonius levegő. Budapest legcsodásabb területe. Harminez, kényelemmel berendezett szoba, közös és társalgó-helyiségek, előkelő és meleg családi otthon. Nagy vizgyógyintézet. A vizgyógykezelés összes eljárásai szén-

avas, sós, mór, fenyő, villamos és fényfürők. A szanatóriumban rendelkeznek: omésztiászorvek betegségei, anyagcsere betegségei, szívbetegségek, magas vérnyomás, neurasthenia, hátrgöngyörvadás elvon, soványító- és hizlalókrák esztére. — Igazgató-főorvos: csarnyófalvi dr. Kozmutza Béla. Félvétel a szanatóriumban egész nap.

PALACE ÉTTEREM = KÁVÉHAZ

CAFE RESTAURANT, Rákóczi-ut 43.

Esténként
töltsd Koroldi Gyula
muzsikál.

Palace soups
személyenként
3 korona.

Kartellen kívül!

T. c.
Van szerencsém szives tudomására adni, hogy **VIII., Karpfenstein-utca 31-33. sz.** alatt a mai kor igényeinek megfelelő

sörnagykereskedést

nyitottam. Miért is azon kellemes helyzetben vagyok, hogy egy ár tekintetében, mint sörminőségben bármely más céggel a versenyt felvehetem, kérem nagybecsű megrendelésével engem új vállalatomban támogatni, melynek pontos és lelkiismeretes kiszolgálásáról előre is biztosíthatom. Maradok kiváló tiszteltet **SZIMANDI JÓZSEF** vendéglős és sörnagykereskedő.

VICHY TERMÉSZETES SÓGYÁRTMÁNYAL.

Franczin állami források.
VICHY-ETAT PASTILLA 2-3 darab étkezés után elősegíti az emésztést.
VICHY-ETAT SÓ Vichy-víz-készítésére
VICHY-ETAT KOMPRIMÁLVA alkalmas vizelőállítására

Kiváltunk

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstékszereket, sorajegyeket a szokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA

Budapest, IV., Párisi-u. 5.
(Főpostával szemben)

Ön már tudja? hogy minden ában kaphatja a legjobb és legolcsóbb amerikai cipőket.

Élegans férfi-cipők
box- és chevro-bőrből, utolsó divatú, csúcs, tűzős-10, gombos 1K és 10lebb. 20

Amerikai és angol cipők, elszá- kithatatlan 14, 16, 18, 20 és 10.

Gyönyörű női-cipők
box- és chevro-bőrből, csúcs 9, tűzős 9.50, gombos 10 és 10.5. Sikkes amerikai és angol cipők, tűzős és gombos 14, 16, 18, 20 és 10lebb. 12022

Hygienikus gyermek-cipők minden ában.

Mérték-étánt készítés legfinomabb kivitelben.

„Uj módszer!” Orthopéd-cipők rájós lábra. Kétféle után készítenek Budapest, VII., Szondi-u. 23a. nyugati pályaudvar közelében.

Pongrácz S. Sándor

CIRKUSZ-BEKETOW

Városliget. Telefon 107-46.
Ma d. u. 4 és este 7 1/2 órakor
2 előadás 2 d. u. 4 órakor családi előadás félhelyárakkal. A nagy májusi műsor utolsó délutáni előadása. Szomban este 7 1/2 órakor High-Life bemutatás előadás. Vasárnap 2 előadás, új műsorral. Délután gyermekeknek félhelyárak.

ROYAL-ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRUT 31
110-22 : TELEFON : 110-22

Evadzáró előadások!

Éjjel pont 12 órakor legelsőrendű nemzetközi cabaret előadás. Már csak a hó 31-éig lépnék fel: 4 Kola Wania, Lilly et Juliette, Sorelle D'Alimé, Maud Arizona, Melly Besch, Mizzi Roland, Erdélyi Ferike, Elekny Anny, Rosi Putz, Paula Bach, Antalú Laura, Hansi Urbach, Milla Camarotti, Hegyi Irén, Fodor Vilma, Deák nővérek, Anny Trautmann, Arany Sári, Mary Ferlyn, Steffy Conrády, Bogánr Böske, Szondi Angéla, Kelemen Böske stb. stb. Belépődij 1 óráig 1 korona — azontul nincs belépődij. **Bal Mabilite, Keringő-verseny, Kuko Vince** és zenekara hajnalig muzsikál.

Szt. Lukácsfürdő nagyvendéglője

Budán **FREY GYULA** vendéglős, a parlamenti Árkád-vendéglő bérője személyes vezetése alatt.

Elsőrangú vendéglő és kávéház.

Háromszor naponta hangversenyez **SILVING BERTHOLD** karmester vezetése alatt

a Budapesti Filharmonikusok Társasága

Benes Károlyné

VI-ik ker., Teréz-körut 26. sz. alatt levő elsőrangú angol és francia női divatteremtővel kapcsolatos csoda

szabástermi- és varrodatanintézetében

a beiratások a XII-ik tanfolyamra megkezdődtek és naponta d. o. 10-12-ig, á. u. 2 óratól 6-ig eszközölhetők.

BUTOR kiárúsítás.

Felhívjuk az előkelő butorvásárló közönség figyelmét arra, hogy műasztalosok és kárpitosok által az **iparművészeti kiállításra** készült, de el nem adott remek ebédők, hálók, uriszobák, szalonnok, konyhabutorok, teljes lakberendezések, valamint szőnyegek, esillárok

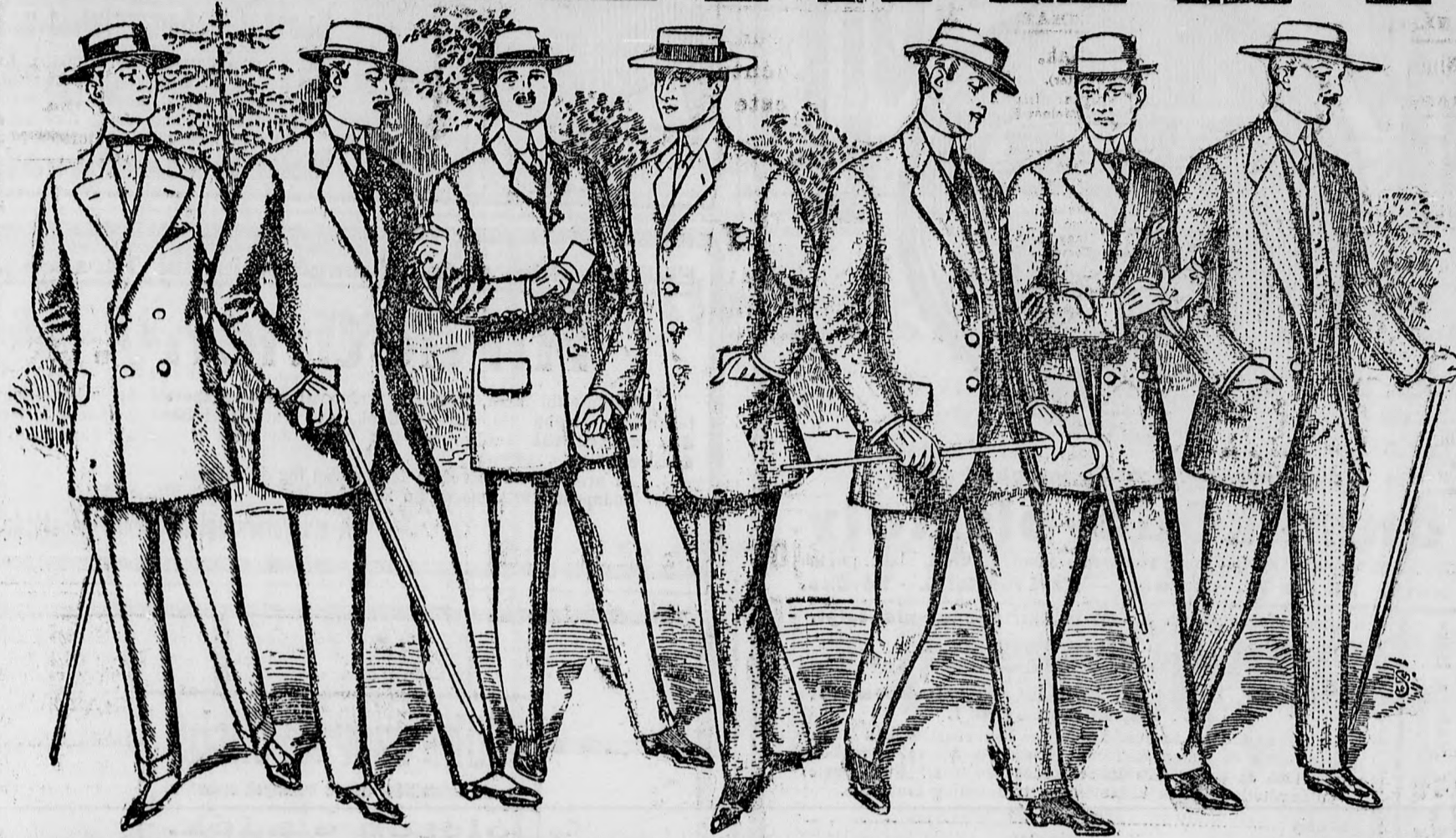
50 százalék árengedménnyel kiárúsítunk

József-utca 4. sz., II. em.

Heti műsor:

Május-junius	Magy. Kir. Operaház	Nemzeti Színház	Népopera	Vigszínház	Király Színház	Magyar Színház	Uj Szinpad	Budapesti Színház	Fővárosi Nyári Színház (Budai Szinkör)	Uránia
31 Péntek	—	Fogadósné	Istenek alkonya	A koldusdiák	A csók-szanatórium	Hivatalknok urak	—	Az asszonyfaló	A varázskeringő	Az országos szimfonikusok akadémia előadása
1 Szombat	—	Fogadósné	Mignon	Az asszonyfaló	A csók-szanatórium	A rálólovag	—	Az asszonyfaló	Luxemburg grófja	Sz. an, olország
2 Vasárnap	Délután: Este	—	Buborékok	Asevil alborbely és hangverseny	Mindenütt jó	Leányvásár	—	Vioa, az alföldi narancia	Az édes lányka	—
				A kornevillai narancok	A mad-rász	A csók-szanatórium	Sárga lilom	Az asszonyfaló	Lumpáciu Vagabundus	—

R U H Á I N K A T

N E U M A N N M.

cs. és kir. udvari és kamarai szállítónál

v e s z ü k.

Férfi-, fiu- és leánykaruha-telep

Kérjen árjegyzéket.

Budapest, IV., Múzeum-körut 1. és 3. szám.

Kérjen árjegyzéket.

Fiókok: Arad, Belgrád, Brassó, Debrecen, Fiume, Kassa, Kolozsvár, Linz, Miskolc, Nagyvárad, Pécs, Pozsony, Sofia, Szeged, Temesvár, Zágráb.

A világhíru eredeti angol The Champion

kerékpárokat dupla harang-csapágygyal és szabadon futóval, 3 és 6 évi jótállással, minden árfelemelés nélküli szigorúan az eredeti gyári áron havi 12 és 15 koronás részletre adjuk és

kerékpár-alkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárokhoz, külső és belső gumikat, csengőket, lámpákat, pedálokat, láncokat, kónuszokat és csészéket óriási forgalmunk következtében milyen leszállított nagybani eredeti gyári áron szállítunk vidékre is. **LÁNG JAKAB és FIA** kerékpár- és alkatrész-kereskedő Budapest, VIII. kerület, József-körut 41. sz. Fióküzletek: Baross-tér 4. és Budán: Margit-körut 6. Díszárjegyzékünk 1300 képpel kerékpár- és alkatrészekről ingy. és bérn.

DARANYI LEUVJABB MODELLO Számoló

ÉS LÁTHATO IRASU ÖSSZEADÓGÉPEI

nem szorulnak reklámra. **DARANYI MIKSA** Első Magyar Számoló- és Összeadó-gép Kereshodolmi Vállalat, a Szállítványozási és Iparbank részvénytársaság arisztokrata helyén. Budapest, VI., Váci-körut 37. Telefon 139-54.

Magyar Királyi Államvasutak Igazgatóság.

ad 101,263/912. A I. a.

Pályázati hirdetés.

A Magyar Királyi Államvasutak építési, pályafentartási és gépészeti szolgálatában üresedésben levő mérnöki állásokra ezennel pályázatot hirdetünk.

Oly okl. mérnökök, gépészmérnökök és építésszek, akik a felvétel általános kellékeinek megfelelően, az ideiglenes alkalmazás mellőzésével azonnal évi fizetéses végleges minőségű mérnökökké neveztetnek ki a magy. kir. államvasuti tisztviselők részére az 1907. évi L. törvénycikk által megállapított fizetési táblázat VIII. fizetési osztályának 3. fizetési fokozatába.

Ezzel az első kinevezéssel évi 2300 korona fizetés és a szabályszerű — 450 és 900 kor. között váltakozó — lakáspénz jár.

Az osztálymérnökséghez beosztott mérnökök ezenfelül évenként 1000 korona utiátalányban és nagyobb építkezések tartamára megfelelő összegű építési pótlékban is részesülnek.

A műhelyekbe beosztott mérnökök évi 400—500 korona műhelyi pótlékban részesülnek. Az utazási átalányt nem élvező alkalmazottak utazásaiknál napi és fuvardíjakat számíthatnak fel. Ugy maguk, mint családtagjaik saját vonalikon szabad utazási kedvezményben és mérsékelt áru tüzelő és világító anyagok kedvezményében, valamint egyéb kedvezményekben is részesülnek.

A magasabb fizetési fokozatba, illetve fizetési osztályba való előlépés a VI. fizetési osztály I. fokozatáig három évenként törvényileg biztosítva van, de kiváló szolgálatért esetére a várakozási idő annak feléig is megrövidíthető.

Folyamodónak az alkalmazás iránti sajátkezü leg irt és aláirt kérvényben hitelt érdemlően iga-

zolni kell, hogy az 1907. évi XLIX. törvénycikk alapján kiadott és törvényerővel bíró vasuti szolgálati rendtartás 5. paragrafusának a-f pontjaiban előírt feltételeknek megfelel és hogy katonai kötelezettségének megfelelt már vagy sem, vagy pedig, hogy a katonai kötelezettség teljesítése alól fel van mentve.

A folyamodványhoz csatolni kell a születési anyakönyvi kivonatát, méraöki, gépészmérnöki, illetve építési oklevelet és erkölcsi bizonyítványt. Közlendő ezenkívül a folyamodványban kérvényezőnek valamely alkalmazottunkkal netalán fennálló rokonsági viszonya. Igazolnia kell továbbá folyamodóknak saját korábbi foglalkozásukat, valamint édesatyjuk jelenlegi, esetleg elhunyt édesatyjuk foglalkozását.

A kérvények egykoronás okmánybéllyel ellátva a magy. kir. államvasutak igazgatóságának személyzetiügyi (A. I. b.) osztályához (Budapest, VI., Andrassy-ut 78.) nyújtandók be.

Budapest, 1912. május hó 27-én.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

Nők és férfiak öröme NEOSAN-tabletták!

Törv. védve és szabadalmazva. Orvosok által is elismert megelőző biztos hatású mindkét nem gyengeségi állapotainál. A férfierőt visszaadja és a legkésőbb korig fenntartja. Impotencia ellen nincs jobb szer az egész világon. A gyomrot nem romlítja, káros hatásuk nincs. Egy doboz, mely 20 szemet tartalmaz 4 korona 50 fill. Postán szétküldi utánvétellel, diszkrét csomagolásban a fővárt Magyarországon és Ausztrián részére.

Szent Hermina gyógyszertár Budapest, VII., Tölgly-ut 28. szám, Depot 100.

PIEPER PISZTOLY

A legmodernebb és legmegbízhatóbb

Önműködő-pisztoly

Kal. 635 teljesen szétszedhető szerkezet, könnyű, kicsi alak, pontos belövés. **Ára 72.- korona. — Havi részlet 6.- korona.**

Ezennel megrendelem a fent körülírt Pieper-pisztolyt.

ELEK és TÁRSA R.-T.

BUDAPEST, Irodák: IV. kerület, Károly-körút 10.
Üzlet: VI., Andrássy ut 1.

72.- korona árban: fizetendő 6 korona havi részletekben Budapesten Elek és Társa R.-T.-nél. Összesen 3 havi részlet elmulasztása az egész hátralékot esedékessé teszi. Első részlet utánvétellel. Teljes kifizetésig a tulajdonjog fentartva.

Lakhely:

Kelet:

Név és foglalkozás:

Kiskorúság eselén vagy kellő fedezet hiján kezesség nyújtása szükséges.

Tessék legújabb terjedelmes fegyverárjegyzékünket kérni.

Bőrbutoripar!

Kendi Antal,

Bpest, IV., Semmelweis-u. 7.

Bőrbutorszaküzlet, mely minőség, formai kivétel és árak tekintetében különös előnyt nyújt. Angol bőrbutorok, ebédő székek, foteuilok, férfitaszok és irodahelyiségek butorítása!

Bőrbutor bevásárlása bizalmi dolog!

Első cs. kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság.

Hirdetmény.

Tekintettel arra, hogy a budapesti alsó rakpartok árvíz következtében legközelebb viz alá kerülnek, az árufelvétel **Budapesten 7. hó 30. reggelétől** kezdve egy-két napra az árvíz lefolyásáig átmenetelig szünetel.

Az áruk újbóli felvétele idejekorán fog jeleztetni.
Budapest, 1912. május hó 29-én.

A magyarországi forgalmi igazgatóság.

Több ezer db cliché

mind aktualitás, képes hetilapok számára

olesón eladó.

Közlelőbbi felvilágosítást ad a kiadóhivatal

VI., Eötvös-utca 32. szám.

Molykár
ellen
Szőrme
Szőnyeg
megóvás!

Villany-
erőre be-
rendezett
Szőnyeg-
porolás!

Lakástakarítás, ablak-, tapéta,
falfestmény-tisztítás, padló-
beeresztés és féregirtás!

Szőnyeg-javítás!
Mosás! — Tisztítás!

Kerber Henrik Budapest

VIII., Nap-utca 29. szám. ☎ TELEFON 53-53.
Alapított 1890.

+ MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR +

BUDAPEST, VII. KERÜLET, RÁKÓCZI-UT 32. SZÁM, A RÓKUS-KÓRHÁZZAL SZEMBEN.

saját érdekükben felhívja az összes sérülteket, hogy az összes kulturálmokban szabadalmazott, különösen páratlan czélszerűségű kicserélhető nyomlappal ellátott **MULTIFORME sérvkötőkről** prospektust kérjenek. Ezen

Sérvkötő a legmesszebbmenő igé-nyeknek is megfelel **Műláb** a lehető leg-jobb kivitelben **Műkéz** a legizlésebb kiállításban **Műfüző**

Támogatók, egyenestartók, haskötők, gummiharisnyák stb. mérték szerint jótállás mellett készülnek.

Hygienikus különlegességek! + Képes árjegyzéket kb. 1000 ábrával, ingyen, bérmentve és diszkrétan küldünk.

Sajnos, de való,

hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, akitnek vére és testi nedvei meg vannak fertőzve és aki fiatalkori könnyelműség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Ezen szörnyű állapotban csak úgy lehet gyökeresen segíteni, ha az illetők olyan lelkiismeretes, nagy tapasztalatu specialista orvoshoz fordulnak, aki jó tanácsokat tud adni a nemléte életre vonatkozólag és az esetleg már meglevő bajokon is tud segíteni, akkor majd megszűnik a titkos betegségek létezése is.

Ilyen magas hivatású dr. Palócz v. kórházi orvos, egészségi tanár országos híri intézete (Budapest, IV., Múzeum-körút 13.), ahol a legnagyobb titoktartás mellett a mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül alaposan és gyorsan kigyógyítják már sok év óta még a legelhanyagoltabb esetekben is a bujakóros sebeket, huygycsö-, hólyag-, ideg- és hátgerincbajokat, az önfertőzés és szifilis utóbajait, magömlést, elyengült férferőt (impotentiát), kezdődő elmezavart, aranyerőt, sörveket, vérbajokat, bőrbetegségeket és a női nem szervek minden betegségét. Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. Ha valaki bármi oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szívesen adnak levelére kimerítő felvilágosítást afelől, hogy otthon mi módon gyógyítható ki gyökeresen a bajából (a lovélben csak válaszbélyeget kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet a szükséges speciális gyógyszerekről is gondoskodik. Rendelés naponta d. e. 10-12-ig d. u. 3-5 óráig, (vasárnap déli 12-ig.) **ENRICH 606** kurát is végeznek. Cím: **Dr. Palócz**, specialista-orvos, Budapest, IV. kerület, Múzeum-körút 13.

Költözködés előtt.

A raktáromon levő órákat, evőeszközöket valódi 13 próbás ezüst valamint alpacca-ezüst disztárgyakat, arany ékszereket :: ::

gyári áron árusítom.

Polgár Kálmán műórás és :: :: :: ékszerész

Budapest, Erzsébet-körút 29., I. em.

Nagy képes album-árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

képzésért, vagy részletfizetésre legolcsóbban
Butor EHRENTREU és FUCHS
testvéreknel
Budapest, VI., Teréz-körút 8.
Képes árjegyzék ingyen. Telefon 88-59.

Nők!

Férfiak!

A legbiztosabb gyógyulást heveny és idült huygycsö-folyások ellen nyújtják a

KASANTOL

gyöngyök. — Nőknél fehérfolyás, férfiaknál huygycsö-folyás, tripper ellen a leggyorsabban ható szer. — Orvosi-lag ajánlva. — Üvege 3 korona. — Kizárólag **Örkény** **Hugo** gyógyszerárában, Budapest, Thököly-ut 28. Depot 100. Postai szétküldés diszkrétan naponta.

300.000 és 50.000 koronás főnyereményt nyertek nálunk a Pesti Hazai Takarékpénztári sorsjegyekkel.

Ezen körülmény arra indít bennünket, hogy Önt is felhívjuk, kísértse meg nálunk szerencsésjét. A szerencsés véletlen nagy szerepet játszik az ember életében és Ön sem tudhatja nem éppen most kínálkozik-e Önnek a

SZERENCSES PILLANAT

amikor nagy vagyonra tehet szert.

Vásároljon	Évi nyeremények:	Összesen évente	Minden Hazai sorsjegy az összes húzásokon résztvesz akár ki lett már húzva, akármeg és olyan sorsjegy, melyre egy előbbi húzáson már esett nyeremény, a későbbi húzásokon is még mindig nyerhet.
1 drb Pesti Hazai Takarékpénztár	1 főnyeremény 400.000 K	480	Húzások június 5. jul. 1. október 5. november 1. és 15. február 5. márczius 1. és május 15.
1 darab Józsviv	1 " " 200.000 "		
2 drb Erzsébet sorsjegyet.	1 ny. a 25000 100.000	nyeremény.	Minden sorsjegyek leg-egyszer alább egyszer ki kell húzatnia!
Mind a négy sorsjegyért együttvéve	2 " " 20000 40.000		
5 korona havi részlet fizetendő 48 hónapon át.	1 " " 15000 15.000	Utolsó húzás 1976-ban, mely idő alatt 26 millió kor. került kisorsolásra.	
	3 " " 8000 24.000		
	3 " " 5000 15.000		
	12 " " 3000 36.000		
	9 " " 2000 18.000		
	25 " " 1000 25.000		
	63 " " 500 31.500		
	94 " " 400 37.600		
	261 " " 200 52.200		

Legnagyobb főnyeremény 400.000 korona. Húzás június 5-én.

Küldjön be postautalványon 5 koronát mint első részletet, melynek vétele után azonnal megkapja a sorsjegyek számával ellátott részletlevelet, melyek azonnali játékjogot biztosítanak. Már az első részlet befizetése után a sorsjegyekre eseti nyeremény tehető az Ön tulajdonát képezi. Az utolsó részlet kifizetése után megkapja az eredeti sorsjegyeket. Ezen sorsjegyek bármikor eladhatók vagy elzalogosíthatók.

Az első két részletnek egyszerre való befizetése esetén a harmadikat ingyen nyugtázzuk.

Húzás:
jun. 5.

Központi Váltóüzlet Részvénytársaság
Budapest, V. kerület, Szabadság-tér 3. sz.

Húzás:
jun. 5.

Diákoknak nélkülözhetetlen!!

Érettségi és vizsgai segédkönyvek dióhéjban

1. Magyar Irodalomtörténet dióhéjban
Harmadik kiadás. Irta Sassi Nagy Lajos. - Ára 90 fillér.

2. Magyarország Oknyomozó Történelme dióhéjban
Harmadik kiadás. Irta Sassi Nagy Lajos. - Ára 90 fillér.

Kapható minden könyvkereskedésben.

E hirdetési rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges...

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges...

Pénzszekrényeket tűz- és betörésmenteseket ajánl Budapesti Pénzszekrénygyár...

Férjhez menni óhajtok 26 éves kath. árva 180,000 vagyonnal...

Négyszobás urilakás, minden kényelemmel, kerthasználattal...

Parlamentari gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola...

Illusztrált korrajz a párisi kommunéről! RÁKOSI VIKTOR A PÁRISI GYUJTOGATÓK

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, Andrásy-út 21 és minden könyvkereskedésben.

MIKSZÁTH KÁLMAN utolsó könyve: Tövískes látogatóban

(Az író könyvalakban még meg nem jelent, utolsó elbeszélései és regénytörzské.)

Ára füzve 5 korona, vászonkötésben 7 kor.

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrásy-út 21, valamint minden könyvkereskedésben.

Tátrai málnaszörp 5 kilós postakosarakban K 8.— Barta József konzervgyára Felka (Szepesmegye).

Feltalálók Utmutatója szabadalmazás-hoz értékesítéshez nélkülözhetetlen. Díjtalanul küldi Aron és Molnár szabadalmi és értékesítési osztálya Budapest, József-körút 9. földszint.

Zálogczédulát, brilliánt, gyöngyöt, ékszert, aranyat, ezüstöt és régiséget veszek. Alt-Wien porcellánt, régi bronz csontfaragványokat, szobrokat és olajfestményeket veszek Kertész ékszerész és régiségkereskedő, Király-utca 85. Telefon 95-45 Meghívásra jövőik

Gyorsírás és gyorsíróképzés. A Gyorsíró Gyorsíró Társaság szaktanfolyamát lényegesen megnagyobbított modern hygienikus új helyiségekben (Andrássy-út 12.) tartatnak. Legalapabb kiképzés gépirás-magyar- és német gyorsírásban. — Gabelsberger-Markovits rendszer. Beiratkozás naponként. Tandíj igen mérsékelt. Díjmentes tantárgyak: magyar-német helyesírás, „Kartothek” amerikai könyvelési és nyilvántartási rendszer, Ússzeadó- és számológépek kezelése. Pár-huzamosan esli tanfolyamokat is tartunk. Végeztet növendékeinket díjtalanul állásba juttatjuk Glogowski és Társa, (Remington) Budapest, VI., Andrásy-út 12. szám.

Öreg hamis fogakat, zálogczédulákat bármiről, butorokat és mindenféle tárgyakat vesz Wischogrod Jakab, Akácfa-utca 45. I. 5. Levelezőlapra-jövök.

Ajtók, Ablakok vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál BUDAPEST, OLLÓI-ÚT 123. Telefon: 82-80. Alapított 1886-ban

Soha nem létezett rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre teljes lakberendezéseket, valamint egyes butordarabokat részletfizetésre. Modern lakberendezési vállalat: Budapest, IV. kor., Gerőczy-utca 7. sz. Olcsó butoralbum 1 kor.

Zálogczédulákat veszek. Elzálogosított brilliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem. Singer Jakob ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarkán.

ÚJ KÖNYV! GYULAI PÁL KRITIKAI DOLGOZATOK 1854-1861. Ára 5 korona.

Hét nagyobb kritikai esszé van e kötetben, Gyulai Pál munkásságának az az irodalomtörténeti fontosságú része, melyvel irodalmunk leghatalmasabb kritikuská vált küzdött fel magát.

Megrendelhető: LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrásy-út 21, valamint minden könyvkereskedésben.

FATIME és SEMIRAMIS óvszer-különlegességek a világ legújabb minőségűi Válogatott és paragonum gyártmányok. Fatime és Semiramis feltétlen biztonságot nyújtanak! Elszakíthatatlanok! Több évi rakározó képességű! Ár tucatonként 6.—, 8.—, 12 kor. 20 koronát kifizető vásárlással 20% rabatt. Szétküldés azonnal, titoktartás mellett. KELETI J., Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17. szám.

BUTOR 30% megtakarítás! Régi Butorszalon Budapest, Ferenciek-tere 3 telemelet. Vétel és eladása használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek, mahagoni és palisander butorok, ural szobák, angol borganitúrák és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillárok. Telefon 82-13. 28598

„OLLA” leblonyithatóan a legjobb hygienikus gummikülönlegesség. 2 évi jóállás. Mindenütt kapható. Árjegyzék ingyen. „OLLA” gummi-nyárból Wien II/817 Praterstrasse 57

Vajbabet, szőlő spárgát, zöldborsót, fejes-salátát, ujbungonyát, hónapos retket postacsomagonként K 3.—, baracklevárnak kilóját K 2.80. Szabó Csongrádrol.

Még nem létezett rendkívül kedvező fizetési feltételekkel szállítunk háló-, ebéd-, uriszobák és szalonbutorokat, száloda-, kávéházberendezéseket, rézbutorokat, csillárokat, zongorákat helyben és vidékre. Butoralbum 1 korona. Butorhitel lakberendezési vállalat, VI., Király-utca 8. 12365

Soványosság Az egyedüli eredménytől kísért háziasor a dr. William Hartly tanár amerikai erőtelj-pora. Soványak tartós, szép feltetelidomokat nyernek — Hőgyök remek kelet. Hat hét alatt 20 kiló gyarapodásért jótállást. Verszögényesség, gyengeség, idegesség ellen és gyomorba-jóknak nélkülözhetetlen tápszer. Kiténtetve: Chicago, Berlin, London Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár Balázs Mór E. Budapest, VII., Isván-út 11. II/1. Telefon 156-80.

Csillárok rézből és galvanizált, gáz- és villanyhasználatra a legújabb eljárás szerint gyártva, legújantányosabb áron szállít Schulz-csillárgyár Rózsa-utca 109. Podmaniczky-utca mellett. Telefon 103-07.

Az Athenaeum Könyvtár legújabb kötete: Csupa báj, leheletszerű finomság és elragadó kedvesség. Egy képzelt népnek a pinguineknak történetében, minden népek hibáinak kacagató karikatúrája. Anatole France: A Pinguinek Szigete. Regény. Fordította Bölöny György (320 old.) Ára 1.90

Köbor Tamás: Komédiák. Novellák (424 old.) Biro Lajos: Gória. Novellák (448 old.) Balzac: Aszámárbör. Regény (387 old.) Fordította Marsányik. Zola: Pascal orvos. Regény. (448 o.) Fordította Gerő Attila. Dickens: Két város. Regény. Fordította Bálint Mihály. (448 o.) Csehov: Az orvos felesége. Novellák. Bölsche: Szerelm az élők világában. Voss R.: A kőltés és az asszony stb. stb. Minden kötet ára 1.90 fillér Kapható minden könyvtárban, a Kladia az Athenaeum irad. és nyomdai r.-társulat.

Tiszviselő-otthon Pensió Budapest, Szentkirály-utca 22., I. em. Lakás penzióval vagy csak ellátás különösen tisztviselőknak. Teljes penzió 135 kor. Ebéd 42 kor. Vacsora 24 kor.

Szingazdag természeti leírások! Makay Béla Hegyen-Völgyön Természeti és vadászkepek Szerző ezen újabb könyve méltán sorakozik az előbbihez. Helyet, költői lendület van minden leírásában, rajongó szeretet a szabadság: a természet iránt. Ára 6 korona. Kapható: LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, Andrásy-út 21 és minden könyvkereskedésben.

VÉD JEGY Dió-kivonat az ősz hajnak festésére. Régióta kipróbált tökéletesen ártalmatlan a diónak zöld héjából készített hajfestőszer mely a korán őszült hajnak 15 perc alatt eredeti szőke, barna, fekete vagy gesztenyeszínét visszaadja. 1 palack dió-kivonat K 6 és 3, 1 skatula 6 próbapalackokkal 7.50, díjtét, hajrestorer K 6 és 3, diókenőcs vagy dióolaj K 4 és 2, diópép a szakál festéshez K 3, dió dupla kivonat K 6 és 4 káli-crème, glicerin-szappan legfinomabb toalettszappanok 1 Kor. Rendelhető a feltalálónál: MACZUSKI A. Wien, III/2. Erdbergergánde 2. Raktárak Budapest: Török J. gyógyszer. Király-u. 12. Vértess J. illatsz. Kristófer s. Neruda N. drogueria, Kossuth Lajos-u. 7. Brúder Radanovits Baross-utca 1. Thallmayer & Seitz drogueria, Zrínyi-utca 3. Kochmeister Fr. m. drogueria, Hold-utca 8. sz. Molnár és Moser drogueria, Koronaherceg-utca 11. szám.

MACZUSKI A. Raktárak Budapest: Török J. gyógyszer. Király-u. 12. Vértess J. illatsz. Kristófer s. Neruda N. drogueria, Kossuth Lajos-u. 7. Brúder Radanovits Baross-utca 1. Thallmayer & Seitz drogueria, Zrínyi-utca 3. Kochmeister Fr. m. drogueria, Hold-utca 8. sz. Molnár és Moser drogueria, Koronaherceg-utca 11. szám.

„Hungária” beszéző-gépek tölcsernéküliek is kizárolag eredeti elsőrangú gyártmány, részletfizetésre is olcsón kaphatók, Deményi és Társa Budapest, VI., Teréz-körút 4. Kérjen árjegyzéket.

„Hungária” beszéző-gépek tölcsernéküliek is kizárolag eredeti elsőrangú gyártmány, részletfizetésre is olcsón kaphatók, Deményi és Társa Budapest, VI., Teréz-körút 4. Kérjen árjegyzéket.

Csipeverő készületek, állványok, fűcskák és cernák legújantányosabb árban. Kérjen részletes árjegyzéket. Berozi D. Sándor kozmunka nagyiparos Budapest, VI. Besszevly-utca 5.

Singer varrógépek Kerékpárok, grammofonok, hanglemezek legolcsóbban kaphatók

Haban József Budapest, Almássy-tér 14. javításokat olcsón készít. Képes árjegyzéket ingyen küld.

Kitűnő fegyverek öröknek, önvédelomre, vadászatra és szobadisznok. Werdnli gyalogsgági fegyver 5 kor., szurony hüvelylyel 1 K Werdnli lovassági karabély 16 korona, Kropatschek-karabély, 8 golyóra tölthető, szuronyal 25 K. fegyverszija 1 korona, tölténydarabja 10 fill. Katonai puskamitűs által kipróbált jó fegyverek. Tiller Mór és Társa udv. szállítóknál, Budapest, Váci-utca 35. Fegyver árjegyzék kívánatra díjmentesen.

Saját gyártmányú fűrdőkádak 14 kor.-tól feljebb; fűthető kádak 60 kor.-tól feljebb. Elválások mindenféle kúszivatnyuk és házi vízvezeték-berendezéseket legolcsóbb áron. LEFKOVICS ADOLF Budapest, VII., Wasselényi-u. 51/E. Telefon 115-48. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Készpénzért vagy hitelképes egyéneknek kedvező feltételek mellett szállítok teljes lakberendezéseket vagy egyes darabokat és biztosíthatom, hogy ilyen olcsón sehol nem kap modern háló, ebéd-, ural és szalon szobákat stb. Győződjön meg, tekintse meg zsufolt raktármat, itt jutányosan vehet a leggyorsabbútól a legdrágább kivételgel minden fajta BUTORT Nagy Imre lakberendezési vállalkozó üzég BUDAPEST, Váci-körút 9. szám (Bojárt Szercesen-utca 1., I. em.) Árjegyzék ingyen. Album 1 K.